

**Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»**

***Результати регіонального
моніторингового дослідження
готовності учнів 11 класів
до вступних випробувань
в 2025 році***

**Харків
2025**

За загальною редакцією Л.Д. Покроєвої, ректора Харківської академії неперервної освіти, доктора філософії, заслуженого працівника України

Автори-упорядники:

І.В. Капустін, Т.М. Голтяй, С.С. Євтушенко, О.О. Мілаш, к. пед. н.

Результати регіонального моніторингового дослідження готовності учнів 11 класів до вступних випробувань в 2025 році / І.В. Капустін, Т.М. Голтяй, С.С. Євтушенко, О.О. Мілаш; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. – 128 с.

Видання містить аналітичні матеріали за підсумками регіонального моніторингового дослідження готовності учнів 11 класів до вступних випробувань, що проводилося Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» у березні 2025 року.

Матеріали включають результати тестування та анкетування учнів 11 класів з української мови, математики, історії України за завданнями ЗНО/НМТ минулих років, анкетування вчителів української мови та літератури, математики, історії України, які працюють у цих класах. Проаналізовано порівняно з минулим роком результати виконання учням 11 класів завдань, а також особливості підготовки одинадятикласників до НМТ-2025.

Матеріали рекомендовано директорам (консультантам) Центрів професійного розвитку педагогічних працівників, завідувачам (методистам) відділів освітнього менеджменту, керівникам закладів загальної середньої освіти, їх заступникам з навчально-виховної роботи, учителям української мови та літератури, математики, історії України щодо організації в закладах загальної середньої освіти роботи щодо подолання втрат і розривів у підготовці учнів до вступних випробувань.

© Харківська академія неперервної освіти

Зміст

Вступ.....	4
Характеристика складу учасників дослідження	5
Розділ 1. Результати тестування учнів 11 класів.....	7
1.1. Українська мова	7
1.2. Математика	13
1.3. Історія України	19
Висновки до розділу 1.....	30
Розділ 2. Результати анкетування вчителів та учнів 11 класів.....	33
2.1. Українська мова	33
2.2. Математика	60
2.3. Історія України	89
Висновки до розділу 2.....	116
Висновки.....	127

Комунальним вищим навчальним закладом «Харківська академія неперервної освіти» відповідно до регіонального освітнього проекту «Моніторинг навчальних втрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області» з **04 по 14 березня 2025 року** було проведено *регіональне моніторингове дослідження готовності учнів 11 класів до вступних випробувань*.

Мета дослідження полягала у виявленні втрат і розривів у підготовці учнів 11 класів до національного мультипредметного тесту в 2025 році.

У межах моніторингу здійснено:

- тестування учнів 11 класів з *української мови, математики, історії України* та їх анкетування;
- анкетування вчителів *української мови, математики, історії України*, які працюють у класах, де проводилося дослідження.

Особливостями дослідження стали:

- використання завдань *ЗНО/НМТ* минулих років з урахуванням затверджених характеристик предметних тестів;
- проведення тестування та анкетування учасників дослідження шляхом заповнення *Google Форм*;
- надання учням 11 класів *можливості перевірити правильність виконання завдань* після проходження тестування;
- отримання закладами освіти-учасниками моніторингу результатів тестування та анкетування учнів 11 класів для *подальшого аналізу і планування роботи з подолання навчальних втрат і розривів*.

У дослідженні взяли участь **3 337** учнів 11 класів з *української мови* (**1 709** – міста Харкова), **3304** – з *математики* (**1682** – міста Харкова), **3 228** – з *історії України* (**1 657** – міста Харкова), **171** учитель *української мови та літератури* (**69** – міста Харкова), **161** – *математики* (**65** – міста Харкова), **142** – *історії України* (**57** – міста Харкова).

За підсумками дослідження підготовлено аналітичні матеріали, що містить аналіз результатів:

- виконання учнями 11 класів завдань з *української мови, математики та історії України*;
- анкетування вчителів та учнів 11 класів щодо особливостей підготовки до НМТ.

Пропонуємо використати ці матеріали для організації в закладах загальної середньої освіти роботи щодо подолання втрат і розривів у підготовці учнів до вступних випробувань.

Характеристика складу учасників дослідження

Українська мова

Учні 11 класів

У дослідженні з *української мови* взяли участь **3 337** учнів 11 класів, серед яких **1 459 (43,72 %)** хлопців, **1 878 (56,28 %)** дівчат.

1 709 (51,21 %) учасників дослідження – учні ЗЗСО міста Харкова, **1 255 (37,61 %)** – селищ, міст області, **373 (11,18%)** – сільської місцевості.

Учителі української мови та літератури

Дослідженням було охоплено **171** учитель *української мови та літератури*, серед яких **69 (40,35 %)** – педагоги ЗЗСО міста Харкова, **66 (38,60 %)** – селищ, міст області, **36 (21,05 %)** – сільської місцевості.

78 % респондентів – учителі зі стажем роботи понад 20 років, **кожен шостий** – від 11 до 20 років, а незначна кількість (**6 %**) – до 10 років.

Майже три чверті учасників дослідження – учителі вищої кваліфікаційної категорії, **кожен п'ятий** – першої, а **7 %** – другої та кваліфікаційної категорії «спеціаліст».

Математика

Учні 11 класів

У дослідженні з *математики* взяли участь **3 304** учні 11 класів, серед яких **1 450 (43,89 %)** хлопців, **1 854 (56,11 %)** дівчат.

1 682 (50,91 %) учасники дослідження – учні ЗЗСО міста Харкова, **1 250 (37,83 %)** – селищ, міст області, **372 (11,26 %)** – сільської місцевості.

Учителі математики

Дослідженням було охоплено **161** учитель *математики*, серед яких **65 (40,37 %)** – педагоги ЗЗСО міста Харкова, **61 (37,89 %)** – селищ, міст області, **35 (21,74 %)** – сільської місцевості.

Понад 80 % респондентів – учителі зі стажем роботи понад 20 років, **кожен дев'ятий** – від 11 до 20 років, а незначна кількість (**6 %**) – до 10 років.

Три чверті учасників дослідження – учителі вищої кваліфікаційної категорії, **кожен п'ятий** – першої, а **6 %** – другої та кваліфікаційної категорії «спеціаліст».

Історія України

Учні 11 класів

У дослідженні з *історії України* взяли участь **3 228** учнів 11 класів, серед яких **1 425 (44,14 %)** хлопців, **1 803 (55,86 %)** дівчини.

1 657 (51,33 %) учасників дослідження – учні ЗЗСО міста Харкова, **1 223 (37,88 %)** – селищ, міст області, **348 (10,78 %)** – сільської місцевості.

Учителі історії України

Дослідженням охоплено **142** учителі *історії України* серед яких **57 (40,14 %)** – педагоги ЗЗСО міста Харкова, **46 (32,39 %)** – селищ, міст області, **39 (27,46 %)** – сільської місцевості.

70 % респондентів – учителі зі стажем роботи понад 20 років, **кожен сьомий** – від 11 до 20 років, і **стільки ж** – до 10 років.

Дві третини учасників дослідження – учителі вищої кваліфікаційної категорії, **кожен п'ятий** – першої, а **кожен сьомий** – другої та кваліфікаційної категорії «спеціаліст».

Розділ 1. Результати тестування учнів 11 класів

1.1. Українська мова

1.1.1. Характеристика завдань з української мови

Тест з *української мови* містив **30** завдань, із яких **10** – з вибором однієї *правильної відповіді з чотирьох*, **15** – з вибором однієї *правильної відповіді з п'яти* та **5** – на встановлення відповідності.

Кількісний розподіл завдань за розділами програми з *української мови* подано в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
1	Фонетика. Графіка	2
2	Лексикологія. Фразеологія	4
3	Будова слова. Словотвір	1
4	Морфологія	6
5	Синтаксис. Пунктуація	10
6	Стилістика (текст)	1
7	Орфографія	5
8	Орфоепія	1
Разом		30

Максимальна кількість балів за виконання всіх завдань складала **45**.

Структуру та характеристику завдань з *української мови* подано в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

№ завдання	Форма завдання	Тема	Характеристика завдань	Кількість балів за завдання
1	Завдання з вибором однієї правильної відповіді з 4-х варіантів	Фонетика. Орфоепія	Наголошення слова відповідно до орфоепічних норм	1
2		Фонетика. Графіка. Орфоепія	Визначення звукового значення букв у словах	1
3		Орфографія	Розпізнавання вивчених орфограм (подовження звуків)	1
4		Орфографія	Правильне написання слова з вивченими орфограмами (дефіс)	1
5		Орфографія	Правильне написання слова з вивченими орфограмами (правопис літери <i>и</i>)	1

№ завдання	Форма завдання	Тема	Характеристика завдань	Кількість балів за завдання
6		Орфографія	Правильне написання слова з вивченими орфограмами (вживання апострофа)	1
7		Фонетика. Орфоепія	Наголошення слова відповідно до орфоепічних норм	1
8		Орфографія	Знаходження орфографічної помилки на вивчені правила	1
9		Лексикологія	Уміння правильно використовувати слова у мовленні (виявлення лексичної помилки)	1
10		Будова слова. Словотвір	Уміння правильно розрізняти форми слова	1
11	Завдання з вибором однієї правильної відповіді з 5-х варіантів	Лексикологія	Уміння правильно використовувати слова у мовленні (виявлення лексичної помилки)	1
12		Синтаксис. Пунктуація	Уживання розділових знаків у конструкції із прямою мовою	1
13		Синтаксис. Пунктуація	Уживання тире між підметом і присудком	1
14		Синтаксис. Речення	Уміння розпізнавати речення за наявністю необхідних членів речення	1
15		Лексикологія	Пояснення лексичного значення слів	1
16		Морфологія	Уміння добирати граматично правильний варіант	1
17		Морфологія		1
18		Морфологія		1
19		Морфологія		1
20		Морфологія		1
21		Розвиток мовлення	Побудова письмового висловлення, логічно викладаючи зміст	1
22		Синтаксис. Речення	Розпізнавання простого речення зі вставними конструкціями	1
23		Синтаксис. Пунктуація	Розпізнавання простого речення з однорідними членами	1
24		Синтаксис. Речення	Уміння правильно розставляти розділові знаки в простому реченні	1
25		Синтаксис. Речення	Уміння правильно відмінювати іменники	1
26	Завдання на встановлення відповідності	Лексикологія. Фразеологія	Уміння розпізнавати фразеологізми та знаходити їх антоніми	4 (за кожну правильну відповідність по 1 балу)

№ завдання	Форма завдання	Тема	Характеристика завдань	Кількість балів за завдання
27	(«логічні пари»)	Синтаксис. Пунктуація	Розпізнавання відокремлених членів речення	4 (за кожну правильну відповідність по 1 балу)
28		Морфологія	Розпізнавання різних частин мови	4 (за кожну правильну відповідність по 1 балу)
29		Синтаксис. Пунктуація	Уміння конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті	4 (за кожну правильну відповідність по 1 балу)
30		Синтаксис. Пунктуація	Розпізнавання складного речення різних типів	4 (за кожну правильну відповідність по 1 балу)
Разом				45

1.1.2. Результати виконання учнями 11 класів завдань з української мови

У 2025 році понад 40 % учнів 11 класів отримали за підсумками тестування з *української мови* від 140 до 159 балів. Порівняно з минулим роком їх кількість збільшилася.

Значно зменшився відсоток одинадятикласників, які показали результати від 160 балів і більше (з 54 % до 36 %). Разом із тим **кожен п'ятий** учасник тестування одержав менше 140 балів, тоді як у 2024 році – **кожен восьмий** (рис. 1.1).

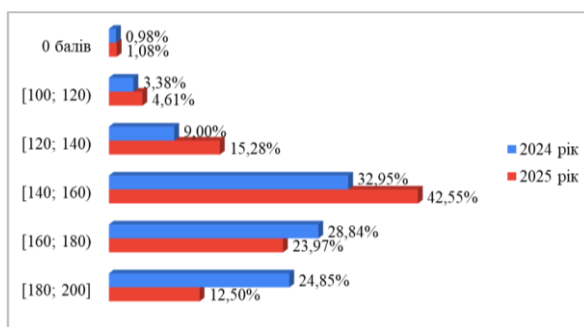

Рис. 1.1. Результати виконання учнями 11 класів завдань з української мови у 2024 та 2025 роках

Як і в минулому році, **кращі** результати виконання завдань з *української мови* показали *дівчата*, ніж *хлопці*.

У 2025 році кількість *хлопців* і *дівчат*, які отримали від 160 до 200 балів, зменшилася в 1,5 рази та склала відповідно 28 % і 44 %.

Майже вдвічі збільшився відсоток *дівчат*, у 1,5 рази – відсоток *хлопців*, які за результатами тестування одержали менше 140 балів: відповідно 16 % і 28 % (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Результати виконання учнями 11 класів завдань з української мови у 2024 та 2025 роках (за статтю)

Два роки поспіль **найкращі** результати виконання завдань з **української мови** показують учні ЗЗСО міста Харкова, **найнижчі** – сільської місцевості.

У 2025 році **40 %** одинадятикласників міста Харкова отримали від 160 до 200 балів, тоді як **28 %** учнів 11 класів ЗЗСО сільської місцевості – менше 140 балів.

Порівняно з минулим роком *незалежно від місця розташування ЗЗСО* результати тестування з **української мови** погіршилися.

Зокрема, у місті Харкові на **20 %** зменшилася кількість учнів, які отримали від 160 балів, а в сільській місцевості на **9 %** збільшилася кількість одинадятикласників, які показали результат менше 140 балів (рис. 1.3).

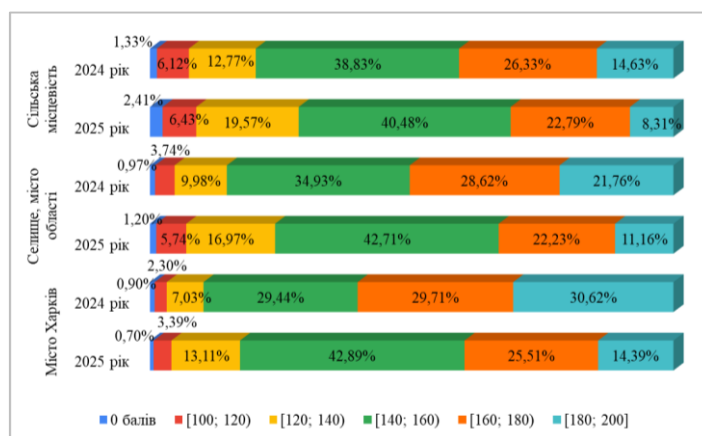

Рис. 1.3. Результати виконання учнями 11 класів завдань з української мови у 2024 та 2025 роках (за місцем розташування ЗЗСО)

Найкраще одинадятикласники впоралися із завданням з вибором однієї правильної відповіді з 4-х на уміння розрізняти форми слова (тема «Будова слова. Словотвір») та використовувати слова у мовленні (тема «Лексикологія»): **близько 80 %** правильних відповідей.

Більше половини учнів виконали завданнями на наголошення слова відповідно до орфоепічних норм (тема «Фонетика. Орфоепія») та визначення звукового значення букв у словах (тема «Фонетика Графіка. Орфоепія») – рис. 1.4.

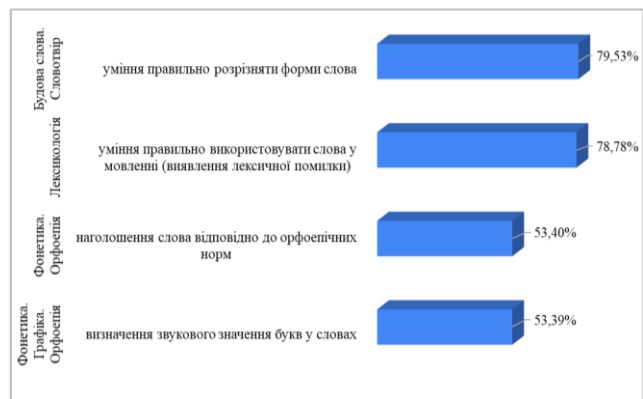

Рис. 1.4. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з української мови

Серед завдань з теми «Орфографія» з вибором однієї правильної відповіді з 4-х **найкраще** учні 11 класів впоралися із завданням на написання слова з вивченими орфограмами (правопис літери и) – **понад 70 %** правильних відповідей, **найгірше** – на знаходження орфографічної помилки на вивчені правила (більше половини) – рис. 1.5.

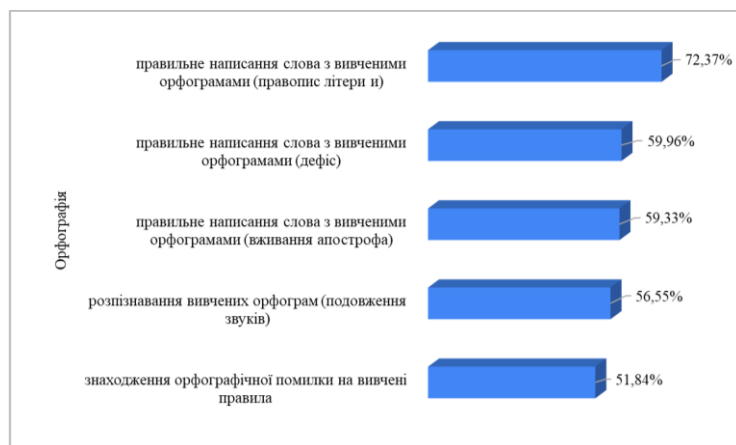

Рис. 1.5. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з української мови (продовження)

Серед завдань з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти **кращі** результати одинадцятикласники показали з теми «Синтаксис. Пунктуація» – на вживання розділових знаків у конструкції із прямою мовою (три чверті), а з теми «Лексикологія» – на пояснення лексичного значення слів (70 %).

Найбільші труднощі в учнів 11 класів викликало завдання, що потребувало знань щодо вживання тире між підметом і присудком (тема «Синтаксис. Пунктуація»), із яким впоралися **39 %** учнів (рис. 1.6).

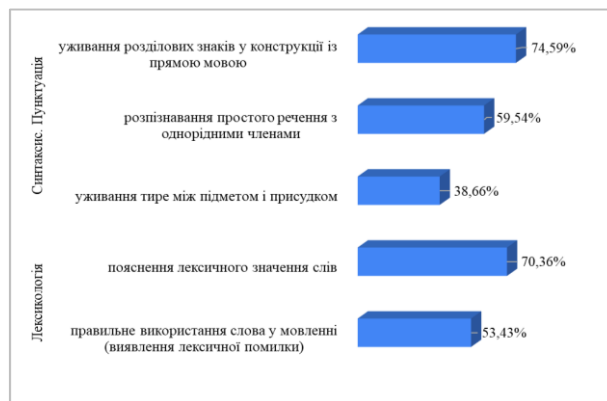

Рис. 1.6. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти з української мови

З теми «Синтаксис. Речення» **найвищі** результати одинадятикласники показали з виконання завдання на розпізнавання речення за наявністю необхідних членів речення (61 % правильних відповідей), **найнижчі** – на уміння правильно розставляти розділові знаки в простому реченні (близько 30 %).

Майже 60 % одинадятикласників виконали завдання на вибір граматично правильного варіанта (тема «Морфологія»), тоді як **менше половини** – на побудову письмового висловлення, логічно викладаючи зміст («Розвиток мовлення») – рис. 1.7.

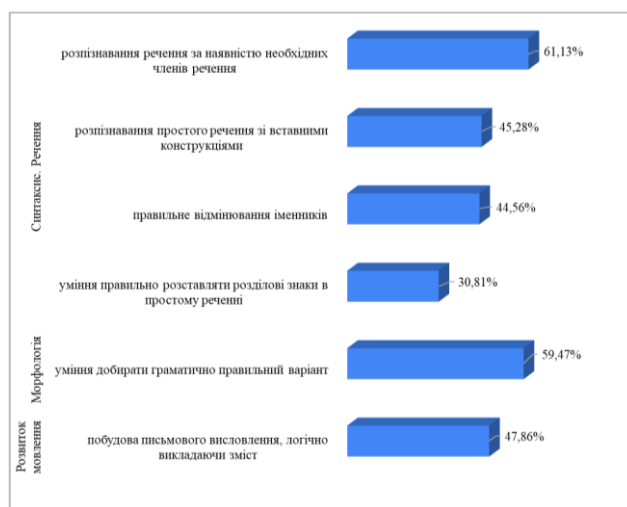

Рис. 1.7. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти з української мови (продовження)

Серед завдань на встановлення відповідності **найкраще** учні 11 класів впоралися із завданнями на розпізнавання різних частин мови (тема «Морфологія»): **55 %** установили **всі** відповідності.

Понад 40 % одинадятикласників **повністю** виконали завдання на розпізнавання фразеологізмів та знаходження їх антонімів (тема «Лексикологія. Фразеологія»).

Найбільш складним для учнів виявилось завдання на розпізнавання складного речення різних типів (тема «Синтаксис. Пунктуація»): **кожен четвертий** не встановив жодної відповідності (рис. 1.8).

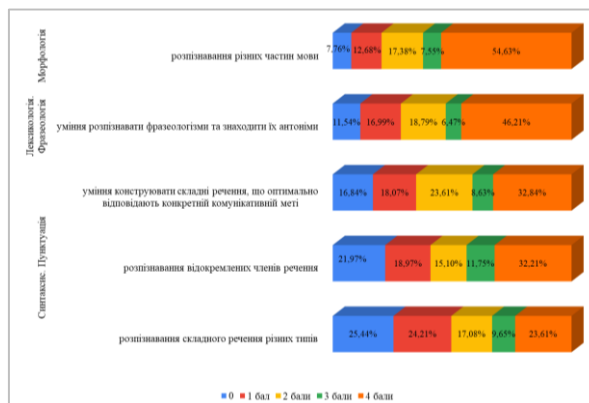

Рис. 1.8. Результати виконання учнями 11 класів завдань на встановлення відповідності з української мови

1.2. Математика

1.2.1. Характеристика завдань з математики

Тест з **математики** містив **22** завдання, із яких **15** – з вибором однієї *правильної відповіді з п'яти*, **3** – на встановлення відповідності та **4** – з короткою відповіддю.

Кількісний розподіл завдань за розділами програми з **математики** подано в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Кількісний розподіл завдань за розділами програми з математики

№ з/п	Змістовий блок	Кількість завдань
Алгебра і початки аналізу		15
1	Числа і вирази	5
2	Рівняння, нерівності та їх системи	4
3	Функція	4
4	Комбінаторика, теорія ймовірностей, статистика	2
Геометрія		7
1	Планіметрія	4
2	Стереометрія	3
Разом		22

Максимальна кількість балів за виконання всіх завдань складала **32**.

Структуру та характеристику завдань з **математики** подано в таблиці 1.4.

Структура і характеристика завдань з математики

№ завдан-ня	Форма завдання	Тема		Характеристика завдань	Кількість балів за завдання
1	Завдання з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти	Алгебра	Імовірність випадкової події	Обчислення ймовірності випадкової події, користуючись означенням	1
2		Алгебра	Формула скороченого множення	Виконання тотожних перетворень раціонального виразу	1
3		Алгебра	Нерівність з модулем	Розв'язування нерівності, використовуючи означення та властивості модуля	1
4		Геометрія	Трикутник	Застосування означення та властивостей трикутника для розв'язування задачі	1
5		Геометрія	Паралельність прямої та площини	Застосування означення, ознак паралельності прямої та площини	1
6		Алгебра	Функціональна залежність	Установлення властивостей функцій за їх графіками	1
7		Алгебра	Степінь. Властивості степенів	Використання властивостей степенів	1
8		Алгебра	Корінь n-го степеня. Властивості коренів	Використання властивостей коренів	1
9		Геометрія	Многогранники. Піраміда	Розв'язування задачі на обчислення об'єму піраміди	1
10		Геометрія	Паралелограм. Ромб. Трикутник	Застосування означення та властивостей паралелограма, ромба, трикутника для розв'язування задачі.	1
11		Алгебра	Система лінійних рівнянь	Розв'язування системи лінійних рівнянь	1

№ завдан-ня	Форма завдання	Тема		Характеристика завдань	Кількість балів за завдання
12		Алгебра	Арифметична прогресія	Розв'язування задачі на визначення основних характеристик арифметичної прогресії	1
13		Алгебра	Логарифмічний вираз	Виконання тотожних перетворень логарифмічного виразу	1
14		Алгебра	Показникове рівняння	Розв'язування показникового рівняння	1
15		Геометрія	Прямокутник. Трикутник	Застосування означення та властивостей прямокутника, трикутника для розв'язування задачі	1
16	Завдання на встановлення відповідності	Алгебра	Функціональна залежність	Установлення властивостей функцій, заданих формулою	3 (за кожную правильну відповідність по 1 балу)
17		Алгебра	Дійсні числа. Значення синуса, косинуса, тангенса числового аргументу	Виконання дій з дійсними числами. Виконання тотожних перетворень тригонометричних виразів	3 (за кожную правильну відповідність по 1 балу)
18		Геометрія	Трапеція. Коло та його елементи	Застосування означення та властивостей трапеції, кола для розв'язування задачі	3 (за кожную правильну відповідність по 1 балу)
19	Завдання з короткою відповіддю	Алгебра	Визначений інтеграл	Використання формули Ньютона-Лейбніця для обчислення визначеного інтеграла	2
20		Алгебра	Вибіркові характеристики	Обчислення вибірових характеристик даних	2
21		Геометрія	Координати та вектори. Тіла обертання. Конус	Виконання дій з векторами. Розв'язування задачі на обчислення площі повної поверхні конуса	2
22		Алгебра	Логарифмічне рівняння	Розв'язування логарифмічного рівняння з параметром	2
Разом					32

1.2.2. Результати виконання учнями 11 класів завдань з математики

Як і минулому році, **близько 43 %** учнів 11 класів отримали за підсумками тестування з **математики** від 140 до 159 балів.

Разом із тим **зменшилась** кількість одинадцятикласників, які одержали від 160 балів і більше (з **36 % до 26 %**). **Кожен четвертий** учасник тестування одержав менше 140 балів, а **5 %** – узагалі не склали тест, тоді як у 2024 році – ці показники складали відповідно **18 % і 4 %** (рис. 1.9).

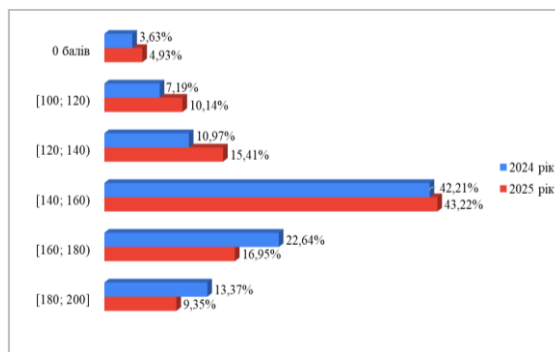

Рис. 1.9. Результати виконання учнями 11 класів завдань з математики у 2024 та 2025 роках

У 2025 році, як і в минулому, **дівчата** показали **кращі** результати виконання завдань з **математики**, ніж **хлопці**.

Порівняно з минулим роком **зменшилася (на 12 %)** кількість **дівчат** та **хлопців (на 8 %)**, які отримали від 160 балів і більше. У 2025 році ці показники складали відповідно **29 % і 23 %**.

Проте **збільшився** відсоток як **дівчат**, так і **хлопців**, які за результатами тестування одержали менше 140 балів (на 8 %).

Серед **хлопців** також було **більше** тих, хто взагалі не склав тест (6 % – у 2025 році, **5 %** – у 2024 році) – рис. 1.10.

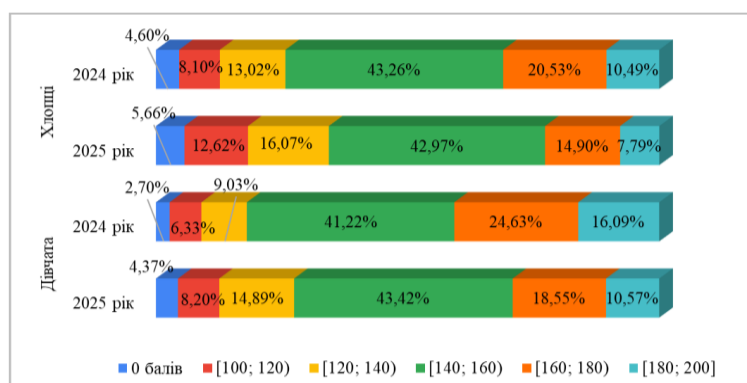

Рис. 1.10. Результати виконання учнями 11 класів завдань з математики у 2024 та 2025 роках (за статтю)

Два роки поспіль **найкращі** результати виконання завдань з **математики** показують учні ЗЗСО міста **Харкова**, **найнижчі** – **сільської місцевості**.

У 2025 році **29 %** одинадцятикласників міста **Харкова** отримали від 160 до 200 балів, тоді як **40 %** учнів 11 класів ЗЗСО **сільської місцевості** – менше 140 балів.

Порівняно з минулим роком *незалежно від місця розташування ЗЗСО* результати тестування з **математики** погіршилися.

Зокрема, у місті Харкові на **16 %** зменшилася кількість учнів, які отримали від 160 балів, а в селищах, містах області на **13 %** збільшилася кількість одинадцятикласників, які показали результат менше 140 балів (рис. 1.11).

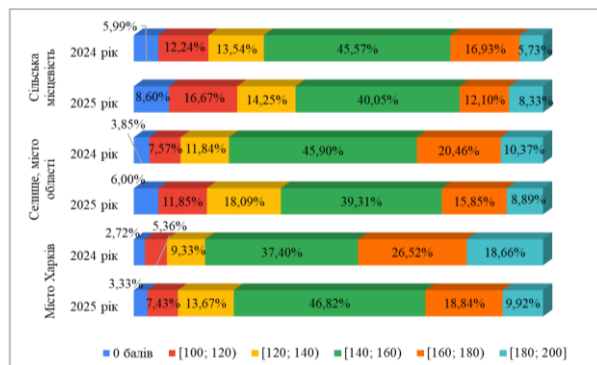

Рис. 1.11. Результати виконання учнями 11 класів завдань з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Серед завдань з алгебри з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти майже три чверті учнів 11 класів впоралися із завданнями на обчислення ймовірності випадкової події та виконання перетворень виразу з використанням властивостей коренів.

Більше 60 % одинадцятикласників правильно виконали завдання на тотожні перетворення з використанням формули скороченого множення, властивостей степенів та означення й властивостей модуля, а від 54 % і більше – на тотожні перетворення логарифмічного виразу, використання основних характеристик арифметичної прогресії, розв'язування системи лінійних рівнянь.

Найбільш складними для учнів виявилися завдання на встановлення властивостей функції за її графіком та розв'язування показникового рівняння, які виконали *дещо більше половини* учасників тестування (рис. 1.12).

Рис. 1.12. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти з алгебри

Серед завдань з геометрії з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти **найкраще** учні 11 класів впоралися із завданнями на застосування означення та властивостей трикутника (понад 80 % правильних відповідей). Три чверті одинадцятикласників правильно виконали завдання на застосування означення та ознак паралельності прямої та площини, а дві третини – на обчислення об'єму піраміди.

Найбільш складним для учнів виявилось завдання на застосування означення та властивостей прямокутника та трикутника, яке виконали **майже половина** учнів (рис. 1.13).

Рис. 1.13. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 5-ти з геометрії

Близько 40 % учнів 11 класів **повністю** виконали завдання на встановлення відповідності з геометрії на застосування означення та властивостей кола та трапеції, а **близько 28 %** – з алгебри на виконання дій з дійсними числами та тотожні перетворення тригонометричних виразів.

Найбільш складним для учнів виявилось завдання з алгебри на встановлення властивостей функцій, заданих формулою, із яким **не впоралися більше третини** учасників тестування (рис. 1.14).

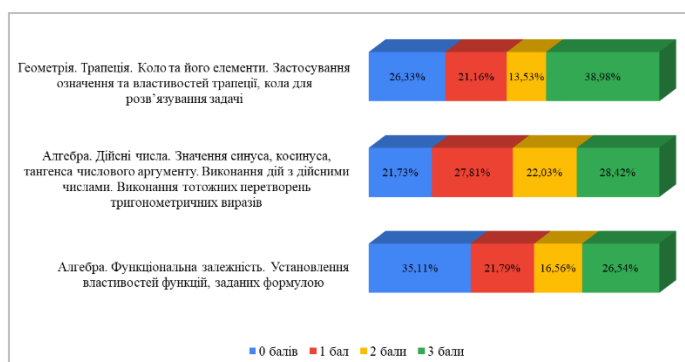

Рис. 1.14. Результати виконання учнями 11 класів завдань на встановлення відповідності з математики

Серед завдань з короткою відповіддю **найкращі** результати учні 11 класів показали з виконання завдання з алгебри на обчислення вибірових характеристик даних (60 % надали правильну відповідь).

Третина одинадцятикласників правильно виконала завдання з алгебри на розв'язування логарифмічного рівняння з параметром.

Найбільш складним для учнів виявилось завдання з *алгебри* на обчислення визначеного інтеграла та геометрії на обчислення площі повної поверхні конуса, із якими впорався **кожен п'ятий** учасник тестування (рис. 1.15).

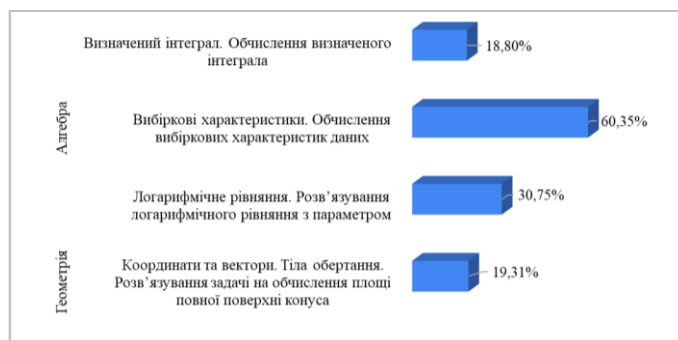

Рис. 1.15. Результати виконання учнями ІІ класів завдань з короткою відповіддю з математики

1.3. Історія України

1.3.1. Характеристика завдань з історії України

Тест з *історії України* містив **30** завдань, із яких **20** – з вибором однієї відповіді з чотирьох, **4** – на встановлення відповідності, **3** – на встановлення послідовності історичних подій у часі, **3** – з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів.

Кількісний розподіл завдань за розділами програми з *історії України* подано в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
Історія України від найдавніших часів до початку ХХ ст.		
1	Від найдавніших часів до першої половини ХVІ ст.	4
2	Друга половина ХVІ ст. – ХVІІІ ст	7
3	Кінець ХVІІІ ст. – початок ХХ ст	5
Історія України 1914 р. – початок ХХІ ст.		
4	1914 р. – 1945 р.	8
5	1945 р. – початок ХХІ ст.	6
Усього		30

Максимальна кількість балів за виконання всіх завдань складала **54**.

Структуру та характеристику завдань з *історії України* подано в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

№ завдан-ня	Форма завдання	Теми завдань відповідно до програми НМТ	Зміст завдань	Кількість балів за завдання
1	Завдання з вибором однієї правильної відповіді (чотири варіантів відповіді, з яких лише один правильний)	Стародавня історія України	Уміння візуально розпізнавати та характеризувати вказані історично-культурні пам'ятки, робота з візуальним об'єктом (фото витворів мистецтва)	1
2		Русь-Україна (Київська держава)	Знання історичних фактів, уміння візуально розпізнавати вказані історично-культурні пам'ятки, робота з візуальним об'єктом (фото пам'ятки)	1
3		Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, процесами	1
4		Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, процесами, знання культурних пам'яток XVI ст.	1
5		Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.	Знання історичних фактів, уміння аналізувати/розпізнавати картосхеми, робота з візуальним об'єктом	1
6		Козацька Україна наприкінці 50-80-х рр. XVII ст.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, уміння інтерпретувати народний вислів стосовно історичного періоду	1
7		Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, уміння визначати причини історичних подій, процесів	1
8		Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.	Знання основних культурних явищ першої половини XIX ст., діяльності та здобутків діячів культури, робота з візуальним об'єктом (фотопортрет)	1

9	Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.	Знання історичних фактів, робота з візуальним джерелом (фото шпальт газет)	1
10	Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914 рр.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, знання історичних персоналій	1
11	Початок Української революції. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, уміння встановлювати та групувати вказані події до відповідної дати	1
12	Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами, уміння пояснювати історичні події	1
13	Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами	1
14	Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні.	Знання історичних фактів, уміння співвідносити факти, події з явищами	1
15	Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні	Знання дат подій, історичних фактів	1
16	Україна в роки Другої світової війни	Знання історичних подій, уміння встановлювати та групувати вказані події до відповідної дати	1
17	Україна в перші повоєнні роки	Уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел; співвідносити факти-події з явищами, процесами	1
18	Україна в умовах десталінізації	Знання історичних фактів, уміння застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення, визначення наслідків історичних подій, (спроби реформ управління економікою)	1

19		Україна в період загострення кризи радянської системи	Уміння впізнавати історичне явище, робота з візуальним об'єктом (плакат-карикатура)	1
20		Відновлення незалежності України	Знання історичних подій, уміння встановлювати та групувати вказані події до відповідної дати	1
21	Завдання на встановлення відповідності (4 з 5)	Русь-Україна (Київська держава). Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст. Українські землі в другій половині XVIII ст.	Уміння встановити відповідність між поняттями та визначеннями, які потрібно застосовувати для їхньої характеристики	4
22		Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.	Уміння встановити відповідність між картинами та їх авторами, робота з візуальним об'єктом (фото репродукцій картин)	4
23		Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	Уміння встановити відповідність між історико-географічними назвами земель та їхньою державною належністю; знання історичних подій, уміння встановлювати вказані події	4
24		Україна в перші повоєнні роки. Україна в умовах деєсталінізації. Україна в період загострення кризи радянської системи. Відновлення незалежності України. Становлення України як незалежної держави	Уміння встановити відповідність між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом історії України, для якого воно було характерним; робота з історичними джерелами, уміння сприймати їх та інтерпретувати	4
25	Завдання на встановлення правильної послідовності історичних подій у часі	Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій	Уміння встановити послідовність історичних подій у часі, робота з історичними джерелами, уміння сприймати їх та інтерпретувати	3

		половині XVII ст. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.		
26		Україна в роки Першої світової війни. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Україна в роки Другої світової війни. Становлення України як незалежної держави	Уміння встановити послідовність історичних подій у часі, робота з візуальними об'єктами (плакат)	3
27		Україна в період загострення кризи радянської системи. Становлення України як незалежної держави	Уміння встановити послідовність історичних подій у часі (період розпаду Радянського Союзу й відродження незалежності України)	3
28		Русь-Україна (Київська держави)	Уміння групувати історичну інформацію відповідно до історичного періоду; розпізнавати та аналізувати картосхеми, робота з візуальним об'єктом	3
29	Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонован их варіантів відповіді	Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.	Знання історичних персоналій, уміння групувати історичну інформацію відповідно до їхньої діяльності	3
30		Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	Уміння групувати історичну інформацію відповідно до діяльності об'єднань інтелігенції в другій половині XIX ст.	3
Разом				54

1.3.2. Результати виконання завдань учнями 11 класів завдань з історії України

У 2025 році **понад 40 %** одинадятикласників за підсумками тестування з *історії України* отримали від 140 до 159 балів. Порівняно з минулим роком кількість таких учнів **збільшилася**.

Разом із тим зменшилася кількість учасників дослідження, які одержали від 160 балів і більше (з **53 % до 45 %**). **Кожен восьмий** одинадятикласник показав результат менше 140 балів (**кожен дев'ятий** – у 2024 році) – рис. 1.16.

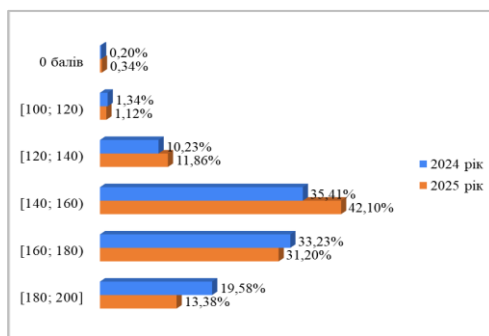

Рис. 1.16. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України у 2024 та 2025 роках

Як і в минулому році, *дівчата* показали **кращі** результати виконання завдань з *історії України*, ніж *хлопці*.

Однак у 2025 році у *дівчат* була **більш виражена тенденція до погіршення результатів** тестування, ніж у *хлопців*, що зумовило зменшення навчальних розривів за статтю.

Зокрема, порівняно з минулим роком кількість *дівчат*, які отримали від 160 до 200 балів, зменшилася на **10 %**, тоді як серед *хлопців* цей показник склав **7 %**.

Дещо збільшився відсоток *дівчат* (на **2 %**) та *хлопців* (на **1 %**), які одержали менше 140 балів (рис. 1.17).

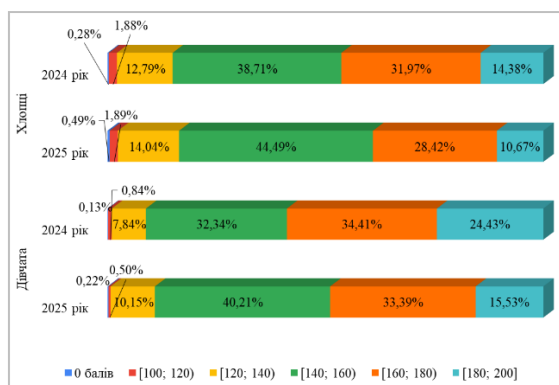

Рис. 1.17. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України у 2024 та 2025 роках (за статтю)

Два роки поспіль **найкращі** результати виконання завдань з *історії України* показують учні ЗЗСО міста Харкова, **найнижчі** – сільської місцевості.

У 2025 році **кожен другий** учасник тестування в місті Харкові отримав від 160 балів і більше, тоді як у сільській місцевості такі результати мали **більше третини** одинадятикласників.

16 % учнів 11 класів ЗЗСО сільської місцевості та **17 %** – селищ, міст області, одержали за підсумками тестування менше 140 балів.

Порівняно з минулим роком результати тестування з *історії України* у селищах, містах області та місті Харкові погіршилися. Зокрема, зменшилася

кількість одинадцятикласників, які показали результати від 160 балів і більше: відповідно **на 14 % і 7 %**.

По ЗЗСО *сільської місцевості* показники тестування **майже не змінилися** (рис. 1.18).

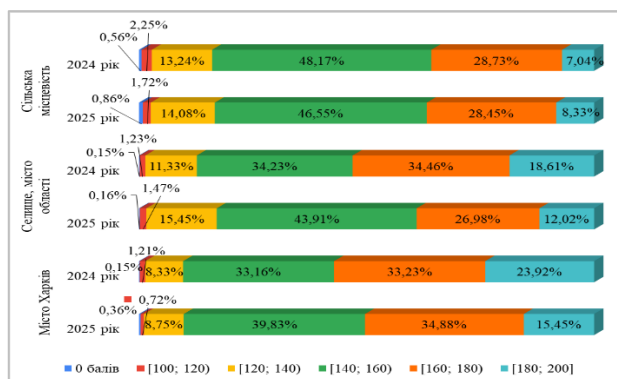

Рис. 1.18. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України у 2024 та 2025 роках (за місцем розташування ЗЗСО)

Понад 80 % одинадцятикласників правильно виконали завдання з *вибором однієї відповіді* на знання *дат* з теми «Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні», **близько дві третини** – з теми «Початок Української революції. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності».

Більше 60 % учасників тестування впоралися із завданнями на знання політичних процесів (тема «Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні») та причин історичних процесів (тема «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.») – рис. 1.19.

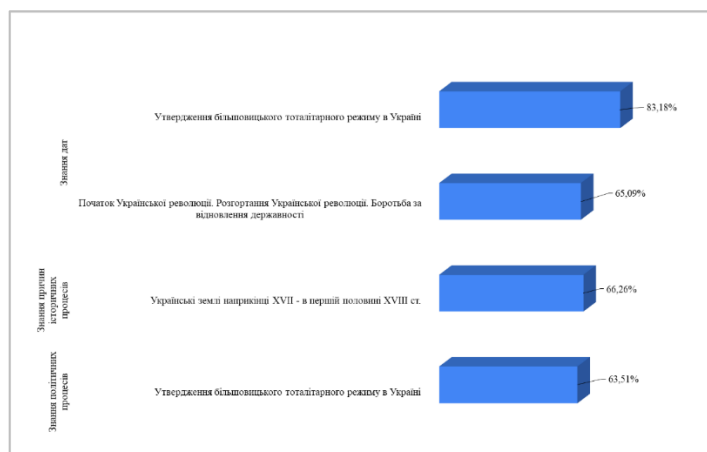

Рис. 1.19. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з історії України

Серед завдань на знання історичних фактів одинадцятикласники **найкраще** впоралися із завданням з теми «Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст.» (**понад три чверті** правильних відповідей).

Більше 60 % учнів 11 класів виконали завдання з тем «Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності», «Козацька

Україна наприкінці 50-80-х рр. XVII ст.», «Відновлення незалежності України», «Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні».

Найбільш складними для учасників тестування у цій категорії виявилися завдання з тем «Україна в роки Другої світової війни» та «Україна в умовах десталінізації» (58 %) – рис. 1.20.

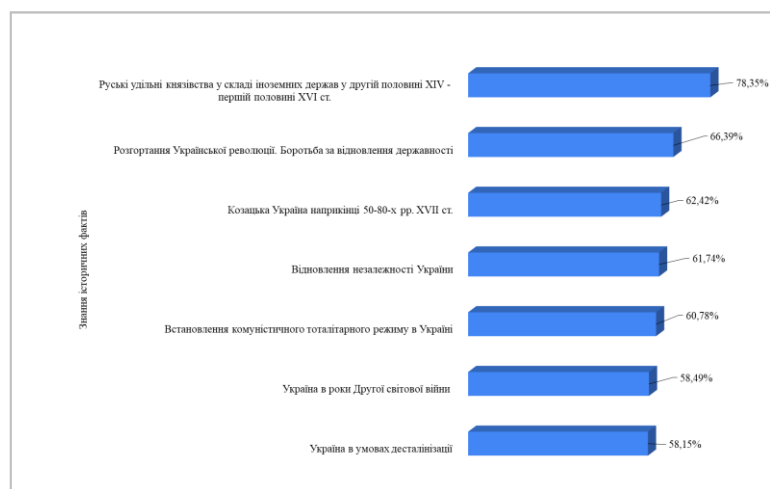

Рис. 1.20. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з історії України (продовження)

Три чверті одинадцятикласників впоралися із завданням на розпізнавання історично-культурних пам'яток (тема «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.»), **понад 70 %** – на сприймання та інтерпретування історичних документів (тема «Україна в перші повоєнні роки») та впізнавання історичних персоналій та їх діяльність («Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914 рр.»).

Разом із тим лише **46 %** учасників тестування виявили вміння впізнавати історичні персоналії та їх діяльність з теми «Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.» (рис. 1.21).

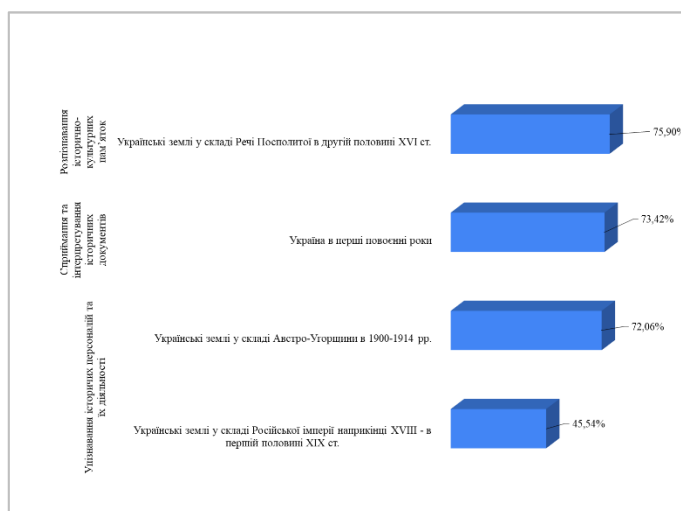

Рис. 1.21. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з історії України (продовження)

При роботі з візуальними джерелами понад три чверті одинадятикласників виявили вміння розпізнавати карикатури (тема «Україна в період загострення кризи радянської системи»), дві третини – співвідносити факти, події з явищами, процесами (тема «Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.»), розпізнавати історично-культурні пам'ятки («Русь-Україна (Київська держава)»).

Більш складними для учнів у цій категорії виявилися завдання на розпізнавання картосхем з теми «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.» (**60 %** правильних відповідей) та історично-культурних пам'яток з теми «Стародавня історія України» (**56 %**) – рис. 1.22.

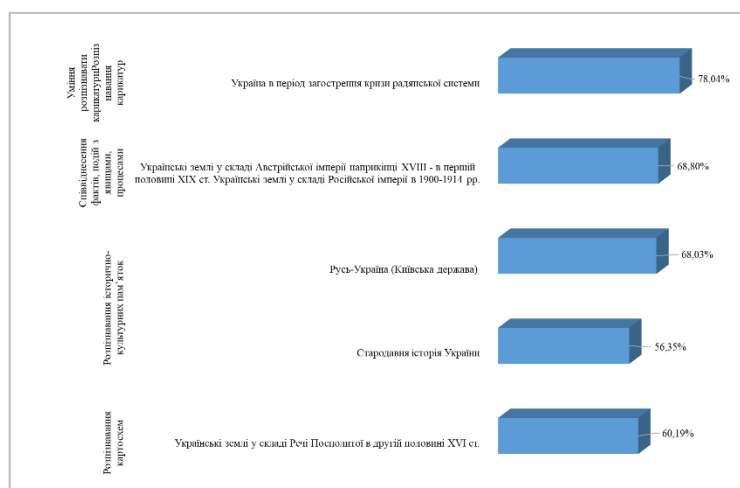

Рис. 1.22. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з історії України (продовження)

Серед завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х на знання історичних подій, процесів найкраще учні 11 класів впоралися із завданням на визначення причин історичних подій з теми «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.» (**дві третини** надали правильну відповідь); **найгірше** – на визначення наслідків історичних подій з теми «Україна в умовах деєсталінізації» (**58 %** учасників тестування) –рис.1.23.

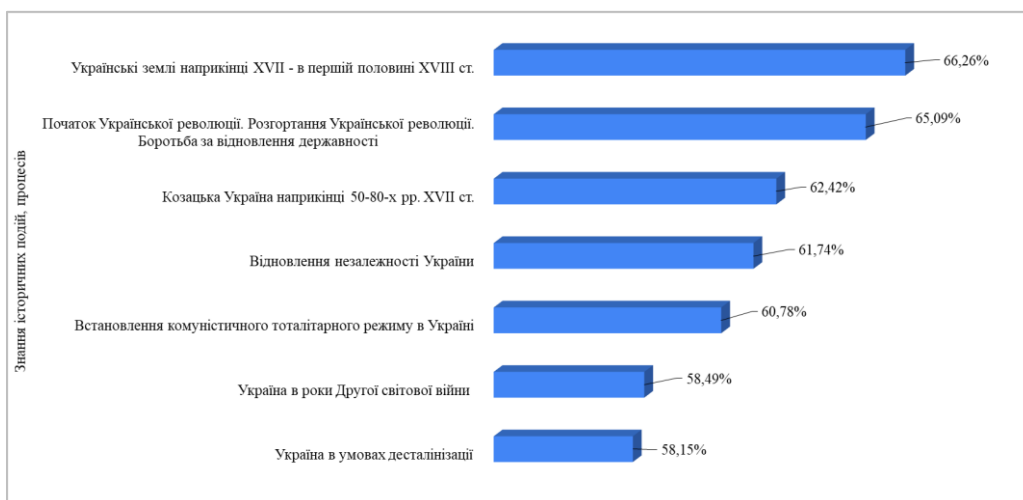

Рис. 1.23. Результати виконання учнями 11 класів завдань з вибором однієї правильної відповіді з 4-х з історії України (знання історичних подій, процесів)

Близько 40 % учнів 11 класів **повністю** виконали завдання на *встановлення відповідності між картинами та їх авторами* (тема «Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.»), **більше третини** – між *поняттями та визначеннями, які потрібно застосовувати для їхньої характеристики* (теми «Русь-Україна (Київська держава)», «Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст.»), «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.»), «Українські землі в другій половині XVIII ст.»), **кожен третій** – між *історико-географічними назвами земель та їхньою державною належністю* (тема «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період»).

Найбільш складним для одинадцятикласників виявилось завдання на *встановлення відповідності між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом, для якого воно було характерним*, що охоплювало теми «Україна в перші повоєнні роки», «Україна в умовах деєсталінізації», «Україна в період загострення кризи радянської системи», «Відновлення незалежності України», «Становлення України як незалежної держави» (**28 %** не надали жодної правильної відповіді) – рис. 1.24.

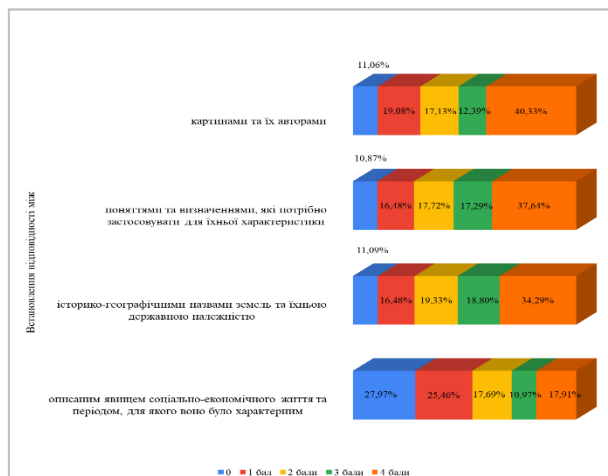

Рис. 1.24. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України на встановлення відповідності (4 з 5)

Завдання на *встановлення послідовності історичних подій* виявилися **складними** для учасників тестування.

Так, **близько 40 %** учнів 11 класів **повністю** виконали завдання на *встановлення послідовності історичних подій у часі у межах певного періоду історії (розпад Радянського Союзу й відродження незалежності України)* (теми «Україна в період загострення кризи радянської системи», «Становлення України як незалежної держави»), **кожен третій** – при роботі з візуальними об'єктами (теми «Україна в роки Першої світової війни», «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період», «Україна в роки Другої світової війни», «Становлення України як незалежної держави»).

Найнижчі результати одинадцятикласники показали із *встановлення хронологічної послідовності історичних подій*, що передбачало роботу з цитованими документами, виявлення умінь їх сприймати, інтерпретувати та охоплювало теми «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині

XVI ст.», «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.», «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.»: 27 % учнів узагалі не виконали цього завдання (рис. 1.25).

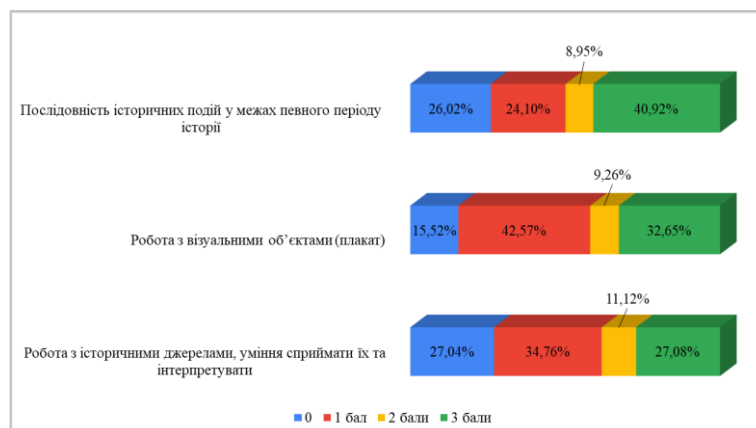

Рис. 1.25. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України на встановлення правильної послідовності історичних подій у часі

Більше половини учнів 11 класів **повністю** виконали завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих на групування історичної інформації на основі визначення діяльності історичних персоналій (теми «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.», «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.», «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.»).

Складнішими для одинадцятикласників виявилися завдання на групування інформації відповідно до діяльності об'єднань інтелігенції в другій половині XIX ст. («Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.») та історичного періоду в процесі розпізнавання та аналізу картосхеми («Русь-Україна (Київська держава)»), із якими впоралися **більше третини** учасників тестування (рис. 1.26).

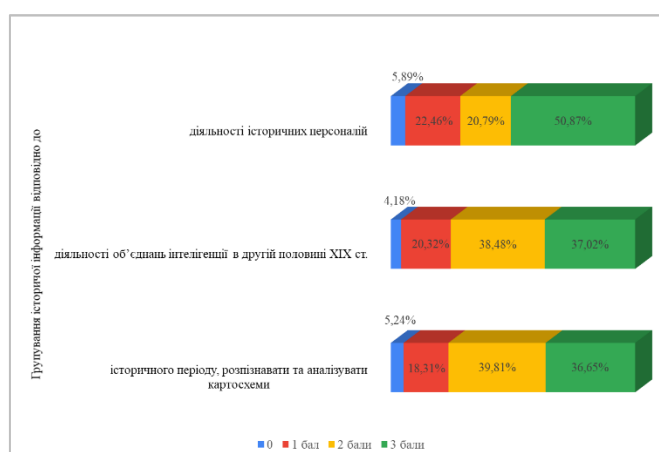

Рис. 1.26. Результати виконання учнями 11 класів завдань з історії України на встановлення відповідності з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих

Висновки до розділу 1

Українська мова

1. У 2025 році результати тестування учнів 11 класів з **української мови** порівняно з минулим роком **погіршилися** (незалежно від статі та місця розташування ЗЗСО).

2. Два роки поспіль **найкращі** результати тестування показують *дівчата*, ніж *хлопці*, учні ЗЗСО міста Харкова, **найнижчі** – учні ЗЗСО сільської місцевості.

3. Порівняно з минулим роком **дещо збільшилися** навчальні розриви *за статтю*. **Посилилися відмінності** у результатах тестування з **української мови** за показником відсотка учнів, які отримали менше 140 балів, за місцем розташування ЗЗСО.

4. **Найкраще** учні 11 класів впоралися серед завдань із *вибором однієї відповіді із 4-х* – на уміння правильно розрізняти форми слова (тема «Будова слова. Словотвір»), правильно використовувати слова у мовленні, виявляти лексичну помилку («Лексикологія»); з *вибором однієї відповіді з 5-ти* – на вживання розділових знаків у конструкції із прямою мовою («Синтаксис. Пунктуація»); на *встановлення відповідності* – на розпізнавання різних частин мови («Морфологія»).

5. **Найбільш складним** для одинадятикласників виявилися завдання з теми «Синтаксис. Речення»: з *вибором однієї відповіді з 5-ти* – на уміння правильно розставляти розділові знаки в простому реченні; на *встановлення відповідності* – на розпізнавання складного речення різних типів.

Математика

1. У 2025 році результати тестування учнів 11 класів з **математики** порівняно з минулим роком **погіршилися** (незалежно від статі та місця розташування ЗЗСО).

2. Два роки поспіль **найкращі** результати тестування показують *дівчата*, ніж *хлопці*, учні ЗЗСО міста Харкова, **найнижчі** – учні ЗЗСО сільської місцевості.

3. Порівняно з минулим роком **посилилися відмінності** у результатах тестування з **математики** *за статтю* за показником відсотка учнів, які отримали від 160 балів і більше, за місцем розташування ЗЗСО – за відносною кількістю учнів, які одержали менше 140 балів.

4. **Найкраще** учні 11 класів впоралися серед завдань із *вибором однієї відповіді із 5-ти* – на застосування означення та властивостей трикутника (з геометрії); на обчислення ймовірності випадкової події та виконання перетворень виразу з використанням властивостей коренів (з алгебри); на *встановлення відповідності* – на застосування означення та властивостей коло та трапеції (з геометрії); з *короткою відповіддю* – на обчислення вибірових характеристик даних (з алгебри).

5. **Найбільш складним** для учнів виявилось завдання з *вибором однієї правильної відповіді з 5-ти* – на застосування означення та властивостей прямокутника та трикутника (з геометрії); на встановлення відповідності – на властивості функцій, заданих формулою (з алгебри); з *короткою відповіддю* – на обчислення визначеного інтеграла (з алгебри) та обчислення площі повної поверхні конуса (з геометрії).

Історія України

1. У 2025 році результати тестування учнів 11 класів з *історії України* порівняно з минулим роком **погіршилися**.

2. Два роки поспіль **найкращі** результати тестування показують *дівчата*, ніж *хлопці*, учні ЗЗСО міста Харкова, **найнижчі** – учні ЗЗСО сільської місцевості.

3. У 2025 році **зменшилися** навчальні розриви за *статтю*, що пояснюється **більш вираженою тенденцією до погіршення результатів тестування**, яку демонструють *дівчата*.

4. Порівняно з минулим роком результати тестування з *історії України* у *селищах, містах області та місті Харкові* **погіршилися**, а в *сільській місцевості* – **майже не змінилися**. При цьому відмінності в результатах тестування одинадятикласників по ЗЗСО міста Харкова та сільської місцевості **зменшилися**, а по ЗЗСО міста Харкова та *селищ, міст області* – **посилилися**.

5. **Найкраще** учні 11 класів впоралися серед завдань із *вибором однієї відповіді* – на знання дат (тема «Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні», історичних фактів («Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст.»); з *вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих* – на групування історичної інформації на основі визначення діяльності історичних персоналій (теми «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.»), «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.»), «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.»); на встановлення відповідності між картинами та їх авторами (тема «Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.»); на встановлення послідовності історичних подій у часі у межах певного періоду історії (розпад Радянського Союзу й відродження незалежності України) з тем «Україна в період загострення кризи радянської системи», «Становлення України як незалежної держави».

6. **Найбільш складними** для одинадятикласників виявилися завдання на розпізнавання картосхем («Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.»), встановлення відповідності між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом, для якого воно було характерним (теми «Україна в перші повоєнні роки», «Україна в умовах деєсталінізації», «Україна в період загострення кризи радянської системи», «Відновлення незалежності України», «Становлення України як незалежної держави»); встановлення хронологічної послідовності історичних подій, що передбачало роботу з цитованими документами, виявлення уміння сприймати їх та

інтерпретувати (теми «Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.», «Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.», «Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.»); групування інформації відповідно до діяльності об'єднань інтелігенції в другій половині XIX ст. («Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.») та історичного періоду в процесі розпізнавання й аналізу картосхеми («Русь-Україна (Київська держава)»).

Розділ 2. Результати анкетування вчителів та учнів 11 класів

2.1. Українська мова

2.1.1. Аналіз відповідей учителів української мови та літератури

Як і в минулому році, **майже всі** учителі **української мови та літератури**, які взяли участь в опитуванні, зазначили, що ознайомлювали учнів 11 класів з завданнями ЗНО минулих років, процедурою проведення НМТ, змістом програми ЗНО/НМТ, кількістю та формами тестових завдань НМТ. Однак **4 %** респондентів не інформували учнів про демонстраційний тест з української мови (рис. 2.1).

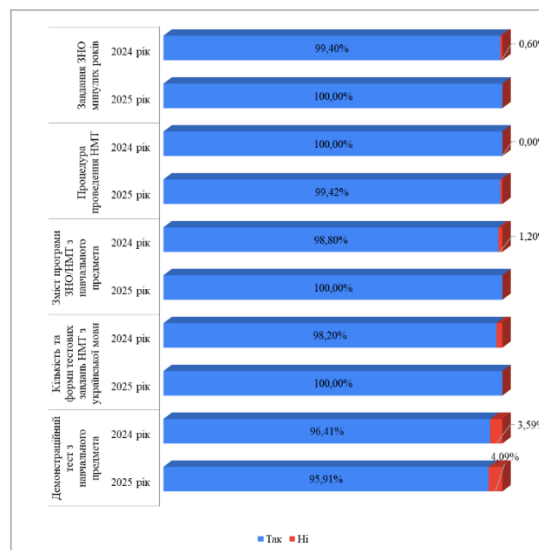

Рис. 2.1. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ

Незалежно від місця розташування ЗЗСО **всі** вчителі **української мови та літератури** зазначили, що інформували учнів 11 класів про завдання ЗНО минулих років, зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета, кількість та форми тестових завдань НМТ з предмета.

Разом із тим **не всі** вчителі ЗЗСО міста Харкова ознайомлювали одинадятикласників із процедурою проведення НМТ з української мови у 2025 році. Також **6 %** педагогів сільської місцевості та **7 %** міста Харкова визнали, що не ознайомлювали учнів з демонстраційним тестом, розміщеним на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (рис. 2.2).

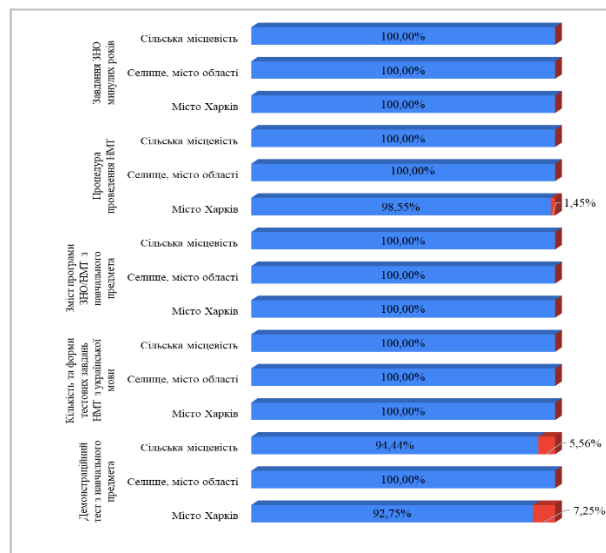

Рис. 2.2. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найбільш ефективними формами підготовки до НМТ учителі **української мови та літератури** вважають проходження тренувального онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років: середня оцінка респондентами зазначених показників за 5-бальною шкалою була **вищою за 4,60**. Порівняно з минулим роком вона зменшилася.

У 2025 році педагоги **вищими** балами (від 4,20 до 4,57) оцінили ефективність індивідуальних занять із шкільним учителем, репетитором, підготовки до НМТ під час онлайн-уроків, позаурочних онлайн-занять з підготовки до НМТ (рис. 2.3).

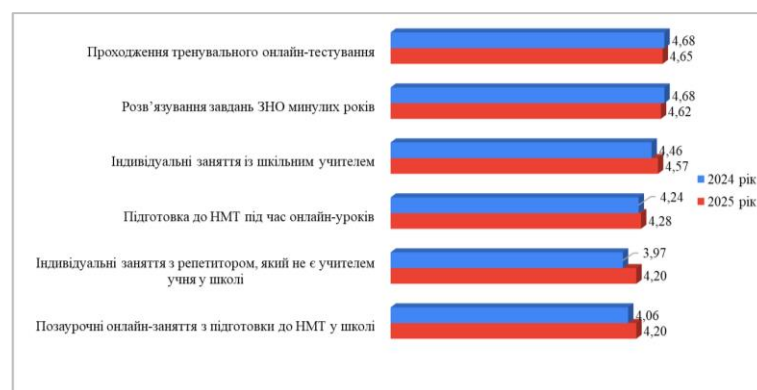

Рис. 2.3. Форми підготовки до НМТ з української мови, які вчителі вважають ефективними

Підвищилася оцінка вчителями **української мови та літератури** ефективності роботи за індивідуальним планом, онлайн-курсів з підготовки до НМТ та склала **від 4,07 до 4,17 балів**.

Вищими балами, ніж у минулому році, (від 3,89 до 3,96) педагоги охарактеризували ефективність курсів на базі закладу вищої освіти та вебінарів, тоді як **нижчими** (4,01) – відеоуроків з підготовки до НМТ, а **найнижчими** (3,87) – самостійної підготовки до НМТ з використанням інтернет-ресурсів (рис. 2.4).

Рис. 2.4. Форми підготовки до НМТ з української мови, які вчителі вважають ефективними (продовження)

У сільській місцевості вчителі **української мови та літератури** серед форм підготовки до НМТ **вище**, ніж у селищах, містах області та місті Харкові, оцінили ефективність проходження тренувального онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років (середня оцінка показників за 5-бальною шкалою склала **понад 4,70 бала**).

Проте в селищах, містах області педагоги **вищими** балами охарактеризували ефективність позаурочних онлайн-занять з підготовки до НМТ у школі (**4,24**), а в місті Харкові – індивідуальні заняття з репетитором, який не є їх учителем у школі (**4,30**).

У місті Харкові респонденти надали **найнижчі** оцінки індивідуальним заняттям із шкільним учителем та підготовці до НМТ під час онлайн-уроків: відповідно **4,49** та **4,25** (рис. 2.5).

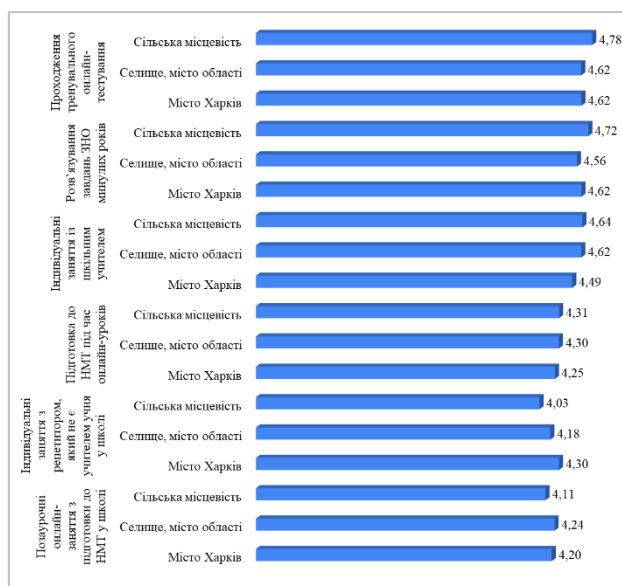

Рис. 2.5. Форми підготовки до НМТ з української мови, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)

Учителі **української мови та літератури** в селищах, містах області **вищими** балами охарактеризували роботу за індивідуальним планом (**4,21**), онлайн-курси з підготовки до НМТ (**4,14**), курси на базі закладу вищої освіти (**4,02**), у сільській місцевості – відеоуроки (**4,14**), тоді як у місті Харкові

найнижчими – вебінари та самостійну підготовку до НМТ з використанням інтернет-ресурсів (3,78) – рис. 2.6.

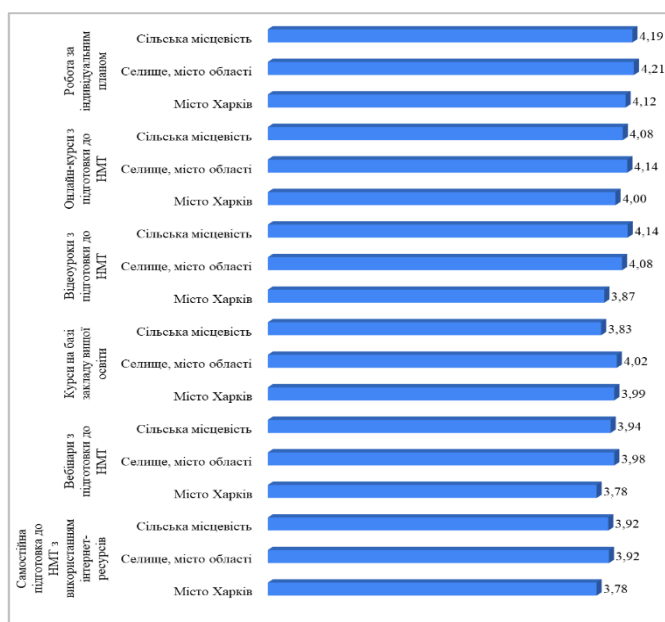

Рис. 2.6. *Форми підготовки до НМТ з української мови, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження*

Як і в минулому році, **понад 90 %** учителів **української мови та літератури** зазначили, що для **підготовки до НМТ** пропонують учням 11 класів платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, **близько 65 %** – **YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти.**

У 2025 році **збільшилася** кількість педагогів, які віддають перевагу матеріалам сайту Українського центру оцінювання якості освіти (**близько 90 %**), **базам тестових завдань (84 %)**, **сайтам Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти та Міністерства освіти і науки України (понад 60 %)**, **спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (більше третини)**, однак **зменшився** відсоток учителів, які акцентують увагу учнів на **дистанційних курсах та відеуроках (дві третини).**

Лише **кожен четвертий (стільки ж – у 2024 році)** учитель визнав, що пропонує одинадцятикласникам для підготовки до НМТ **матеріали сайту закладу освіти** (рис. 2.7).

Рис. 2.7. *Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з української мови*

Понад 90 % учителів у селищах, містах області та місті Харкові під час підготовки учнів до НМТ з української мови віддають перевагу платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, близько 90 % педагогів у сільській місцевості та місті Харкові – сайту Українського центру оцінювання якості освіти. У місті Харкові вчителі частіше пропонують одинадцятикласникам бази тестових завдань (близько 90 %), сайт Харківського центру оцінювання якості освіти (понад 70 %).

Незалежно від місця розташування ЗЗСО дві третини педагогів віддають пріоритет дистанційним курсам та відеоурокам (рис. 2.8).

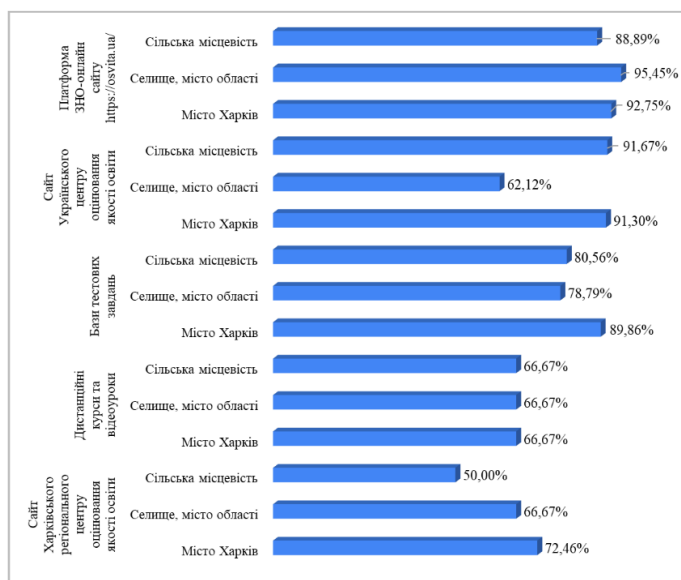

Рис. 2.8. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

Дві третини вчителів української мови та літератури ЗЗСО селищ, міст області та міста Харкова знайомлять одинадцятикласників з матеріалами YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти. У селищах, містах області педагоги частіше віддають перевагу сайтам Міністерства освіти і науки України (близько 70 %), закладу освіти (30 %); у сільській місцевості – спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (близько 40 %) – рис. 2.9.

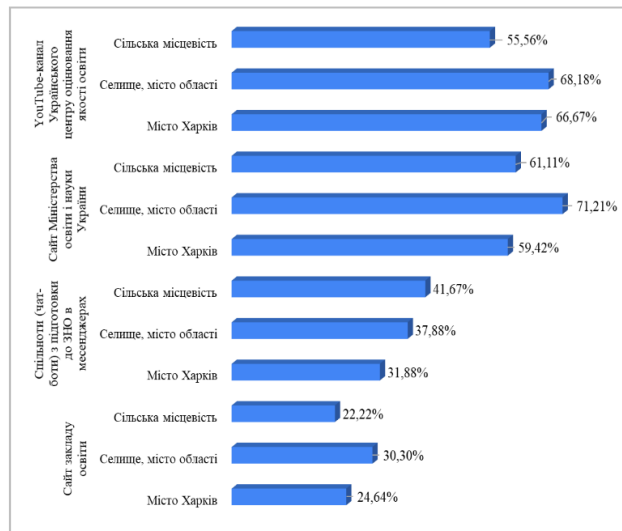

Рис. 2.9. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Дві третини вчителів **української мови та літератури** відповіли, що під час підготовки до НМТ на уроках дуже часто повторюють з учнями навчальний матеріал, понад 60 % – працюють над удосконаленням певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ. Порівняно з минулим роком кількість педагогів, які надали такі відповіді, **збільшилася**.

Як і в минулому році, **близько 58 %** дуже часто приділяють увагу розв'язуванню завдань НМТ минулих років, а **близько 47 %** – аналізу змісту тестових завдань минулих років.

У 2025 році **збільшилася** кількість учителів, які дуже часто пропонують учням систематизувати знання з певної теми (понад 50 %) – рис. 2.10.

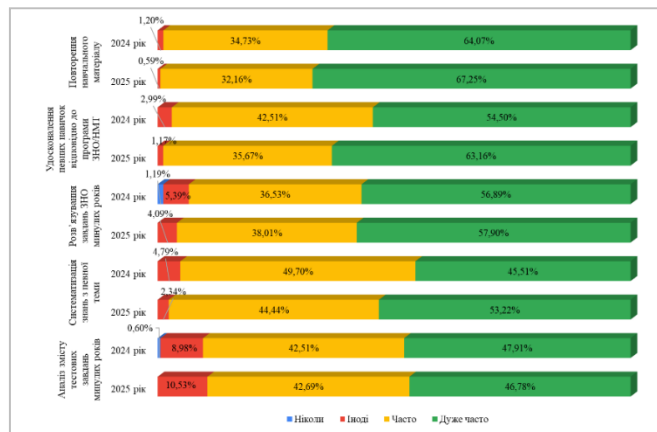

Рис. 2.10. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови

Зменшилася кількість респондентів, які під час підготовки до НМТ дуже часто використовують у роботі з учнями інтернет-ресурси (близько 40 %).

Близько 28 % педагогів, як і в минулому році, відповіли, що лише іноді пропонують одинадцятикласникам здійснити самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань.

Разом з тим **зменшився** відсоток педагогів, які іноді віддають перевагу самооцінюванню учнями рівня готовності до НМТ (16 %) та визначенню індивідуального завдання щодо підготовки до НМТ (23 %) – рис. 2.11.

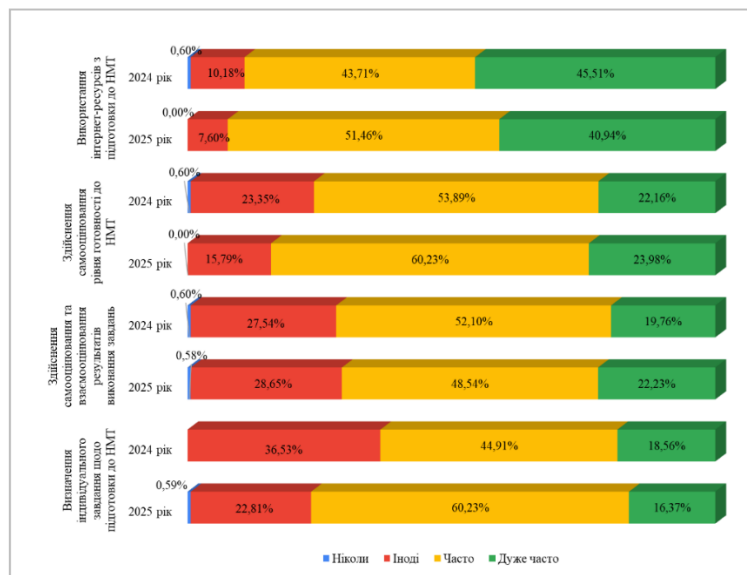

Рис. 2.11. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (продовження)

У сільській місцевості та місті Харкові вчителі **української мови та літератури частіше повторюють з учнями навчальний матеріал (70 % – дуже часто)**. Проте в сільській місцевості педагоги **рідше вдосконалюють певні навички учнів відповідно до програми ЗНО/НМТ (кожен другий – дуже часто)**, **розв’язують завдання ЗНО минулих років, систематизують знання учнів з певної теми (менше половини)**, **аналізують зміст тестових завдань минулих років (більше третини)** – рис. 2.12.

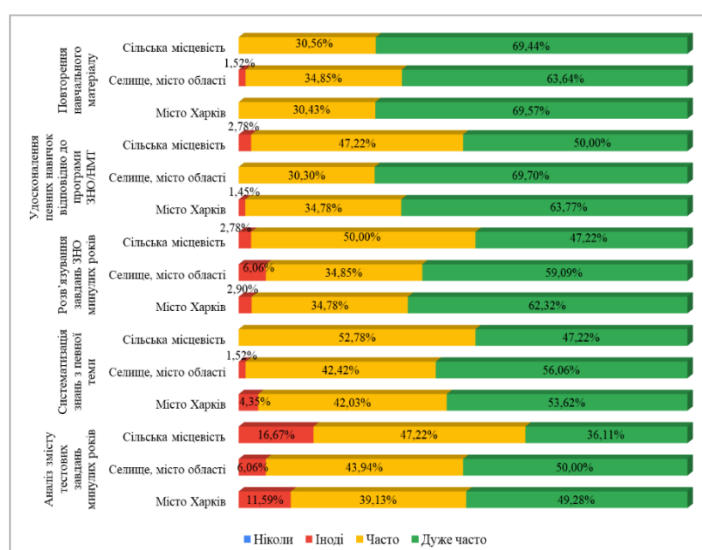

Рис. 2.12. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

Кожен другий учитель у ЗЗСО селищ, міст області **дуже часто** пропонує учням **використовувати інтернет-ресурси з підготовки до НМТ**.

Разом із тим у сільській місцевості **22 %** педагогів лише **іноді** приділяють увагу **самооцінюванню учнями рівня готовності до НМТ, кожен третій – самооцінюванню та взаємооцінюванню результатів виконання завдань, а понад 40 % – визначенню індивідуального завдання щодо підготовки до НМТ** (рис. 2.13).

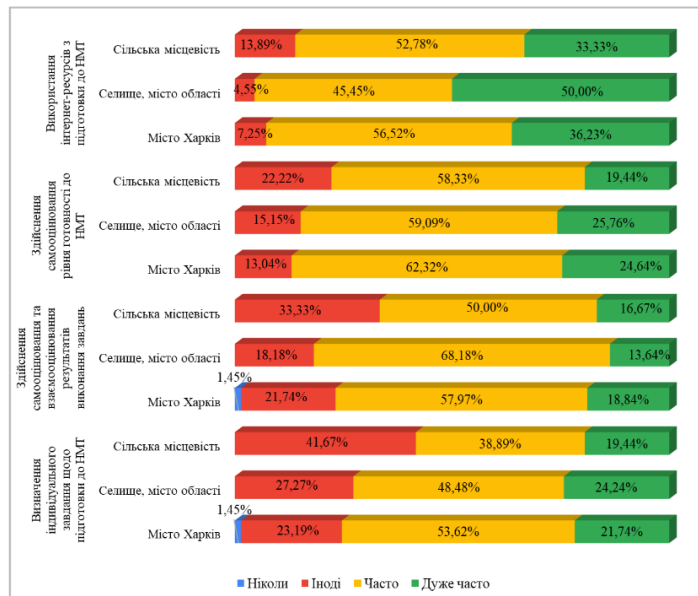

Рис. 2.13. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

Дві третини учителів **української мови та літератури** зазначили, що під час підготовки учнів 11 класів до НМТ **дуже часто** використовують на уроках завдання на обґрунтування вживання розділових знаків (майже стільки ж – у 2024 році), та на правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації (62 % – у 2024 році).

Зменшилася кількість педагогів, які **дуже часто** віддають перевагу завданням на правильну вимову та написання слів (51 %), розрізнення та доречне використання слів і мовних зворотів з відповідним значенням (43 %), вживання коректних форм змінюваних слів (більше третини) та застосування знань у нових ситуаціях (кожен третій) – рис. 2.14.

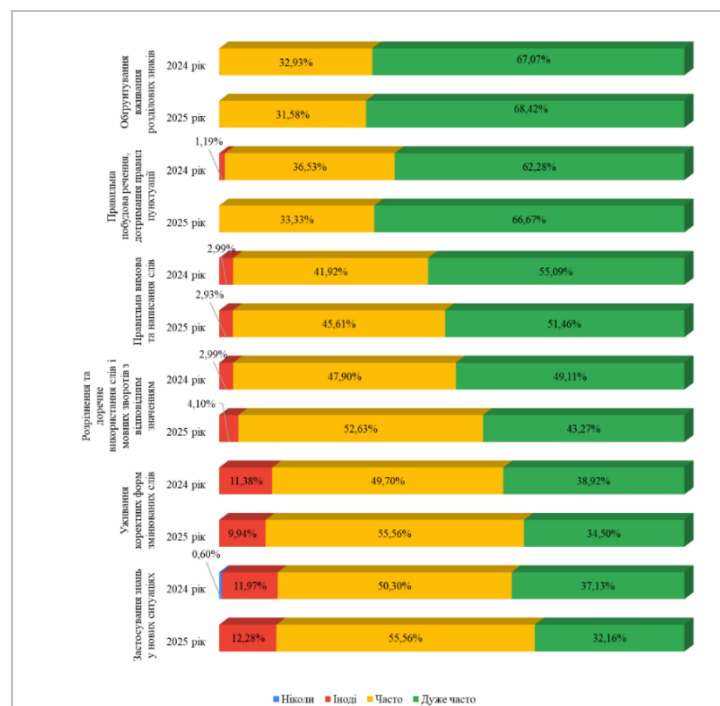

Рис. 2.14. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови

У селищах, містах області вчителі *української мови та літератури* частіше використовують у роботі з учнями завдання на обґрунтування вживання розділових знаків (73 % – дуже часто), у місті Харкові – на правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації (72 %), у сільській місцевості – на правильну вимову та написання слів (58 %).

Проте в сільській місцевості рідше віддається перевага розрізненню та доречному використанню слів і мовних зворотів з відповідним значенням (близько 30 %), уживанню коректних форм змінюваних слів (22 %), застосуванню знань у нових ситуаціях (кожен четвертий) – рис. 2.15.

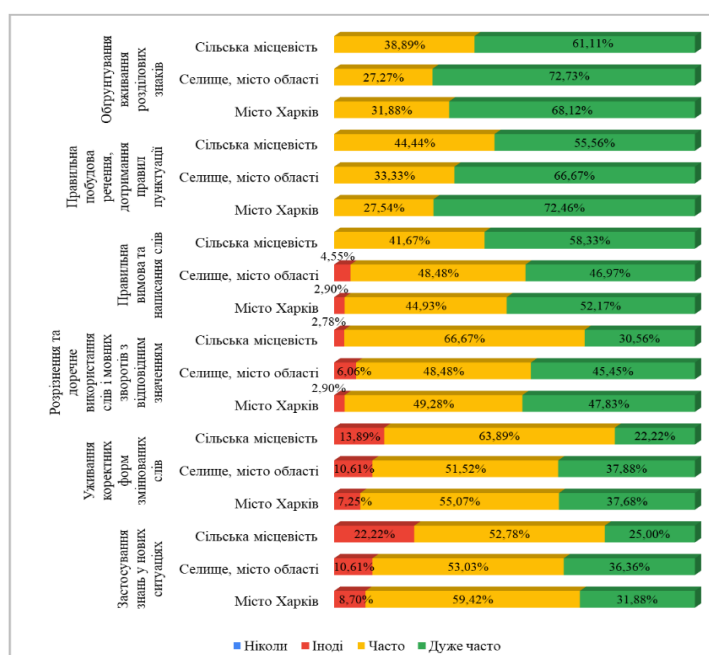

Рис. 2.15. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

Понад 90 % учителів *української мови та літератури* відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2025 році. Порівняно з минулим роком їх кількість дещо зменшилася (рис. 2.16).

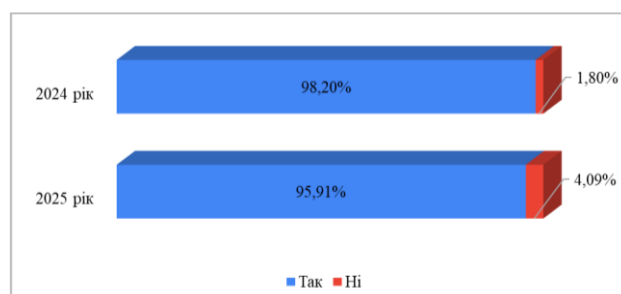

Рис. 2.16. Використання вчителями української мови та літератури матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ

Учителі *української мови та літератури* використовують матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2024 році незалежно від місця розташування ЗЗСО (рис. 2.17).

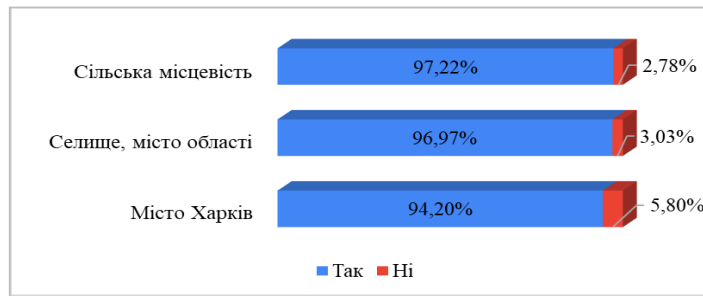

Рис. 2.17. Використання вчителями української мови та літератури матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найчастіше вчителі **української мови та літератури** користуються матеріалами офіційного звіту за результатами проведення НМТ з метою розв’язування з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (89 %).

Збільшилася кількість педагогів, які віддають перевагу розв’язуванню завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (80 %), ознайомленню з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ та результатами їх виконання (56 %).

Однак **рідше** вчителі стали застосовувати завдання з офіційного звіту для тестування учнів (три чверті), здійснювати аналіз змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (60 %) – рис. 2.18.

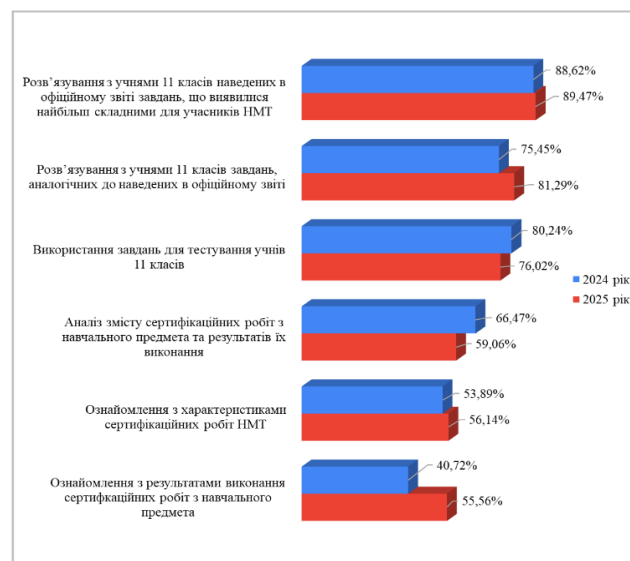

Рис. 2.18. Мета, з якою вчителі української мови та літератури використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ

У селищах, містах області **більша кількість** педагогів розв’язує з учнями наведені в офіційному звіті завдання, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ-2024 (92 %), використовують завдання для тестування одинадятикласників (83 %), тоді як у сільській місцевості **менше** вчителів приділяють увагу розв’язанню завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (70 %) – рис. 2.19.

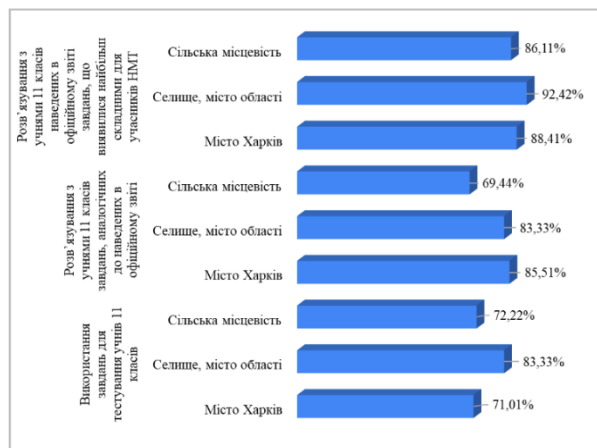

Рис. 2.19. Мета, з якою вчителі української мови та літератури використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

У селищах, містах області **більша** кількість учителів використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ для аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (понад 60 %), сільській місцевості – для ознайомлення з результатами виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета (понад 60 % %), місті Харкові – для ознайомлення з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ у 2024 році (близько 60 %) – рис. 2.20.

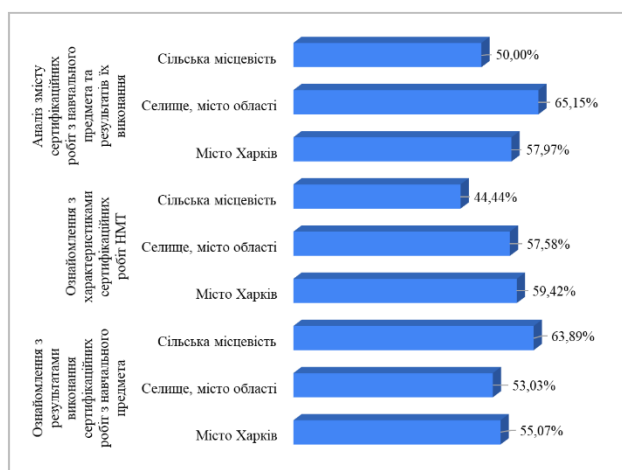

Рис. 2.20. Мета, з якою вчителі української мови та літератури використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

2.1.2. Аналіз відповідей учнів 11 класів

Як і в минулому році, **понад 90 %** учнів 11 класів засвідчили, що поінформовані про процедуру проведення НМТ, кількість та форми завдань НМТ, зміст програми ЗНО/НМТ. Проте **12 %** одинадятикласників визнали, що не ознайомлені із завданнями ЗНО минулих років, а **14 %** (у 2024 році таких учнів було **дещо менше**) – з демонстраційним варіантом НМТ з української мови (рис. 2.21).

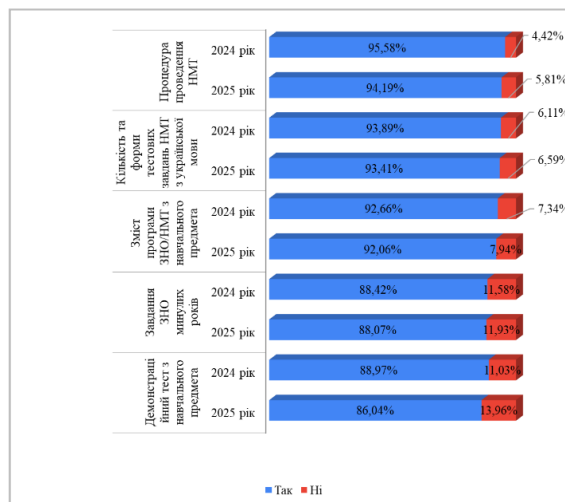

Рис. 2.21. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ

Дівчата дещо краще за хлопців обізнані у всіх питаннях проведення НМТ. Більша кількість дівчат, ніж хлопців зазначила, що ознайомлена з процедурою проведення НМТ, кількістю та формами тестових завдань, демонстраційним тестом, змістом програми ЗНО/НМТ, завданнями ЗНО минулих років.

Разом із тим **18 % хлопців** визнали, що не ознайомлені з демонстраційним варіантом тесту з української мови та завданнями ЗНО минулих років (рис. 2.22).

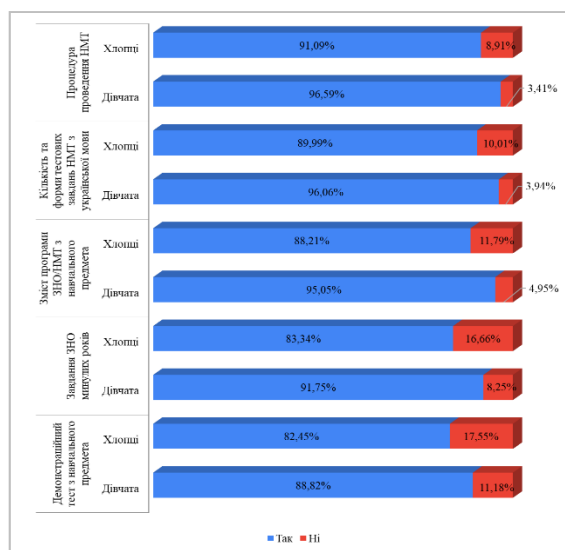

Рис. 2.22. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за статтю)

Незалежно від місця розташування ЗЗСО одинадцятикласники зазначили, що поінформовані про процедуру проведення НМТ-2025 та зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета.

Однак у сільській місцевості кожен дев'ятий учасник анкетування не ознайомлений із кількістю та формою тестових завдань НМТ з української мови, кожен сьомий – із завданнями ЗНО минулих років, а в місті Харкові – 15 % не поінформовані про демонстраційний тест з навчального предмета (рис. 2.23).

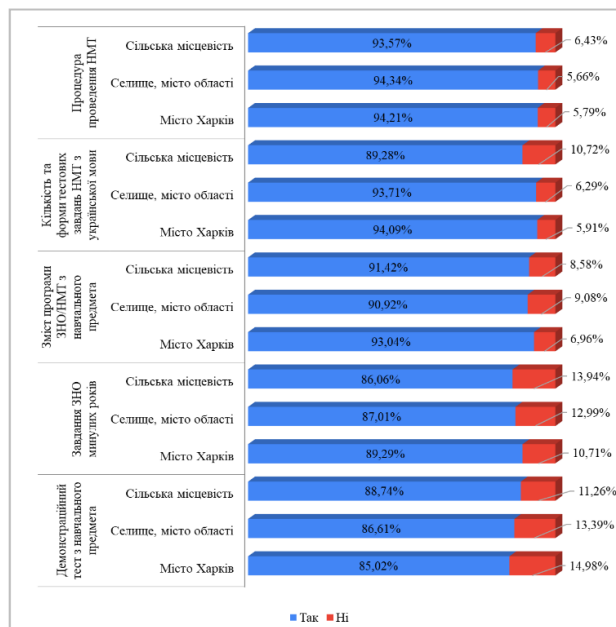

Рис. 2.23. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

На думку одинадцятикласників, найбільш ефективними формами підготовки до НМТ є проходження онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років: середня оцінка респондентами зазначених показників за 5-бальною шкалою була **вищою за 4,00**. Порівняно з минулим роком вона збільшилася.

У 2025 році учні **вищими** балами (від **3,82 до 3,96**) оцінили ефективність підготовки до НМТ під час онлайн-уроків, індивідуальних занять з репетитором, який не шкільним учителем, підготовки до НМТ під час уроків, відеоуроків, онлайн-курсів, позаурочних онлайн-занять у школі (рис. 2.24).

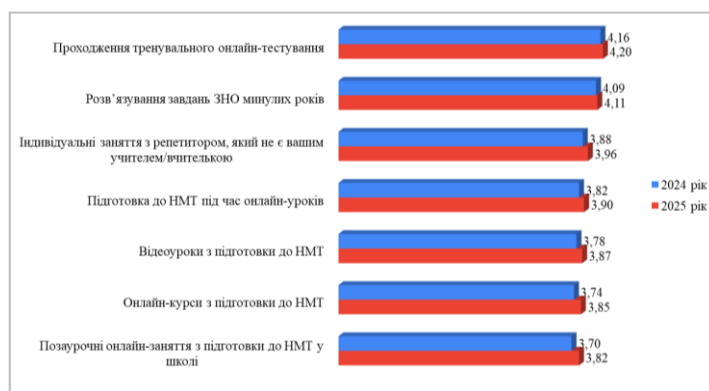

Рис. 2.24. Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними

Підвищилася оцінка учнями ефективності індивідуальних занять із шкільним учителем, вебінарів з підготовки до НМТ, самостійної діяльності з використанням інтернет-ресурсів та склала **від 3,77 до 3,79 балів**.

Нижчими балами учні охарактеризували ефективність роботи за індивідуальним планом (3,72) та курсів на базі закладу вищої освіти (3,64). Однак у в 2025 році середня оцінка за цими показниками **зросла** (рис. 2.25).

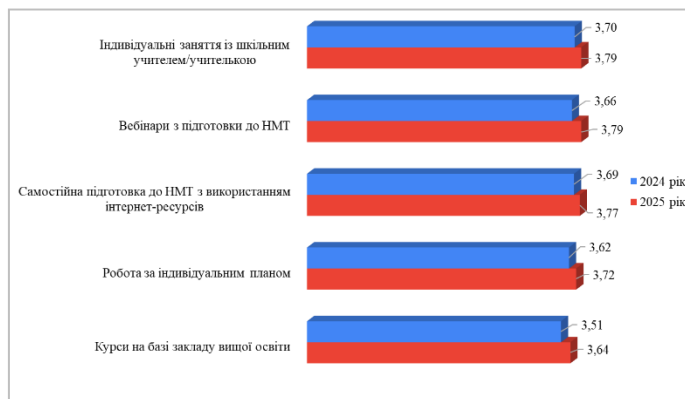

Рис. 2.25. Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними (продовження)

Більша кількість **дівчат**, ніж **хлопців**, вважає **ефективними формами підготовки до НМТ з української мови** проходження тренувального онлайн-тестування, розв’язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальні заняття з репетитором, який не є їхнім учителем у школі, відеоуроків з підготовки до НМТ. Середня оцінка зазначених показників за 5-бальною шкалою склала **понад 4,00 бала**. **Дівчата вище** за **хлопців** охарактеризували **ефективність підготовки до НМТ під час онлайн-уроків, онлайн-курсів (3,91 бала)**, тоді як **хлопці вище** за **дівчат** – **позаурочні онлайн-заняття з підготовки до НМТ у школі (3,83)** – рис. 2.26.

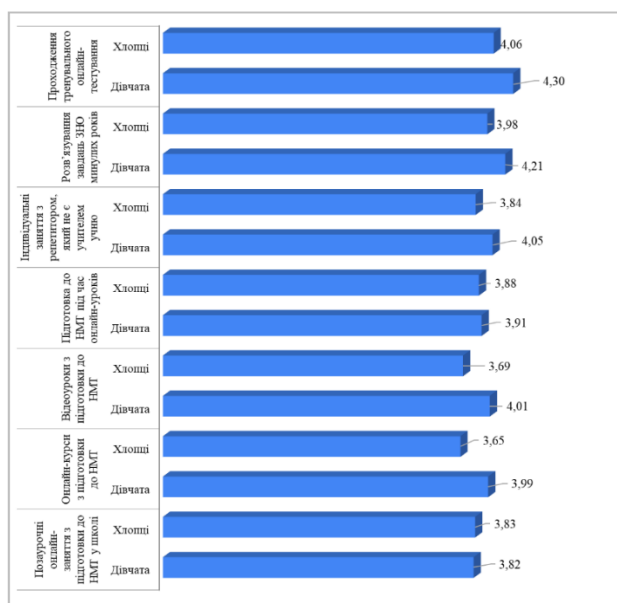

Рис. 2.26. Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю)

Хлопці вище за **дівчат** оцінили індивідуальні заняття із шкільним учителем (3,81), тоді як **дівчата** – **усіх інших форм підготовки до НМТ**, указаних нижче.

Найбільші відмінності у відповідях **дівчат** та **хлопців** – в оцінці **ефективності вебінарів з підготовки до НМТ** (різниця в балах склала **0,42**) – рис. 2.27.

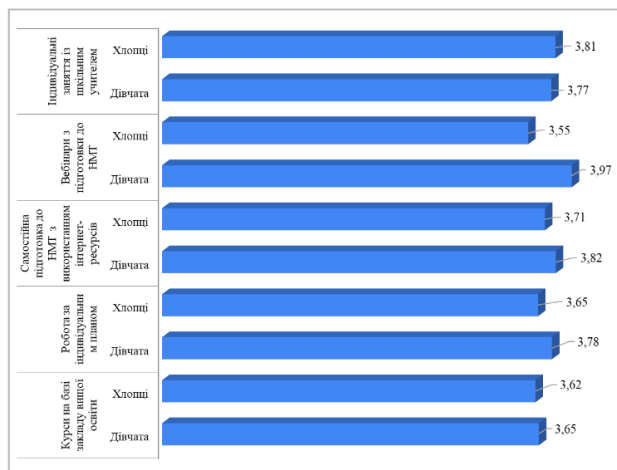

Рис. 2.27. Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю) – продовження

Учні 11 класів міста Харкова від **4,25 до 4,17 бала** оцінили ефективність проходження тренувального онлайн-тестування, розв’язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальних занять з репетитором, який не є їхнім учителем. Разом із тим у сільській місцевості нижчими балами, ніж у селищах містах області та місті Харкові, респонденти охарактеризували підготовку до НМТ під час онлайн-уроків, відеоуроків, онлайн-курсів, позаурочних занять з підготовки до НМТ (від 3,84 до 3,66).

Учні ЗЗСО сільської місцевості найнижче оцінили індивідуальні заняття з репетитором, який не є їхнім учителем (3,37) – (рис. 2.28).

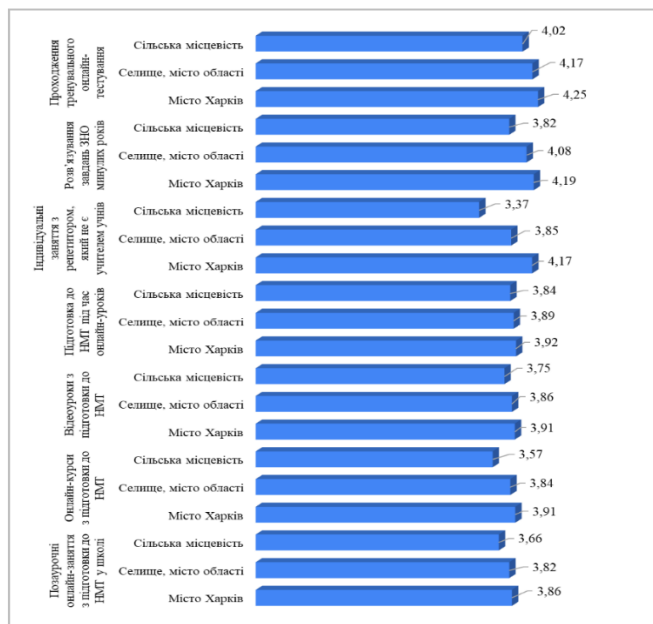

Рис. 2.28. Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)

У місті Харкові респонденти **вище** за своїх однолітків охарактеризували ефективність індивідуальних занять із шкільним учителем (3,84), вебінари з підготовки до НМТ (3,91), у селищах, містах області – самостійну підготовку до НМТ з використанням інтернет-ресурсів (3,80), роботу за індивідуальним планом (3,77).

Проте одинадцятикласники в сільській місцевості надали **найнижчі** оцінки ефективності курсів на базі закладу вищої освіти (3,31) – рис. 2.29.

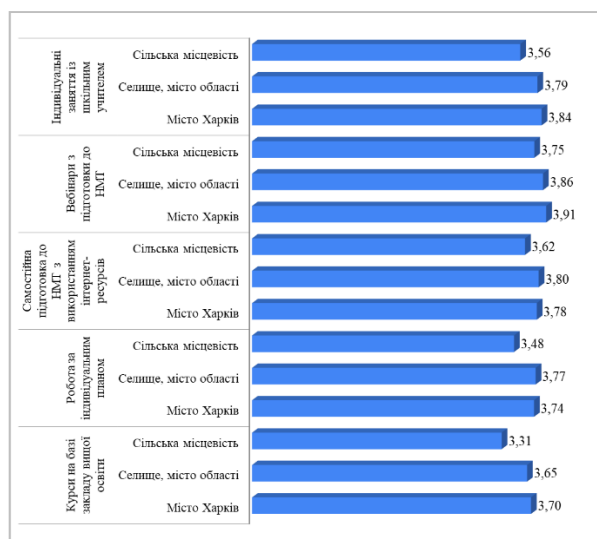

Рис. 2.29. *Форми підготовки до НМТ з української мови, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження*

Як і в минулому році, **три чверті** учнів 11 класів зазначили, що готуються до НМТ з української мови під час онлайн уроків, **дві третини** – шляхом розв’язування завдань ЗНО минулих років, перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ, **понад 60 %** – проходять онлайн-тестування за завданнями ЗНО минулих років, а **близько 57 %** – самостійно готуються з використанням інтернет-ресурсів.

У 2025 році **збільшилася** кількість учнів, які віддають перевагу індивідуальним заняттям з репетитором, проходженню онлайн-курсів, участі у вебінарах з підготовки до НМТ (**близько 40 %**), позаурочним заняттям з підготовки до НМТ у школі (**кожен третій**).

Разом із тим лише **кожен четвертий** працює за індивідуальним планом, а **кожен дев’ятий** – відвідує курси на базі закладу вищої освіти.

Зменшилася кількість одинадцятикласників, які визнали, що відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем (**кожен п’ятий**) – рис. 2.30.

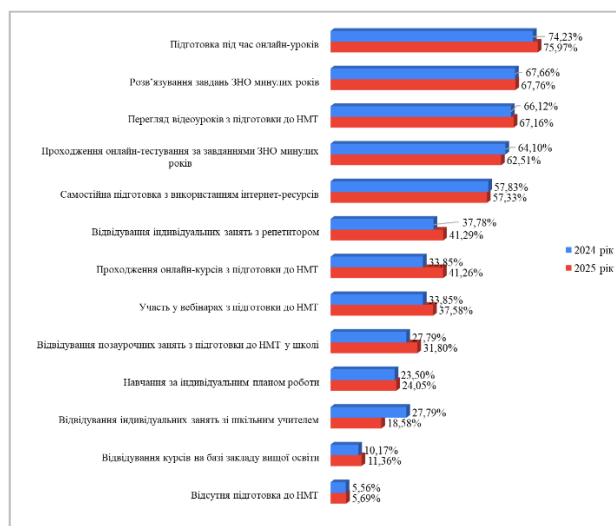

Рис. 2.30. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з української мови*

Понад три чверті як *хлопців*, так і *дівчат*, зазначили, що готуються до НМТ з української мови під час онлайн-уроків. **Майже три чверті дівчат** поряд з цим розв'язують завдання ЗНО минулих років, переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ. Дівчата частіше за хлопців проходять онлайн-тестування за завданнями ЗНО минулих років (близько 70 %) та готуються самостійно з використанням інтернет-ресурсів (понад 60 %) – рис. 2.31.

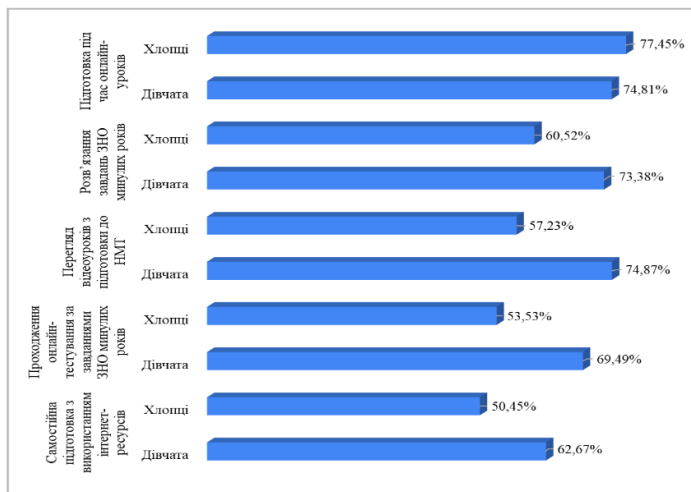

Рис. 2.31. Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з української мови (за статтю)

Більше 40 % дівчат віддають перевагу індивідуальним заняттям з репетитором, онлайн-курсам, вебсемінарам з підготовки до НМТ, кожна третя – позаурочним заняттям у школі.

Незалежно від статі кожен четвертий респондент зазначив, що навчається за індивідуальним планом.

Разом із тим *хлопці частіше за дівчат* відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем (кожен п'ятий) та курси на базі закладу вищої освіти (кожен восьмий).

Серед *хлопців більша* кількість респондентів взагалі не готуються до НМТ (8 %) – рис. 2.32.

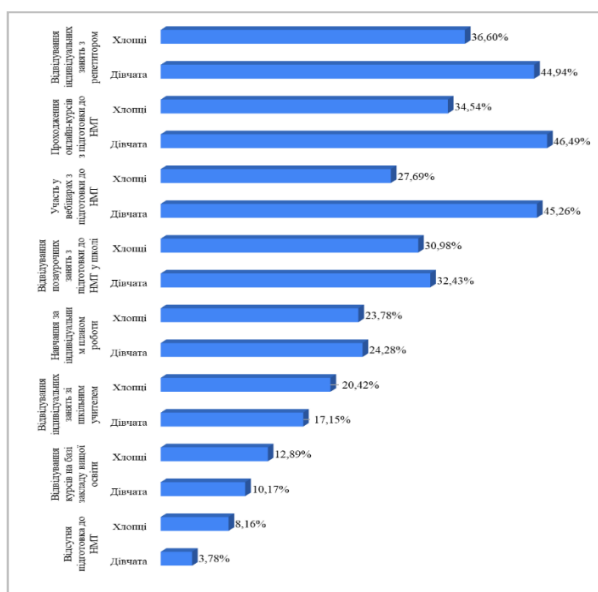

Рис. 2.32. Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з української мови (за статтю) – продовження

У селищах, містах області одинадзятикласники **частіше** за своїх однолітків готуються до НМТ з української мови під час онлайн-уроків (понад три чверті), самостійно з використанням інтернет-ресурсів (близько 60 %), а в місті Харкові – розв’язують завдання ЗНО минулих років (близько 70 %), проходять онлайн-тестування за завданнями ЗНО минулих років (майже дві третини). Проте в сільській місцевості одинадзятикласники **рідше переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ (64 %) – рис. 2.33.**

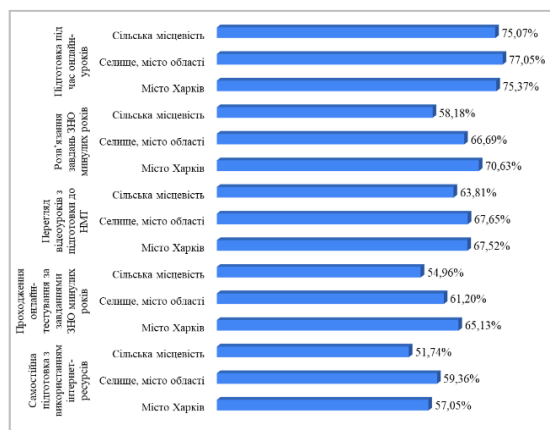

Рис. 2.33. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)*

У місті Харкові **більша кількість** одинадзятикласників віддає перевагу індивідуальним заняттям з репетитором (47 %), у селищах, містах області – позаурочним заняттям з підготовки до НМТ у школі (кожен третій) та навчанню за індивідуальним планом (кожен четвертий).

Незалежно від місця розташування ЗЗСО 18 % одинадзятикласників відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем.

Однак у сільській місцевості **менше** учнів 11 класів приділяють увагу онлайн-курсам (понад третина) та вебінарам з підготовки до НМТ (кожен третій). Серед учнів сільської місцевості **найбільше** тих, хто взагалі не готується до НМТ (кожен дванадцятий) – рис. 2.34.

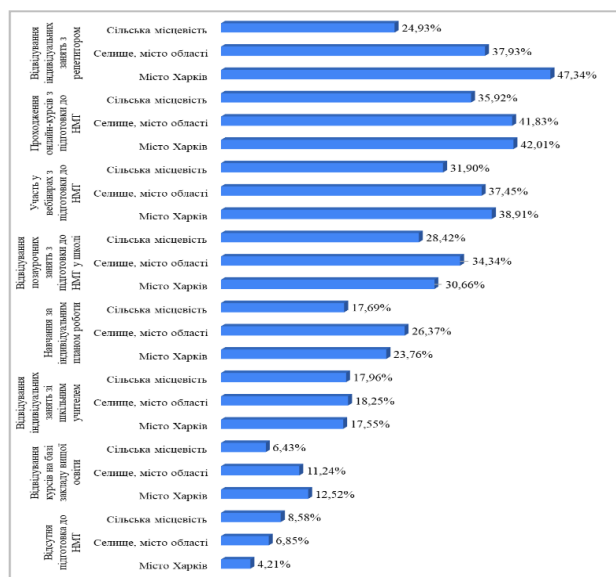

Рис. 2.34. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження*

Дві третини одинадятикласників використовують для підготовки до НМТ з української мови завдання, розміщені на платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, дещо більше половини – бази тестових завдань, близько 40 % – відеоматеріали на YouTube-каналі Українського центру оцінювання якості освіти, близько 30 % – сайт Українського центру оцінювання якості освіти.

Збільшилася кількість учнів, які віддають перевагу дистанційним курсам та відеоурокам (48 %), сайту Міністерства освіти і науки України (42 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Проте лише **кожен шостий** учень звертається до сайту закладу освіти, а близько 8 % – взагалі не використовують інтернет-ресурси. Порівняно з минулим роком кількість таких одинадятикласників **майже не змінилася** (рис. 2.35).

Рис. 2.35. Інтернет-ресурси, що використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з української мови

Дівчата значно частіше за хлопців використовують інтернет-ресурси для підготовки до НМТ, зокрема 72 % – платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, понад 50 % – бази тестових завдань, матеріали дистанційних курсів та відеоуроків, більше 40 % – YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти та сайт Міністерства освіти і науки України (рис. 2.36).

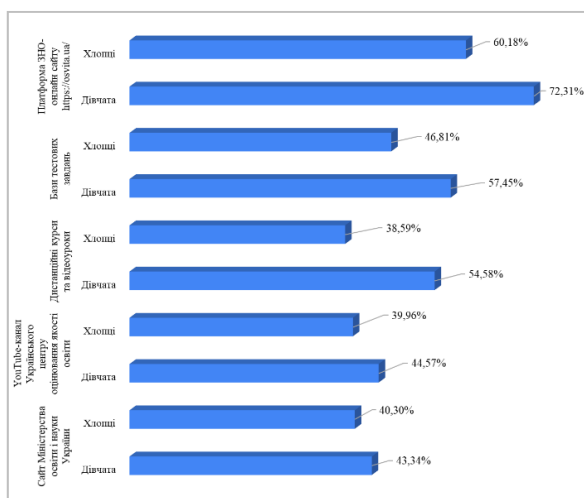

Рис. 2.36. Інтернет-ресурси, що використовуються 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за статтю)

Також **дівчата частіше** за **хлопців** віддають перевагу сайту Українського центру оцінювання якості освіти та спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (кожна третя), тоді як **хлопці частіше** за **дівчат** – матеріалам сайту закладу освіти та Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (кожен шостий).

Разом із тим **кожен дев'ятий** учасник анкетування серед **хлопців** засвідчив, що взагалі не використовує інтернет-ресурси для підготовки до НМТ (рис. 2.37).

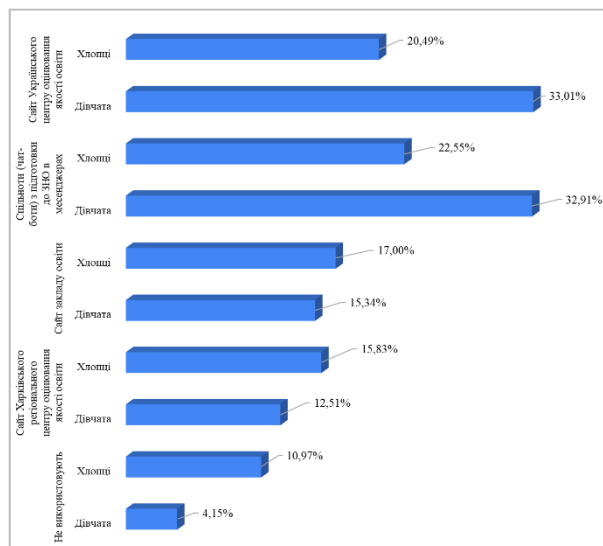

Рис. 2.37. Інтернет-ресурси, що використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за статтю) – продовження

Учні ЗЗСО у місті Харкові **частіше** за своїх однолітків для підготовки до НМТ обирають платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (70 %), дистанційні курси та відеоуроки (кожен другий), у селищах, містах області – YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти (45 %), сільської місцевості – сайт Міністерства освіти і науки України (47 %).

Більше половини одинадятикласників у ЗЗСО міста Харкова та селищах, містах області, **кожен другий** – у сільській місцевості використовують бази тестових завдань (рис. 2.38).

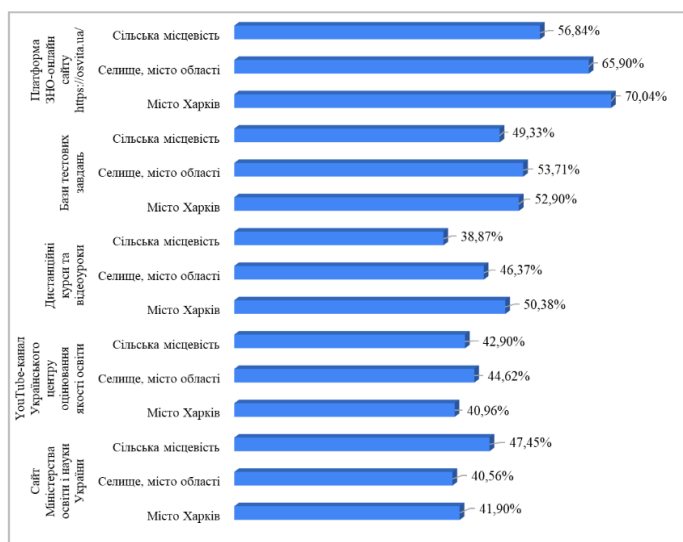

Рис. 2.38. Інтернет-ресурси, що використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

У сільській місцевості більша кількість одинадцятикласників віддає перевагу сайту Українського центру оцінювання якості освіти (понад третина), у селищах, містах області – спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (близько 30 %), сайту закладу освіти (кожен п'ятий).

Але в місті Харкові найменша кількість одинадцятикласників приділяє увагу матеріалам сайту Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (кожен восьмий). У сільській місцевості найбільше тих, хто при підготовці до НМТ з української мови взагалі не користується інтернет-ресурсами (16 %) –рис. 2.39.

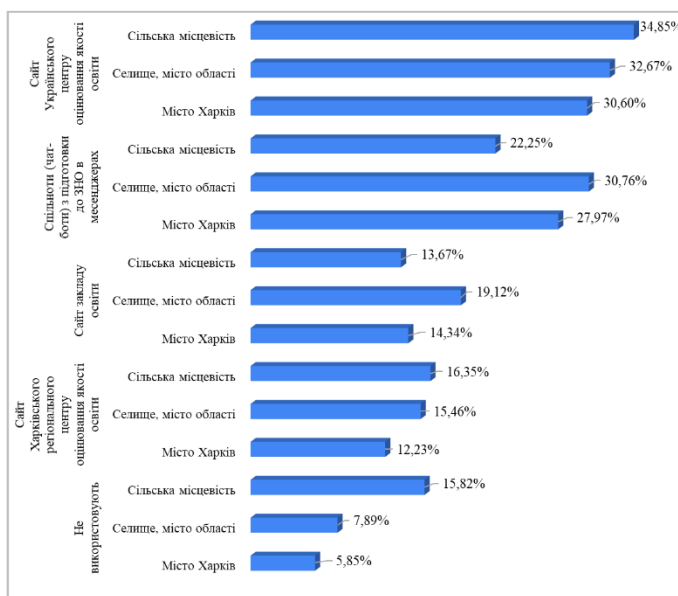

Рис. 2.39. Інтернет-ресурси, що використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Під час підготовки до НМТ з української мови учні 11 класів найчастіше звертаються за допомогою до репетитора та шкільного вчителя (понад 40 % – дуже часто та часто). Порівняно з минулим роком кількість таких одинадцятикласників збільшилася.

27 % (кожен четвертий – у 2024 році) одинадцятикласників розраховує на допомогу рідних (батьків, сестер, братів), а кожен п'ятий (стільки ж – у минулому році) – на однокласників (рис. 2.40).

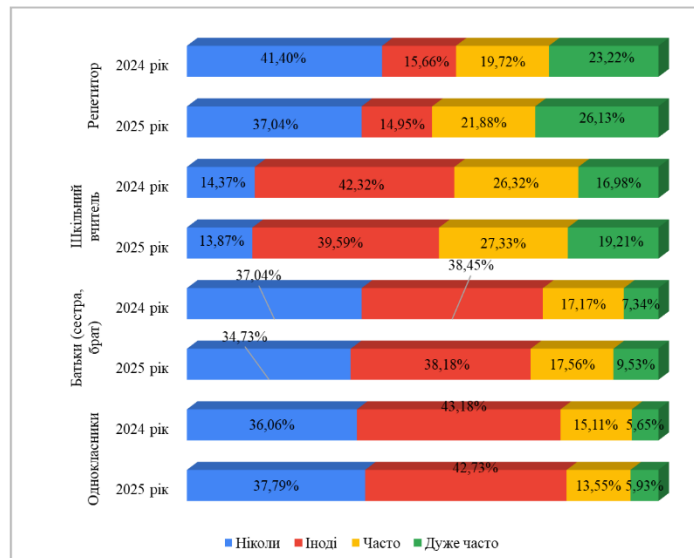

Рис. 2.40. До кого звертаються учні 11 класів, щоб отримати допомогу при підготовці до НМТ з української мови

Дівчата частіше за хлопців звертаються за допомогою до репетитора (більше половини – дуже часто та часто), а хлопці – до шкільного вчителя (майже половина) та однокласників (22 %). Незалежно від статі **кожен четвертий** учень дуже часто та часто звертається за допомогою до своїх рідних (батьків або сестер, братів) – рис. 2.41.

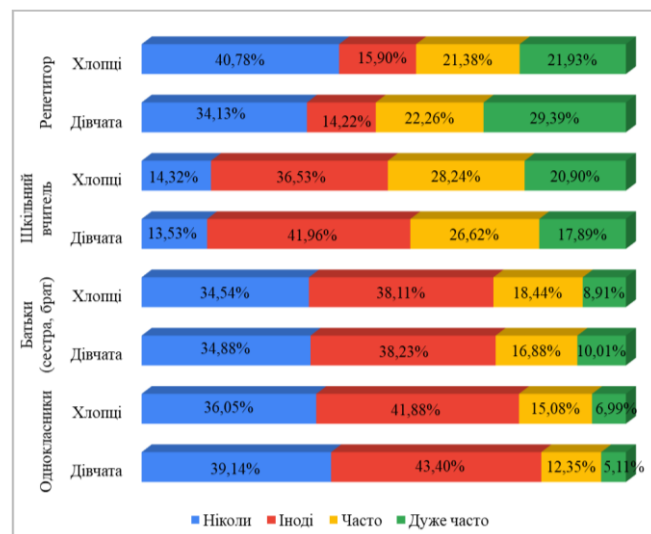

Рис. 2.41. До кого звертаються учні 11 класів, за допомогою при підготовці до НМТ з української мови (за статтю)

У сільській місцевості учні 11 класів частіше звертаються за допомогою до шкільного вчителя (понад 50 % – дуже часто та часто) та батьків, сестер або братів (кожен третій), а в місті Харкові – до репетитора (55 %). Незалежно від місця розташування ЗЗСО **кожен другий** респондент дуже часто та часто віддає звертається до однокласників (рис. 2.42).

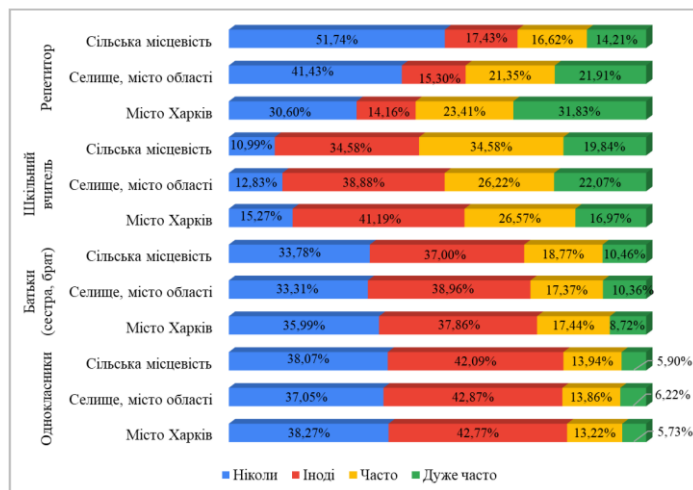

Рис. 2.42. До кого звертаються учні 11 класів, за допомогою при підготовці до НМТ з української мови (за місцем родоташування ЗЗСО)

Під час підготовки до НМТ на уроках з **української мови** одинадятикласники **найчастіше розв'язують завдання ЗНО минулих років та повторюють навчальний матеріал**. Порівняно з минулим роком кількість учнів, які **дуже часто** залучаються до такої діяльності **збільшилася (відповідно до 38 % і 36 %)**

Збільшилася кількість респондентів, які відповіли, що **дуже часто аналізують зміст тестових завдань минулих років, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (кожен третій)** – рис. 2.43.

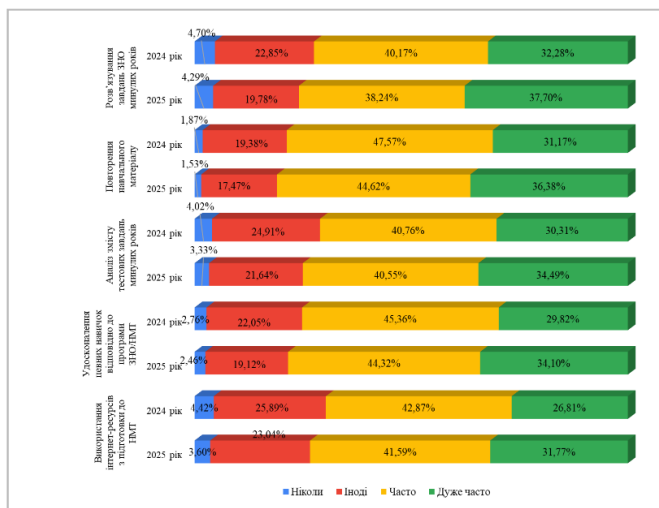

Рис. 2.43. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови

Збільшилася кількість учнів 11 класів, які відповіли, що **дуже часто систематизують знання з певної теми (близько 30 %)**, здійснюють **самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (28 %)**, **самооцінювання рівня готовності до НМТ (27 %)**.

Проте **близько 30 %** лише **іноді визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ**. Порівняно з минулим роком їх кількість **зменшилася** (рис. 2.44).

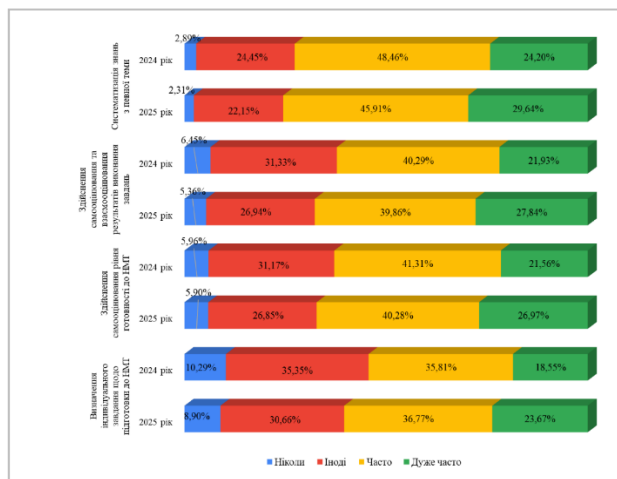

Рис. 2.44. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (продовження)

Дівчата частіше за хлопців під час підготовки до НМТ розв'язують завдання ЗНО минулих років, повторюють навчальний матеріал (близько 40 % – дуже часто), удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років (понад третини), застосовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (третина) – рис. 2.45.

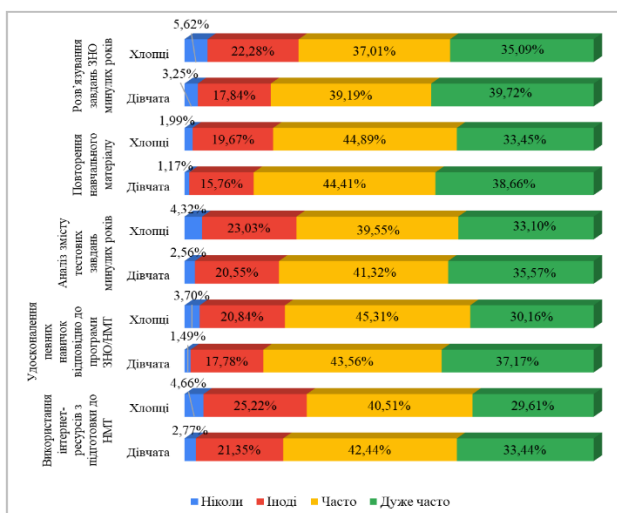

Рис. 2.45. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (за статтю)

Серед дівчат кожна третя зазначила, що дуже часто під час підготовки до НМТ систематизує знання з певної теми, близько 30 % – здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, а також самооцінювання рівня готовності до НМТ.

Найрідше одинадцятикласники, як хлопці так і дівчата, визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ: кожен одинадцятий респондент/респондентка не робили цього ніколи (рис. 2.46).

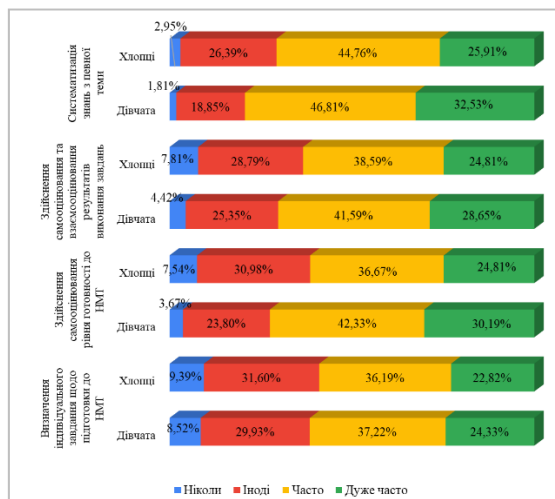

Рис. 2.46. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (за статтю) – продовження

Учні ЗЗСО у місті Харкові частіше за своїх однолітків розв'язують завдання ЗНО минулих років (40 % – дуже часто), тоді як у сільській місцевості – рідше повторюють навчальний матеріал (кожен третій), аналізують зміст тестових завдань, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (понад чверть респондентів) – рис. 2.47.

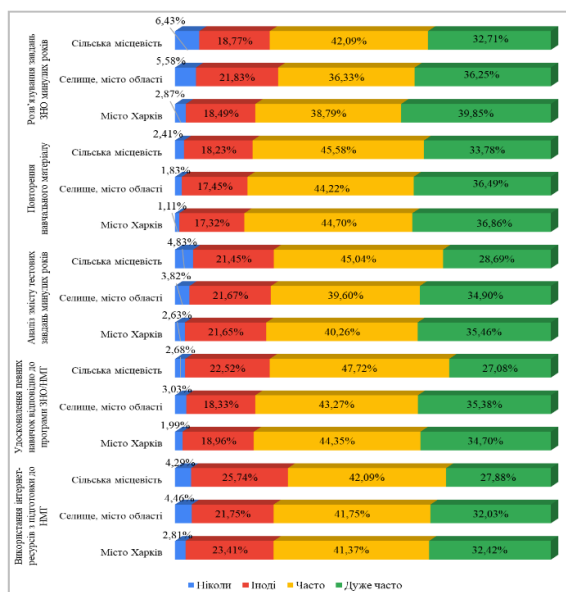

Рис. 2.47. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

У селищах, містах області та місті Харкові учні 11 класів частіше систематизують знання з певної теми (30 % – дуже часто), тоді як у сільській місцевості – рідше здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (22 % – дуже часто), самооцінювання рівня готовності до НМТ (23 %), визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ (19 %) – рис. 2.48.

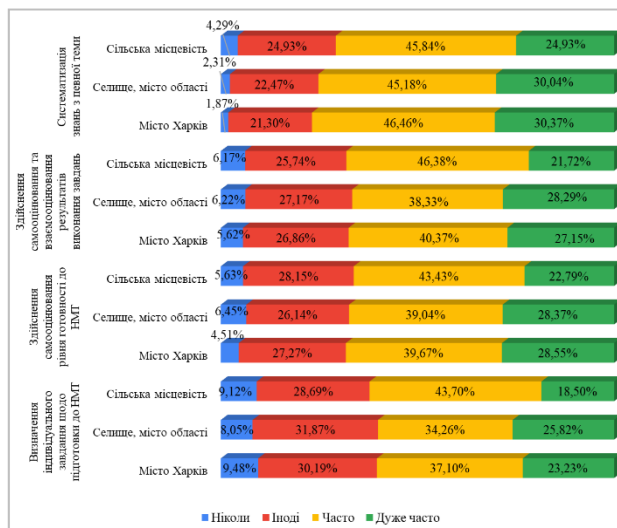

Рис. 2.48. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Як показали відповіді учнів 11 класів, **більше третини** з них на уроках *української мови* **дуже часто** розв’язують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків, правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації, третина – на правильну вимову та написання слів, а близько 30 % – на вживання коректних форм змінюваних слів, розрізнення та доречне використання слів і мовних зворотів з відповідним значенням.

Порівняно з минулим роком кількість респондентів, які надали такі відповіді, **збільшилася**.

Разом із тим **зменшилася** кількість одинадцятикласників, які визнали, що лише *іноді* виконують завдання на застосування знань у нових ситуаціях (кожен четвертий) – рис. 2.49.

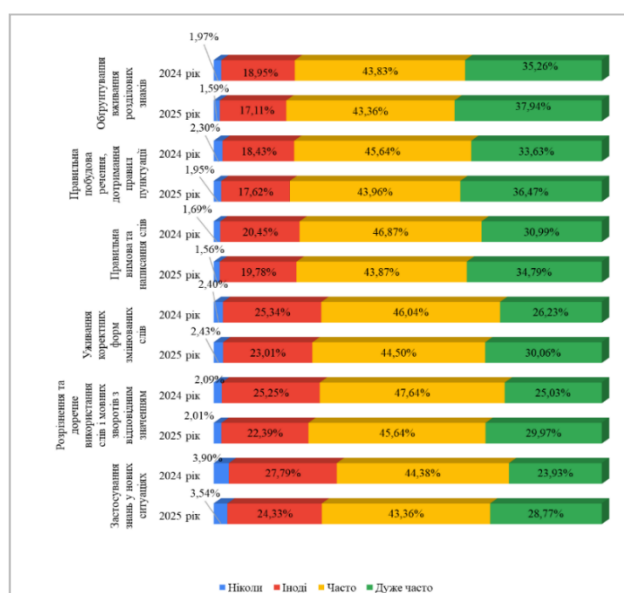

Рис. 2.49. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови

Більше дівчат, ніж хлопців, відповіли, що під час підготовки до НМТ з *української мови* **дуже часто** розв’язують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків, правильну побудову речення, дотримання правил

пунктуації (близько 40 %) та правильну вимову та написання слів (більше третини) – рис. 2.50.

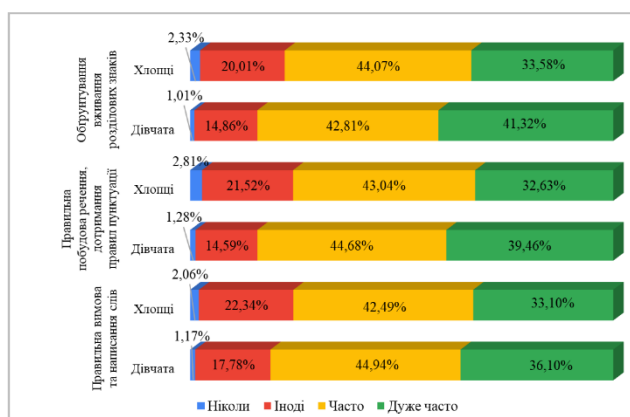

Рис. 2.50. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови (за статтю)

Близько 30 % дівчат дуже часто виконують завдання на вживання коректних форм змінюваних слів, розрізнення та доречне використання слів і мовних зворотів з відповідним значенням, тоді як 27 % хлопців лише іноді – на застосування знань у нових ситуаціях (рис. 2.51).

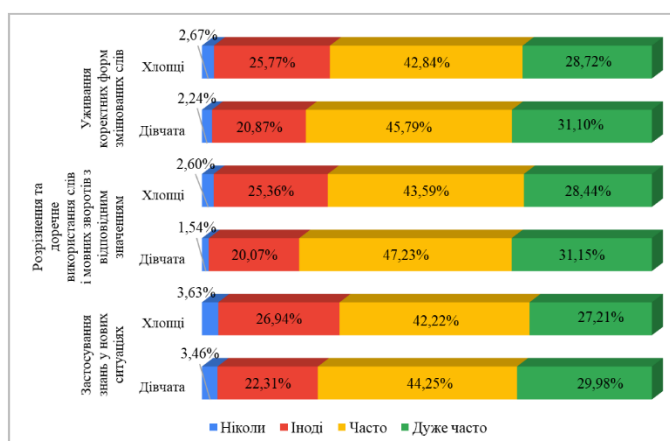

Рис. 2.51. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови (за статтю) – продовження

У селищах, містах області та місті Харкові учні 11 класів **частіше** за своїх однолітків у сільській місцевості розв'язують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків (близько 40 % – дуже часто) та правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації (понад третини).

Більше третини одинадятикласників *незалежно від місця розташування ЗЗСО* під час підготовки до НМТ **дуже часто** виконують вправи на правильну вимову та написання слів (рис. 2.52).

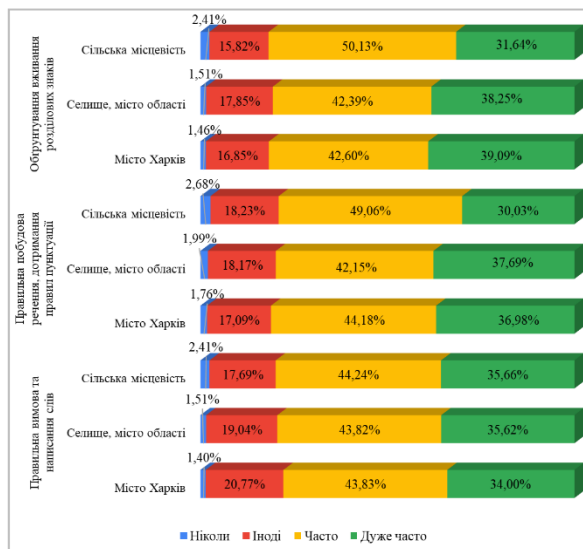

Рис. 2.52. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО)

Близько 30 % учнів 11 класів у ЗЗСО селищ, міст області та міста Харкова дуже часто виконують завдання на вживання коректних форм змінюваних слів, розрізнення та доречне використання слів і мовних зворотів з відповідним значенням, тоді як у сільській місцевості лише **кожен четвертий** – застосовує знання у нових ситуаціях (рис. 2.53).

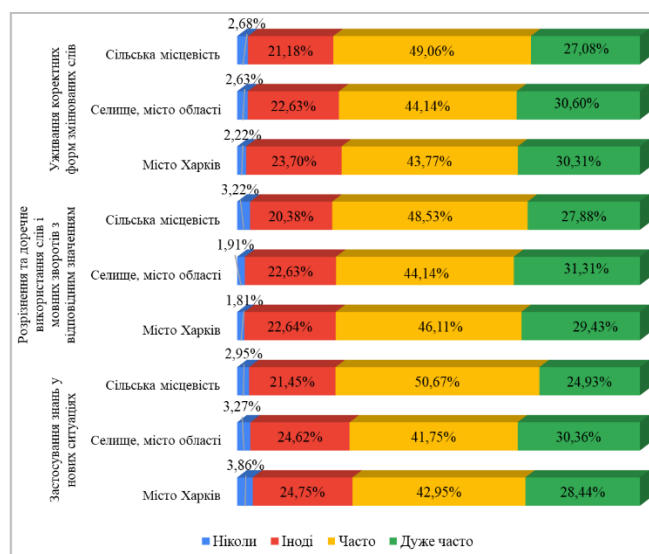

Рис. 2.53. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з української мови (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

2.2. Математика

2.2.1. Аналіз відповідей учителів математики

Як і в минулому році, **майже всі** вчителі *математики*, які взяли участь в опитуванні, зазначили, що ознайомлювали учнів 11 класів з процедурою проведення НМТ, змістом програми ЗНО/НМТ, кількістю та формами тестових завдань, завданнями ЗНО минулих років.

Проте 6 % визнали, що не інформували про демонстраційний тест з математики, розміщений на сайті Українського центру оцінювання якості освіти. Це дещо більше, ніж у 2024 році (рис. 2.54).

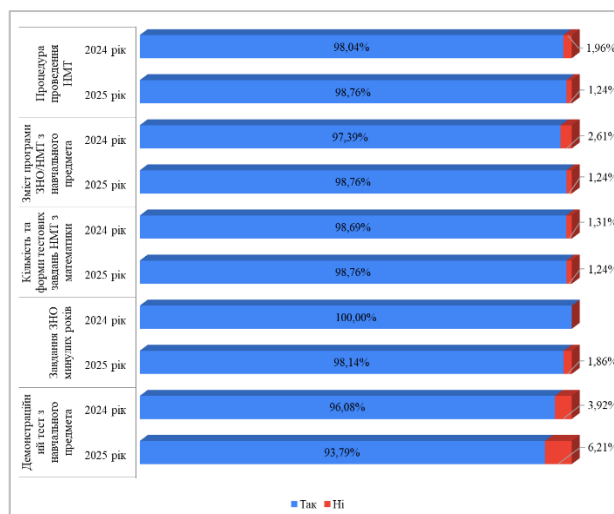

Рис. 2.54. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ

Усі вчителі ЗЗСО у місті Харкові інформували одинадцятикласників про процедуру проведення НМТ та зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета, у селищах, містах області – про кількість та форми тестових завдань НМТ з математики та завдання ЗНО минулих років. Проте кожен дев'ятий респондент у селищах, містах області, кожен шістнадцятий – у сільській місцевості визнали, що не знайомили учнів з демонстраційним тестом, розміщеним на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (рис. 2.55).

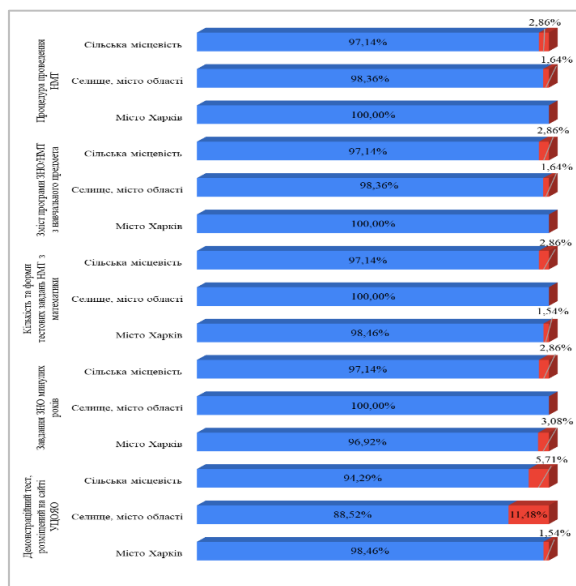

Рис. 2.55. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найбільш ефективними формами підготовки до НМТ учителі математики вважають розв'язування завдань ЗНО минулих років (у 2024 році таких респондентів було більше) та проходження тренувального онлайн-

тестування (у 2024 році таких респондентів було **менше**): середня оцінка педагогами зазначених показників за 5-бальною шкалою була **вищою за 4,30**.

У 2025 році учасники дослідження **вищими** балами, ніж у минулому році, (від **4,04 до 4,09**) оцінили ефективність індивідуальних занять з репетитором, позаурочних онлайн-занять з підготовки до НМТ, нижчими (4,29) – індивідуальних занять зі шкільним учителем (рис. 2.56).

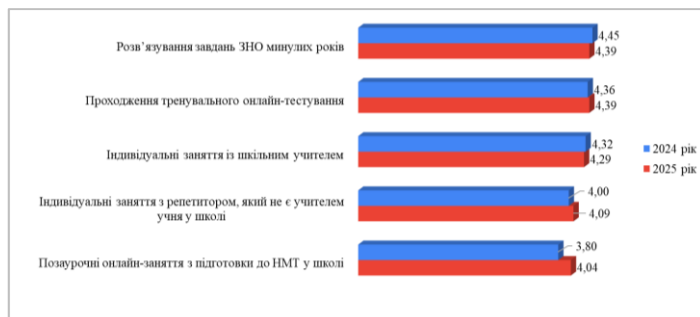

Рис. 2.56. Форми підготовки до НМТ з математики, які вчителі вважають ефективними

Вищими балами, ніж у 2024 році, (від **3,70 до 3,94 балів**) учителі **математики** охарактеризували підготовку до НМТ під час онлайн-уроків, онлайн-курси, відеоуроки, курси на базі закладу вищої освіти, вебінари, такими самими (3,76) – самостійну підготовку учнів з використанням інтернет-ресурсів, дещо нижчими (3,98) – роботу за індивідуальним планом (рис. 2.57).

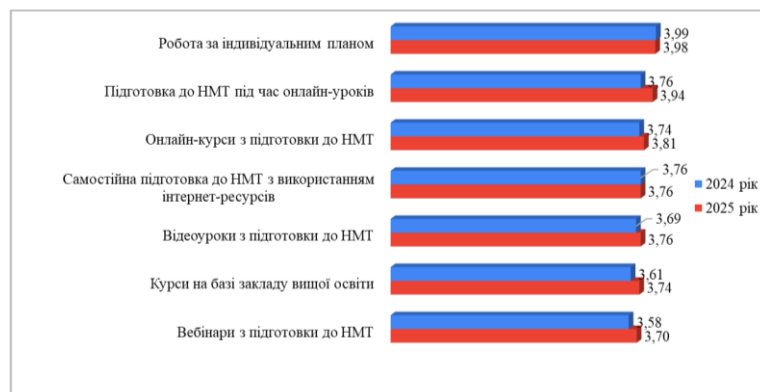

Рис. 2.57. Форми підготовки до НМТ з математики, які вчителі вважають ефективними (продовження)

Учителі **математики** ЗЗСО у селищах, містах області надали **вищі** оцінки, ніж у сільській місцевості та місті Харкові, розв'язуванню завдань ЗНО минулих років (4,43) та позаурочним онлайн-заняттям з підготовки до НМТ (4,11), у місті Харкова – проходженню тренувального онлайн-тестування (4,52) та індивідуальним заняттям з репетитором (4,17), у сільській місцевості – індивідуальним заняттям зі шкільним учителем (4,51) – рис. 2.58.

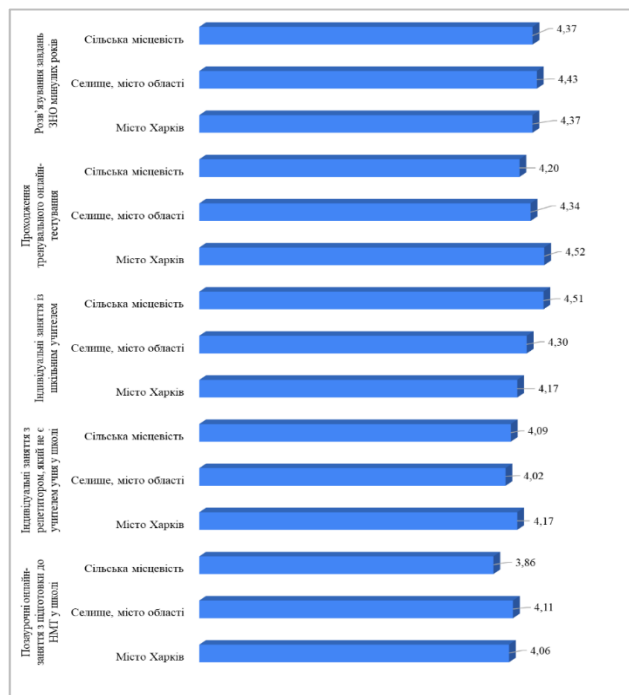

Рис. 2.58. Форми підготовки до НМТ з математики, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)

Респонденти у місті Харкові **вище** оцінюють підготовку до НМТ під час онлайн-уроків (середній бал – 4,06) та перегляд відеоуроків (3,85), у селищах, містах області – онлайн-курси з підготовки до НМТ (3,89), у сільській місцевості – курси на базі закладу вищої освіти (3,97), вебінари з підготовки до НМТ (3,86) та самостійну підготовку до НМТ з використанням інтернет-ресурсів (3,83).

Разом із тим педагоги ЗЗСО міста Харкова надали **найнижчі** оцінки роботі за індивідуальним планом (3,94) – рис. 2.59.

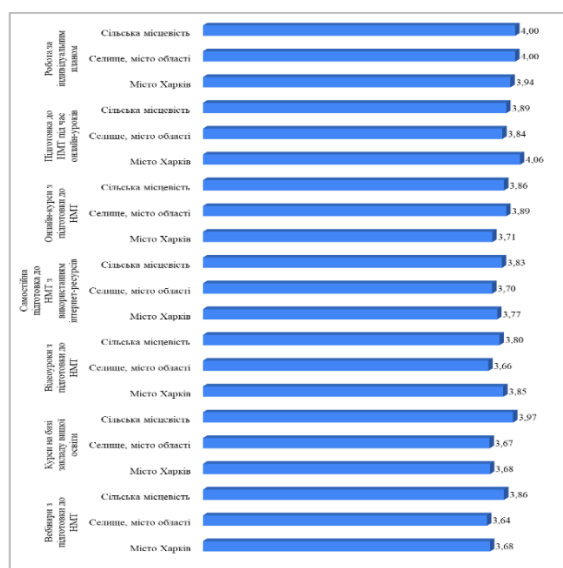

Рис. 2.59. Форми підготовки до НМТ з математики, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Як і в минулому році, **понад 90 %** учителів **математики** зазначили, що для підготовки до НМТ пропонують учням 11 класів платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, **близько 90 %** – сайт Українського центру оцінювання

якості освіти, майже три чверті – бази тестових завдань, близько 58 % – матеріали YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти.

У 2025 році збільшилася кількість педагогів, які віддають перевагу сайтам Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (близько 70 %), Міністерства освіти і науки України (60 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (30 %), однак зменшився відсоток учителів, які акцентують увагу учнів на дистанційних курсах та відеоуроках (56 %).

Лише 22 % (кожен п'ятий – у 2024 році) учителів визнали, що пропонують учням для підготовки до НМТ матеріали сайту закладу освіти (рис. 2.60).

Рис. 2.60. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з математики

У селищах, містах області понад 90 % учителів математики під час підготовки учнів до НМТ віддають перевагу платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, у селищах, містах області та сільській місцевості більше 90 % – матеріалам сайту Українського центру оцінювання якості освіти, у місті Харкові три чверті – базам тестових завдань, а понад 60 % – сайту Міністерства освіти і науки України.

Незалежно від місця розташування ЗЗСО дві третини респондентів зазначили у своїх відповідях сайт Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (рис. 2.61).

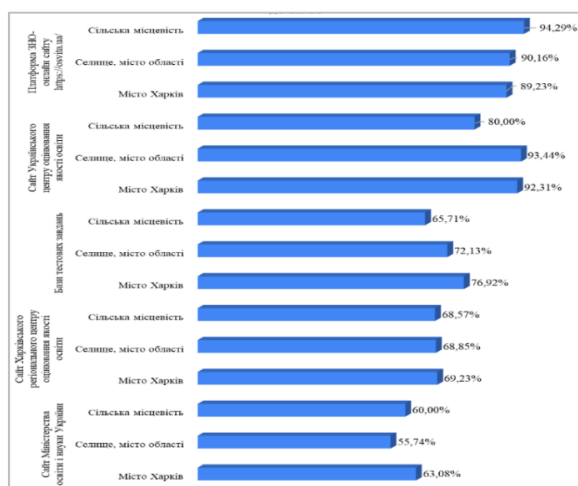

Рис. 2.61. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з математики за місцем розташування ЗЗСО

У сільській місцевості **три чверті** вчителів знайомлять учнів з матеріалами YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти, тоді як у селищах, містах області та місті Харкові близько 60 % педагогів вважають доцільним участь учнів у дистанційних курсах, перегляд ними відеоуроків, а кожен четвертий – матеріали сайту закладу освіти.

Більше третини респондентів у селищах, містах області пропонують одинадцятикласникам до використання спільноти (чат-боти) з підготовки до ЗНО в месенджерах, (рис. 2.62).

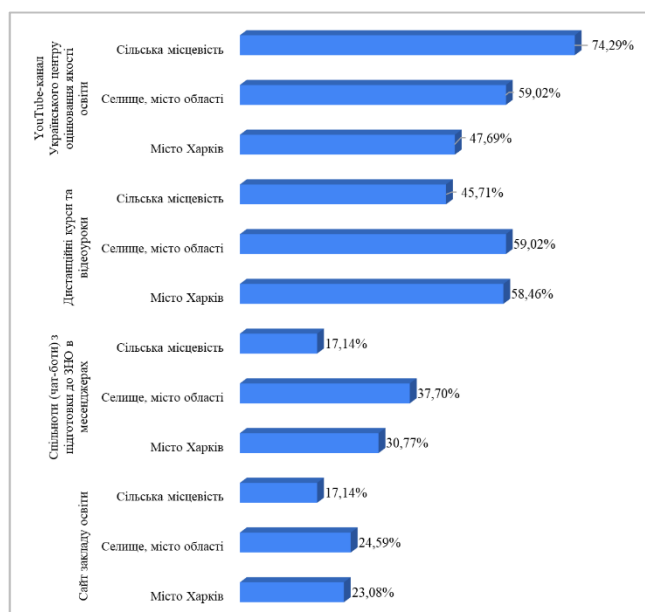

Рис. 2.62. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з математики за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

Кожен другий учитель **математики** відповів, що під час підготовки до НМТ дуже часто віддає перевагу розв'язуванню завдань НМТ минулих років, понад 40 % – повторенню навчального матеріалу, удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ, більше третини – аналізу змісту тестових завдань минулих років та систематизації знань з певної теми. Порівняно з минулим роком кількість педагогів, які надали такі відповіді, **збільшилася** (рис. 2.63).

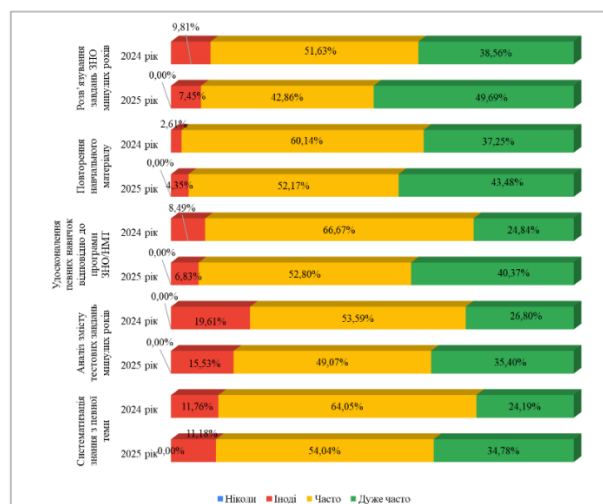

Рис. 2.63. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики

Збільшилася кількість респондентів, які в роботі з учнями *дуже часто* використовують інтернет-ресурси (близько 30 %).

Однак **кожен третій** педагог визнав, що на уроках *математики* лише *іноді* пропонує одинадцятикласникам здійснити самооцінювання рівня готовності до НМТ, більше третини – самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, понад 40 % – визначити індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ. У 2025 році відсоток таких респондентів **зменшився** (рис. 2.64).

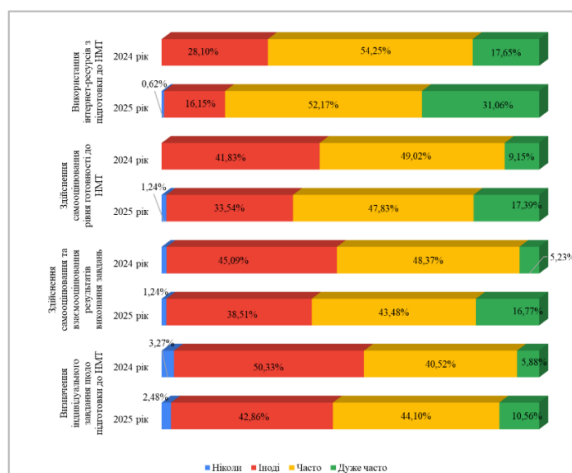

Рис. 2.64. Підготовка учнів ІІ класів до НМТ з математики (продовження)

Більше половини учителів *математики* міста Харкова під час підготовки до НМТ *дуже часто* віддають перевагу розв'язуванню завдань минулих років, понад 40 % – повторенню навчального матеріалу, удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізу змісту тестових завдань минулих років та систематизації знань учнів з певної теми.

Проте **кожен четвертий** педагог у селищах, містах області визнав, що лише *іноді* на уроках аналізує зміст тестових завдань минулих років, кожен шостий у сільській місцевості та селищах, містах області – систематизує знання учнів з певної теми (рис. 2.65).

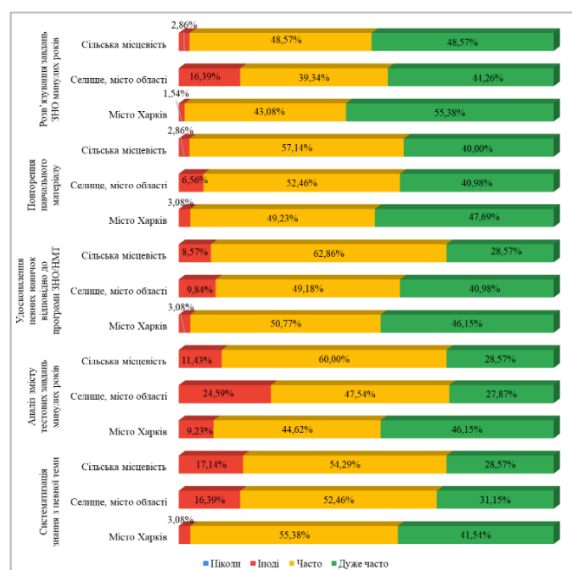

Рис. 2.65. Підготовка учнів ІІ класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Учителі **математики** ЗЗСО міста Харкова **частіше** використовують на уроках інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (38 % – дуже часто).

Разом із тим **понад 40 %** педагогів у селищах, містах області лише *іноді* пропонують учням здійснити самооцінювання рівня готовності до НМТ, самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, а **кожен другий** – визначити індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ (рис. 2.66).

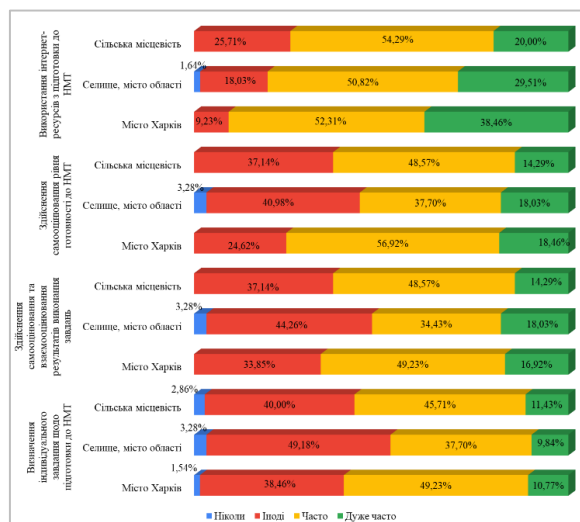

Рис. 2.66. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Понад 40 % учителів **математики** зазначили, що під час підготовки учнів 11 класів до НМТ **найчастіше** використовують на уроках завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів, близько 30 % – на класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі, визначення кількісних характеристик геометричних фігур та аналіз інформації, наведеної в графічній і текстовій формах. Порівняно з минулим роком кількість таких респондентів **збільшилася** (рис. 2.67).

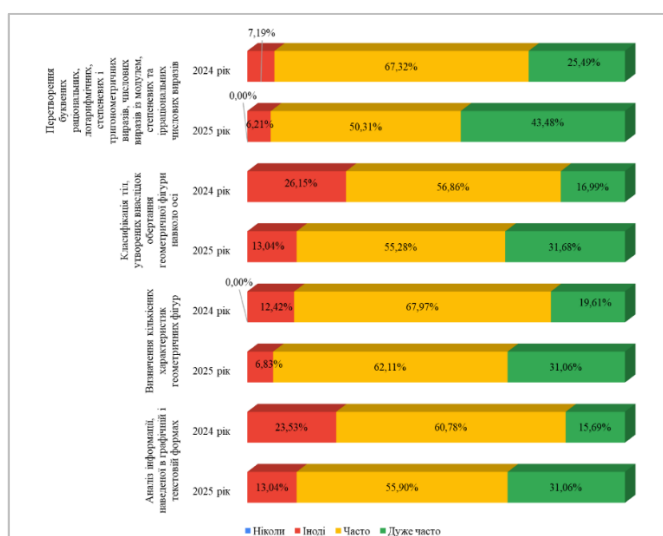

Рис. 2.67. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики

Збільшилася кількість педагогів, які *дуже часто* приділяють увагу розв'язуванню учнями текстових задач, зокрема й прикладного характеру, рівнянь, нерівностей і систем рівнянь, раціональних рівнянь з параметром (28 %), обчисленню кількості відсотків від числа (кожен четвертий), визначенню кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правила множення (кожен п'ятий).

Однак **понад 40 %** учителів лише *іноді* пропонує учням завдання на побудову діаграм за відомим розподілом. У 2025 році таких педагогів стало менше (рис. 2.68).

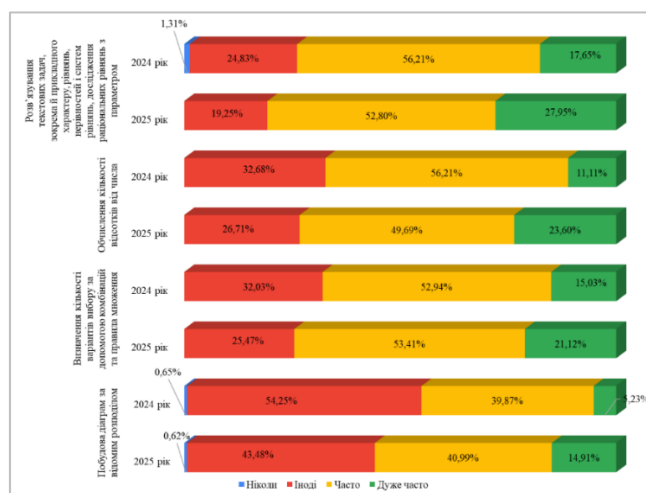

Рис. 2.68. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (продовження)

У місті Харкові вчителі **математики частіше**, ніж у селищах, містах області та сільській місцевості, використовують у роботі з учнями завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів (більше половини – дуже часто), аналіз інформації, наведеної в графічній і текстовій формах (близько 40 %), визначення кількісних характеристик геометричних фігур (більше третини).

Разом із тим у *сільській місцевості* учителі **рідше** віддають перевагу завданням на класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі (кожен п'ятий – іноді) – рис. 2.69.

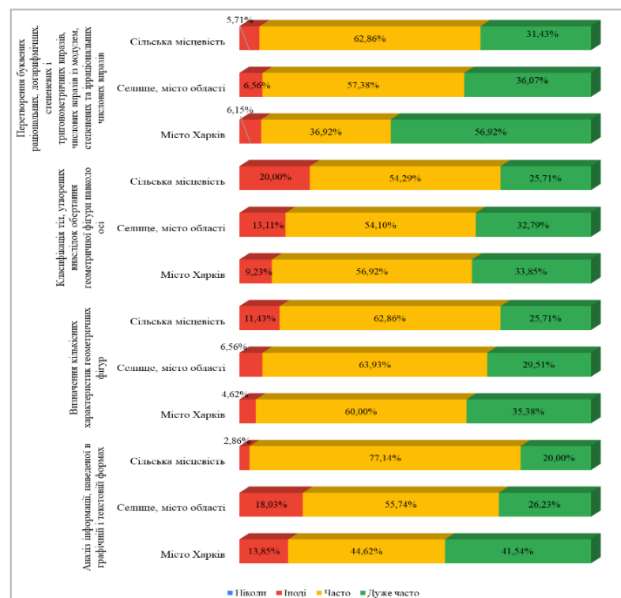

Рис. 2.69. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Більше третини вчителів ЗЗСО міста Харкова дуже часто на уроках **математики** пропонують учням завдання на розв'язування текстових задач, зокрема й прикладного характеру, рівнянь, нерівностей і систем рівнянь, дослідження раціональних рівнянь з параметром.

Однак у сільській місцевості близько 30 % педагогів лише іноді приділяють увагу визначенню кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правила множення, у селищах, містах області кожен третій – обчисленню кількості відсотків від числа визначення, а понад 40 % – побудові діаграм за відомим розподілом (рис. 2.70).

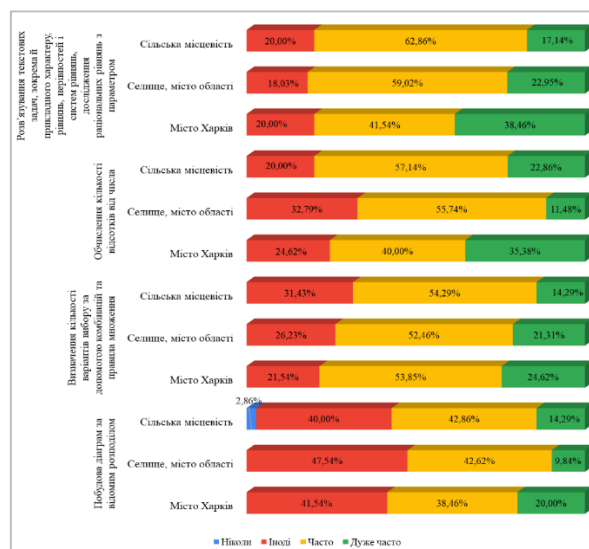

Рис. 2.70. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Понад 90 % вчителів **математики**, які взяли участь в анкетуванні, відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ. Порівняно з минулим роком їх кількість майже не змінилася (рис. 2.71).

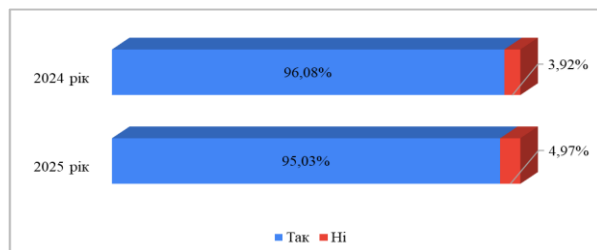

Рис. 2.71. Використання вчителями математики матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ-2023

У селищах, містах області та місті Харкові **більша** кількість учителів зазначила, що використовувала матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2024 році. У сільській місцевості **кожен дванадцятий** респондент визнав, що не користувався цими матеріалами (рис. 2.72).

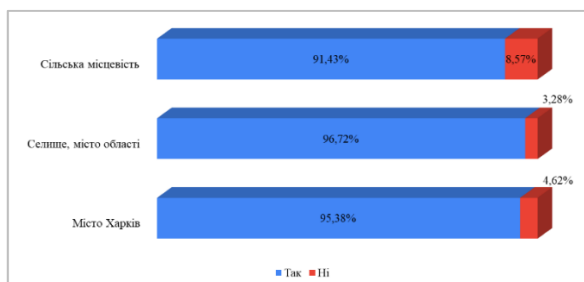

Рис. 2.72. Використання вчителями математики матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найчастіше вчителі **математики** користуються матеріалами офіційного звіту за результатами проведення НМТ з метою розв'язування з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (88 %). Порівняно з минулим роком кількість таких педагогів **дещо збільшилася**.

Близько 60 % (стільки ж – у 2024 році) учителів приділяють увагу аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета.

Збільшився відсоток респондентів, які віддають перевагу розв'язуванню з учнями 11 класів завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (82 %), використанню цих завдань для тестування одинадцятикласників (три чверті), ознайомленню з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ (62 %) та результатами їх виконання (57 %) – рис. 2.73.

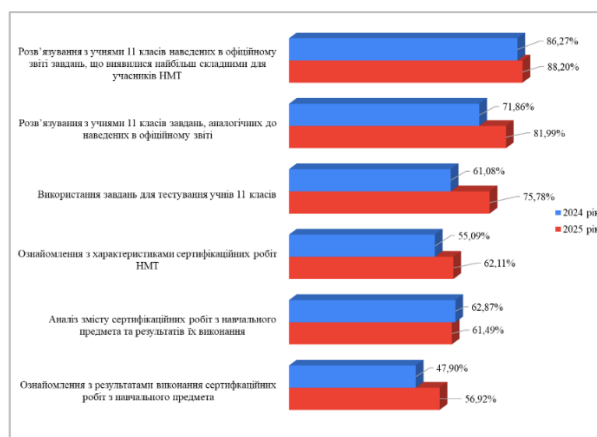

Рис. 2.73. Мета, з якою вчителі математики використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ

Близько 90 % учителів *математики* у селищах, містах області та місті Харкові використовують матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2024 році для розв’язування з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ-2024, понад 80 % у селищах, містах області – для розв’язування завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті. Близько 80 % педагогів у сільській місцевості та місті Харкові віддають перевагу використанню поданих в офіційному звіті завдань для тестування одинадятикласників (рис. 2.74).

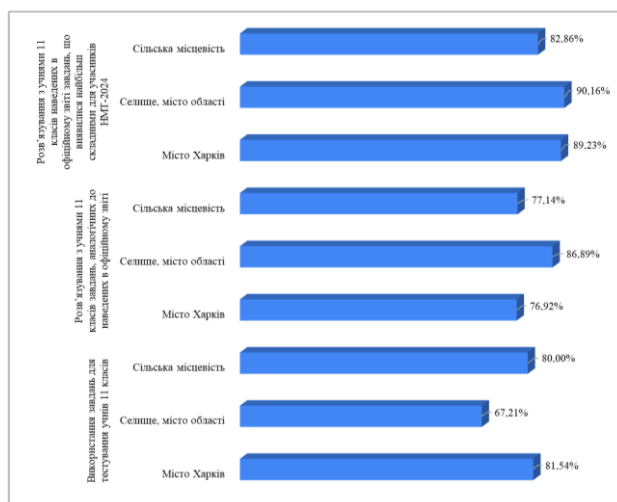

Рис. 2.74. Мета, з якою вчителі математики використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

У місті Харкові **більша** кількість учителів *математики* за матеріалами офіційного звіту УЦОЯО ознайомлює учнів з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ у 2024 році (**64 %**) та аналізує зміст сертифікаційних робіт з навчального предмета та результати їх виконання (**близько 70 %**). Незалежно від місця розташування ЗЗСО **більше половини** педагогів віддають перевагу ознайомленню учнів з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ у 2024 році (рис. 2.75).

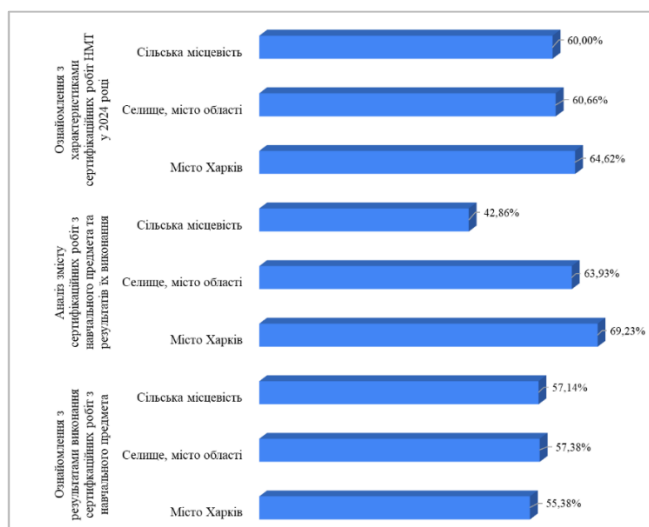

Рис. 2.75. Мета, з якою вчителі математики використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

2.2.2. Аналіз відповідей учнів 11 класів

Як і в минулому році, **понад 90 %** учнів 11 класів зазначили, що поінформовані про процедуру проведення НМТ, кількість та форми завдань національного мультипредметного тесту, зміст програми ЗНО/НМТ.

Проте **кожен десятий** одинадятикласник визнав, що не ознайомлений із завданнями ЗНО минулих років, а кожен восьмий (у 2024 році таких учнів було **дещо менше**) – з демонстраційним варіантом НМТ з математики (рис. 2.76).

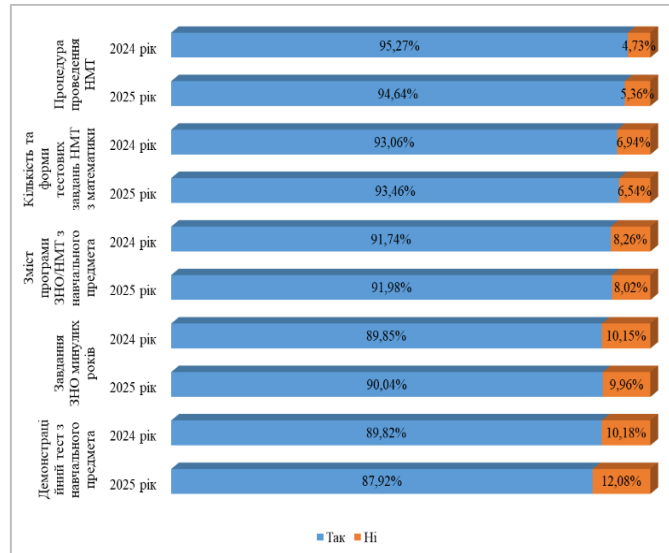

Рис. 2.76. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ

Дівчата дещо краще за хлопців обізнані у всіх питаннях проведення ЗНО/НМТ (зокрема, у процедурі НМТ, кількості та формах тестових завдань НМТ з математики, змісті програми ЗНО/НМТ).

Разом із тим **кожен сьомий хлопець** визнав, що не ознайомлений із завданнями ЗНО минулих років, а кожен шостий – із демонстраційним тестом з математики (рис. 2.77).

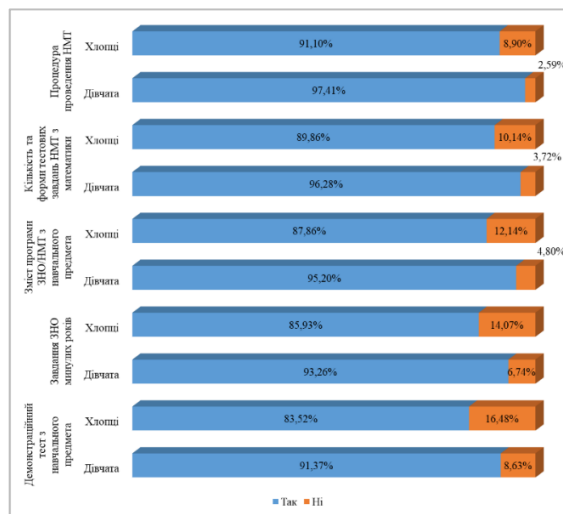

Рис. 2.77. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за статтю)

Незалежно від місця розташування ЗЗСО одинадятикласники зазначили, що поінформовані про процедуру проведення НМТ-2025, кількість та форми

тестових завдань НМТ з математики. У сільській місцевості більша кількість учнів (**94 %**) обізнана зі змістом програми ЗНО/НМТ з математики.

Разом із тим **кожен восьмий** учень у місті Харкові, селищі, місті області зазначив, що не ознайомлений з демонстраційним тестом з математики, а в сільській місцевості – із завданнями ЗНО минулих років (рис. 2.78).

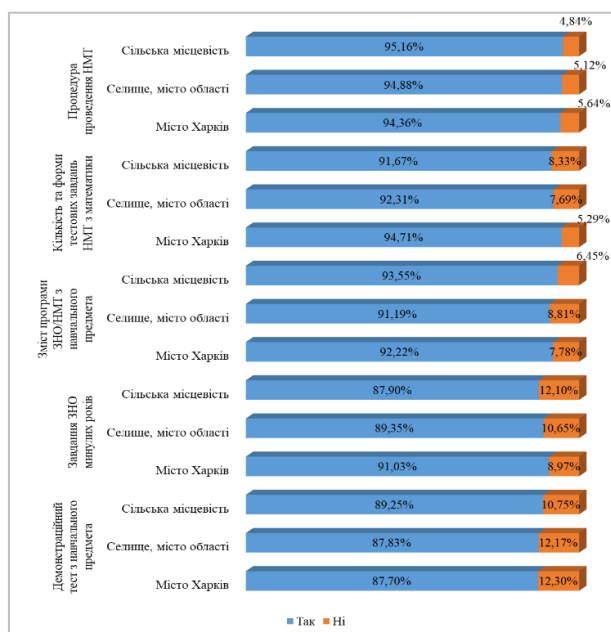

Рис. 2.78. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

На думку одинадцятикласників, найбільш ефективними формами підготовки до НМТ є проходження онлайн-тестування та розв’язування завдань ЗНО минулих років: середня оцінка респондентами зазначених показників за 5-бальною шкалою була **вищою за 4,00**. Порівняно з минулим роком вона збільшилася.

Порівняно з минулим роком учні **вищими балами (від 3,76 до 3,87)** оцінили ефективність індивідуальних занять з репетитором, який не є шкільним учителем, відеоуроків, онлайн-курсів з підготовки до НМТ, а також підготовку під час онлайн-уроків та самостійну підготовку з використанням інтернет-ресурсів (рис. 2.79).

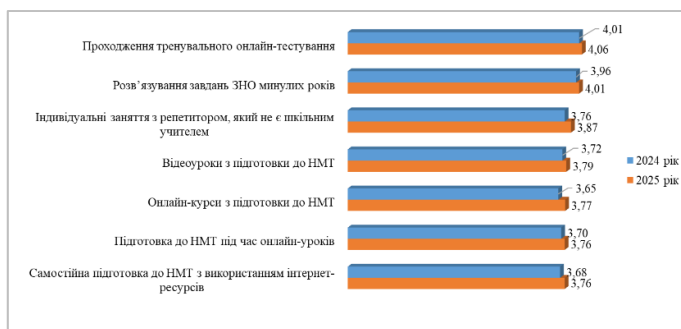

Рис. 2.79. Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними

Підвищилася оцінка учнями ефективності вебінарів, позаурочних онлайн-занять у школі з підготовки до НМТ, яка склала **від 3,70 до 3,72 балів**.

Нижчими балами (від 3,64 і нижче) учні охарактеризували ефективність роботи за індивідуальним планом, індивідуальних занять зі шкільним учителем та курсів на базі закладу вищої освіти. Однак у 2025 році середня оцінка за цими показниками зросла (рис. 2.80).

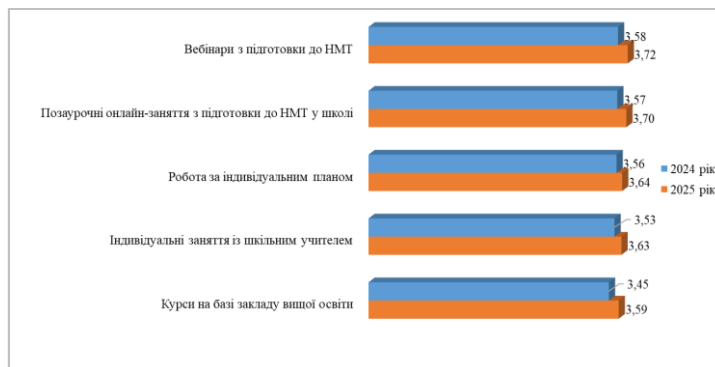

Рис. 2.80. *Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними (продовження)*

Більша кількість *дівчат*, ніж *хлопців*, вважає ефективними формами підготовки до НМТ з математики проходження тренувального онлайн-тестування, розв’язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальні заняття з репетитором, який не є їхнім учителем у школі, відеоуроки та онлайн-курси з підготовки до НМТ. Середня оцінка зазначених показників за 5-бальною шкалою склала **від 3,87 до 4,15 бала**. Однак серед *хлопців* більша кількість респондентів віддала перевагу підготовці до НМТ під час онлайн-уроків (3,79) – рис. 2.81.

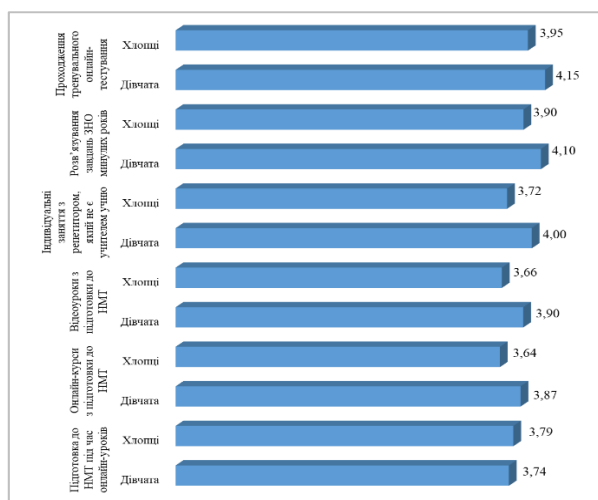

Рис. 2.81. *Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю)*

Дівчата вищими балами, ніж *хлопці*, оцінили ефективність самостійної підготовки до НМТ з використанням інтернет-ресурсів, вебінарів з підготовки до НМТ, позаурочних онлайн-заняття з підготовки до НМТ у школі, роботи за індивідуальним планом (від 3,68 до 3,84 балів), тоді як *хлопці* – індивідуальні заняття із шкільним учителем та курси на базі закладу вищої освіти (відповідно 3,68 та 3,60) – рис. 2.82.

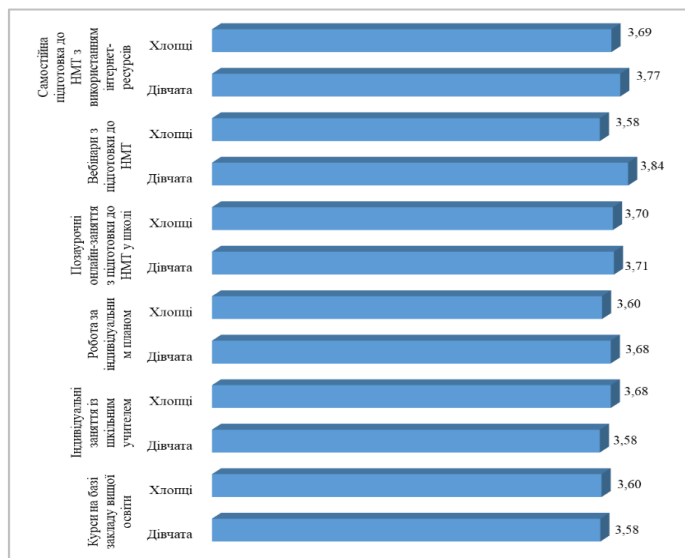

Рис. 2.82. *Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю) – продовження*

Учні 11 класів міста Харкова **вище за 4,00 бала** оцінили ефективність проходження тренувального онлайн-тестування, розв'язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальні заняття з репетитором, який не є їхнім учителем. Разом із тим у сільській місцевості нижчими балами, ніж у селищах містак області та місті Харкові, респонденти охарактеризували відеоуроки та онлайн-курси з підготовки до НМТ, підготовку до НМТ під час онлайн-уроків (від 2,83 до 3,21 бала) – рис. 2.83.

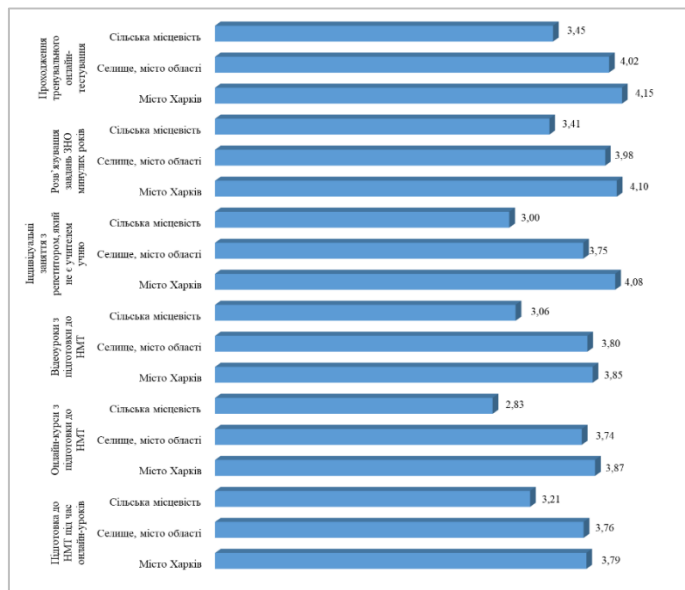

Рис. 2.83. *Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)*

У місті Харкові респонденти **вище** за своїх однолітків охарактеризували ефективність самостійної підготовки до НМТ з використанням інтернет-ресурсів, вебінарів з підготовки до НМТ, позаурочних онлайн-занять у школі, роботи за індивідуальним планом, індивідуальних занять із шкільним учителем.

Найнижчі оцінки зазначеним показникам надали учні ЗЗСО сільської місцевості (рис. 2.84).

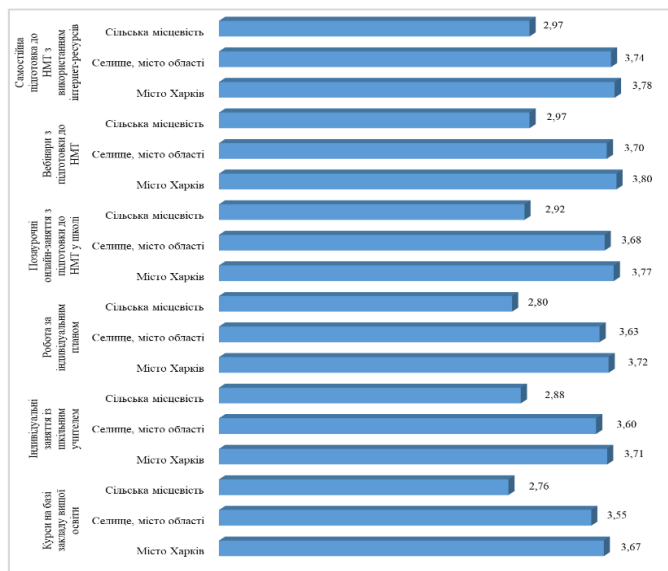

Рис. 2.84. *Форми підготовки до НМТ з математики, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження*

Як і в минулому році, **майже три чверті** учнів 11 класів зазначили, що готуються до НМТ з **математики** під час онлайн уроків, понад 60 % – шляхом перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ, розв’язування завдань ЗНО минулих років, близько 56 % – проходять онлайн-тестування за завданнями ЗНО минулих років, кожен другий – готується самостійно з використанням інтернет-ресурсів.

У 2025 році **збільшилася** кількість учнів, які віддають перевагу відвідуванню індивідуальних занять з репетитором, проходженню онлайн-курсів з підготовки до НМТ (понад 40 %), вебінарам з підготовки до НМТ (понад третини), позаурочним заняттям з підготовки до НМТ у школі (кожен третій).

Разом із тим лише **кожен четвертий** одинадцятикласник визнав, що працює за індивідуальним планом, а кожен п’ятий – відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем. Порівняно з минулим роком кількість таких учнів **незначно збільшилася** (рис. 2.85).

Рис. 2.85. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з математики*

Понад 70 % як **дівчат**, так і **хлопців** відповіли, що готуються до НМТ з **математики** під час онлайн-уроків. Однак **дівчата частіше** за **хлопців** переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ (понад 70 %), розв’язують

завдання ЗНО минулих років (70 %), беруть участь в онлайн-тестуванні за завданнями ЗНО минулих років (понад 60 %), готуються самостійно з використанням інтернет-ресурсів (більше половини), відвідують індивідуальні заняття з репетитором (майже половина) – рис. 2.86.

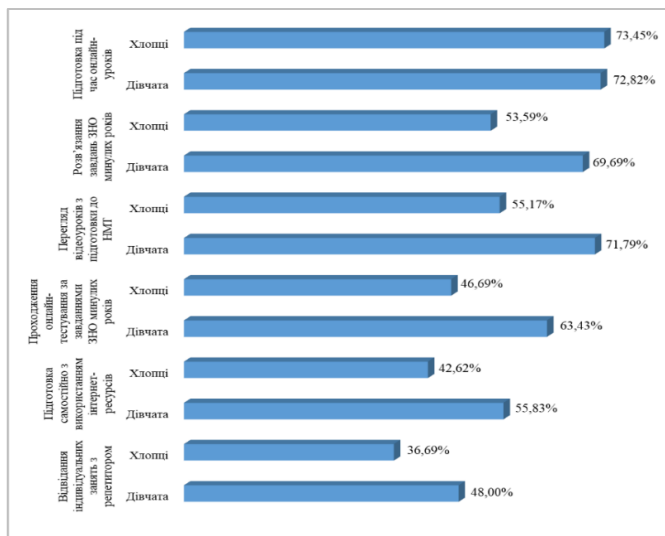

Рис. 2.86. Форми підготовки учнів ІІ класів до НМТ з математики (за статтю)

Також **дівчата частіше** за **хлопців** беруть участь в онлайн-курсах, вебінарах з підготовки до НМТ (понад 40 %), тоді як **хлопці** – навчаються індивідуально зі шкільним учителем (кожен четвертий), відвідують курси на базі закладу вищої освіти (16 %).

Кожен третій респондент *незалежно від статі* зазначив, що відвідує позаурочні заняття з підготовки до НМТ у школі, а **кожен четвертий** – працює за індивідуальним планом.

Серед **хлопців більше** тих, хто визнав, що взагалі не готується до НМТ (6 %) – рис. 2.87.

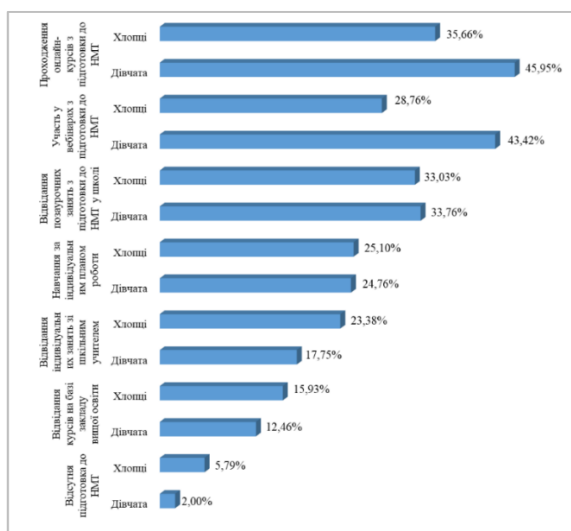

Рис. 2.87. Форми підготовки учнів ІІ класів до НМТ з математики (за статтю)– продовження

У **селищах, містах області** одинадятикласники **частіше** за своїх однолітків готуються до НМТ з математики під час онлайн-уроків

(три чверті), переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ (дві третини), розв’язують завдання ЗНО минулих років (понад 60 %), проходять онлайн-тестування, працюють самостійно (більше половини), а в місті Харкові – відвідують індивідуальні заняття з репетитором (майже половина), беруть участь в онлайн-курсах з підготовки до НМТ (понад 40 %) – рис. 2.88.

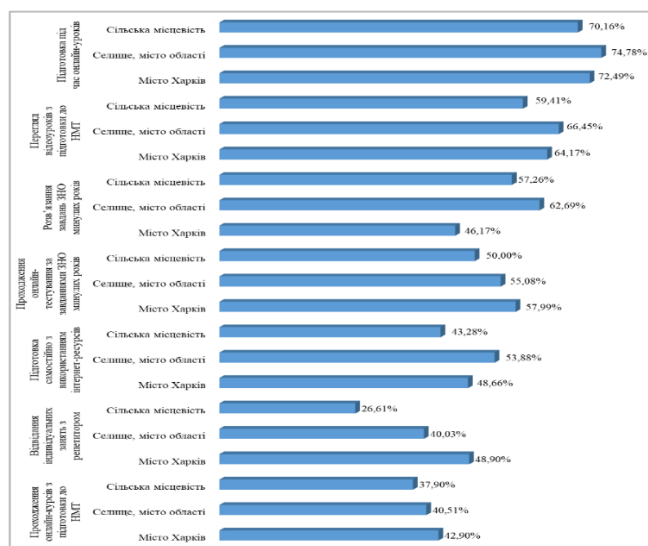

Рис. 2.88. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)*

Незалежно від місця розташування ЗЗСО **близько третини** респондентів відвідують позаурочні заняття з підготовки до НМТ у школі.

Проте в сільській місцевості учні 11 класів **рідше** беруть участь у вебінарах з підготовки до НМТ (близько 30 %), працюють за індивідуальним планом (кожен п'ятий), відвідують курси на базі закладу вищої освіти (кожен дев'ятий), а в місті Харкові – індивідуально навчаються зі шкільним учителем (19 %).

У сільській місцевості **найбільша** кількість учнів (6 %), які взагалі не готуються до НМТ з математики (рис. 2.89).

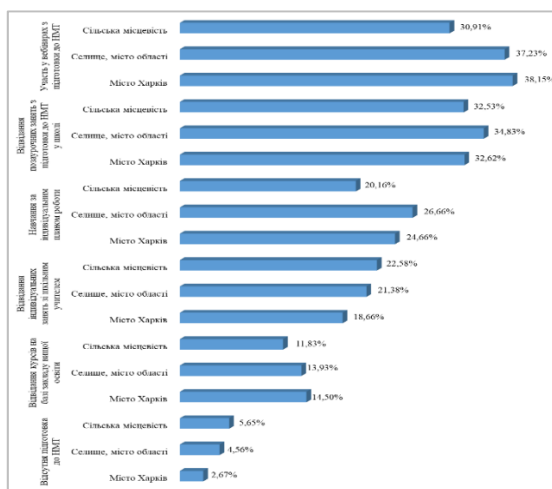

Рис. 2.89. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження*

Понад 60 % одинадятикласників використовують для підготовки до НМТ платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, а кожен третій – сайт Українського центру оцінювання якості освіти.

Збільшилася кількість учнів, які віддають перевагу базам тестових завдань (кожен другий), дистанційним курсам (понад 40 %), відеоматеріалам на YouTube-каналі Українського центру оцінювання якості освіти (близько 40 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Однак зменшився відсоток респондентів, які під час підготовки до НМТ звертаються до сайту Міністерства освіти і науки України (42 %).

Лише 17 % учнів використовують з цією метою сайт закладу освіти, а кожен одинадцятий – узагалі не послуговується інтернет-ресурсами. Порівняно з минулим роком кількість таких одинадятикласників майже не змінилася (рис. 2.90).

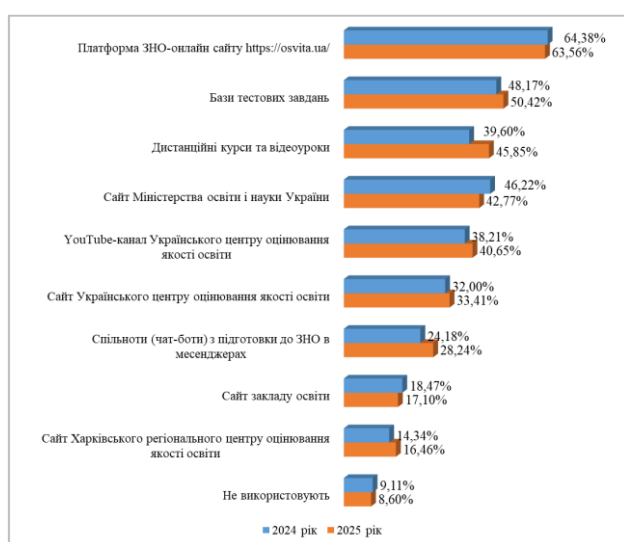

Рис. 2.90. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з математики

Дівчата значно частіше за хлопців залучають інтернет-ресурси для підготовки до НМТ. Зокрема, близько 70 % учасниць анкетування зазначили, що користуються платформою ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, більше половини – базами тестових завдань та матеріалами дистанційних курсів, відеоуроків, понад 40 % – сайтом Міністерства освіти і науки України та YouTube-каналом Українського центру оцінювання якості освіти (рис. 2.91).

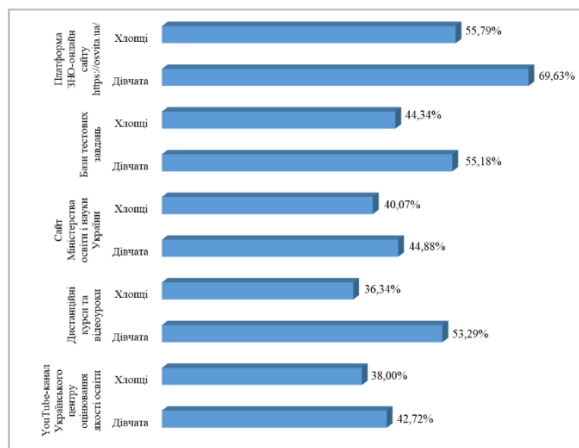

Рис. 2.91. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з математики (за статтю)

Також **дівчата частіше** обирають сайт Українського центру оцінювання якості освіти та спільноти (чат-боти) з підготовки до ЗНО в месенджерах (**кожна третя**), тоді як **хлопці** – сайти закладу освіти та Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (**18 %**).

Разом із тим **кожен десятий хлопець** засвідчив, що взагалі не використовує інтернет-ресурси для підготовки до НМТ (рис. 2.92).

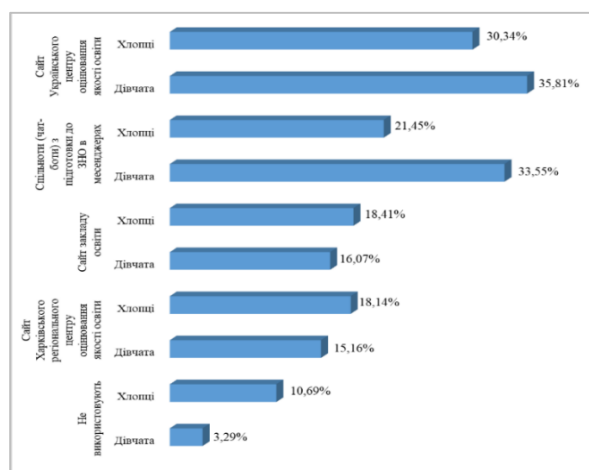

Рис. 2.92. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з математики (за статтю) – продовження

Понад 60 % учнів 11 класів у селищах, містах області, місті Харкові готуються до НМТ з **математики** за допомогою платформи ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, а **більше 40 %** – беруть участь у дистанційних курсах та переглядають відеоуроки.

У селищах, містах області **частіше** віддається перевага базам тестових завдань (понад 50 %), YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти (45 %), у сільській місцевості – сайту Міністерства освіти і науки України (47 %) – рис. 2.93.

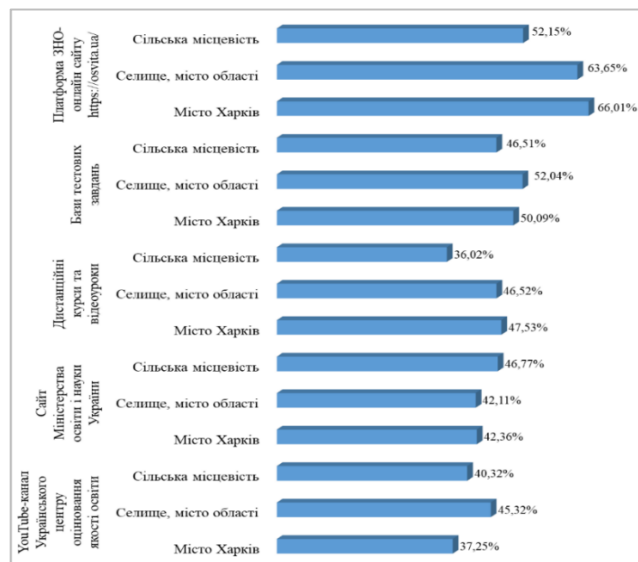

Рис. 2.93. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Незалежно від місця розташування ЗЗСО кожен третій одинадцятикласник з метою підготовки до НМТ звертається до сайту Українського центру оцінювання якості освіти, а кожен шостий – до сайту Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

У селищах, містах області більша кількість одинадцятикласників використовує спільноти (чат-боти) з підготовки до ЗНО в месенджерах (близько 30 %) та сайт закладу освіти (кожен п'ятий). Однак кожен тринадцятий респондент у селищах, містах області, кожен дванадцятий – у сільській місцевості зазначив, що взагалі не застосовує інтернет-ресурси (рис. 2.94).

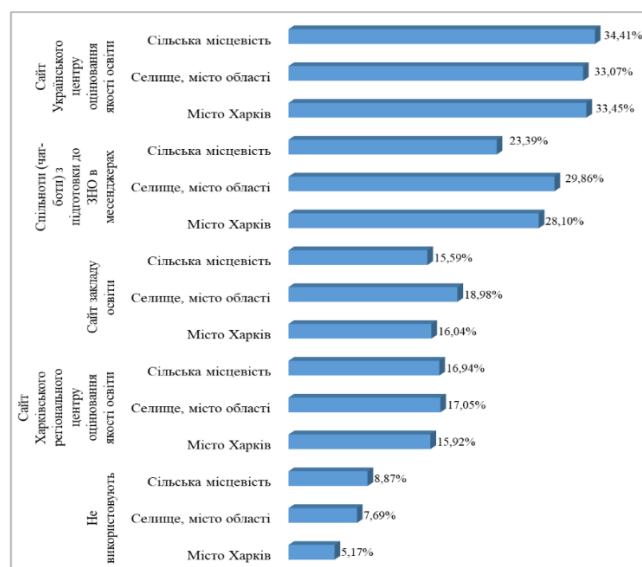

Рис. 2.94. Інтернет-ресурси, які пропонуються учням 11 класів для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Під час підготовки до НМТ з **математики** учні 11 класів **найчастіше** звертаються за допомогою до репетитора (понад 50 % – дуже часто та часто) та шкільного вчителя (48 %). Порівняно з минулим роком кількість таких одинадцятикласників **збільшилася**.

29 % (28 % – у 2024 році) одинадцятикласників зазначили, що розраховують на допомогу рідних (батьків, сестер, братів), а **22 % (кожен четвертий – у 2024 році)** – на однокласників (рис. 2.95).

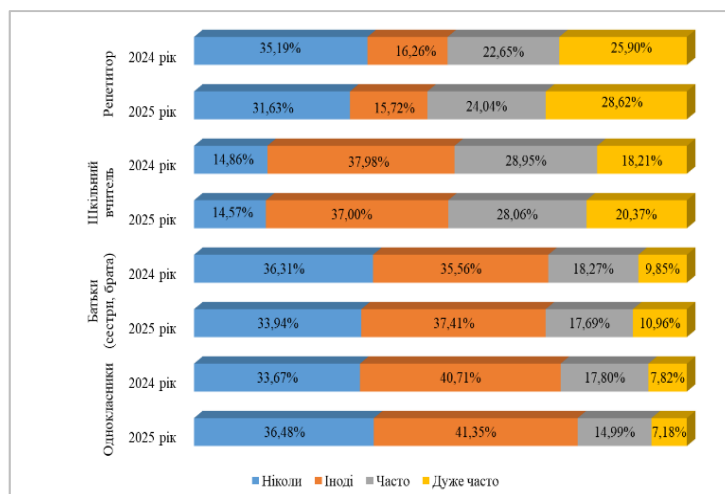

Рис. 2.95. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою при підготовці до НМТ з математики

Дівчата **частіше** за хлопців під час підготовки до НМТ звертаються за допомогою до репетитора (більше половини – дуже часто та часто), а хлопці – до шкільного вчителя (кожен другий), батьків, сестер або братів (30 %) та однокласників (кожен четвертий) – рис. 2.96.

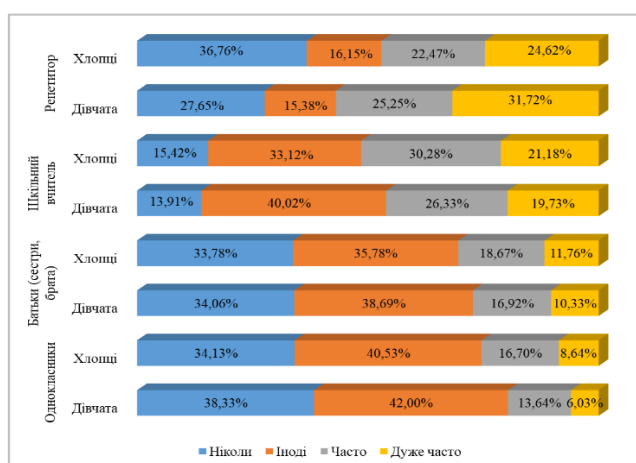

Рис. 2.96. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою при підготовці до НМТ з математики (за статтю)

У місті Харкові учні 11 класів під час підготовки до НМТ з **математики** частіше звертаються за допомогою до репетитора (близько 60 % – дуже часто та часто), у сільській місцевості – до шкільного вчителя (більше половини) та батьків, сестер або братів (кожен третій). Незалежно від місця розташування **33СО** **кожен п'ятий** одинадцятикласник розраховує на однокласників (рис. 2.97).

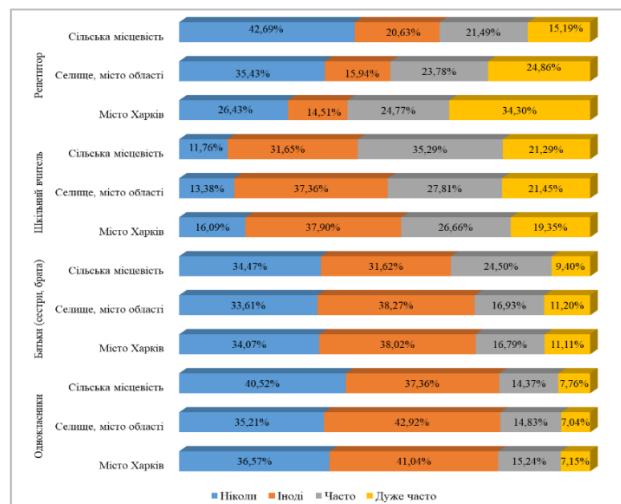

Рис. 2.97. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою при підготовці до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Під час підготовки до НМТ на уроках з **математики** одинадцятикласники **найчастіше** повторюють навчальний матеріал та розв'язують завдання ЗНО минулих років (кожен третій – дуже часто).

Збільшилася кількість респондентів, які відповіли, що **дуже часто** аналізують зміст тестових завдань минулих років, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (близько 30 %) – рис. 2.98.

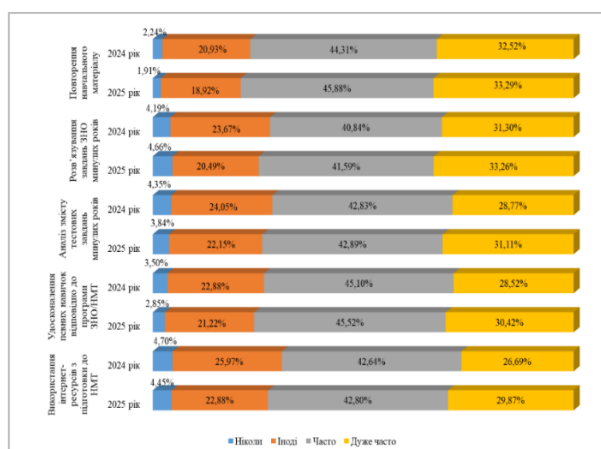

Рис. 2.98. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики

Дещо збільшилася кількість учнів 11 класів, які **дуже часто** систематизують знання з певної теми (28 %), здійснюють **самооцінювання рівня** готовності до НМТ (27 %), **самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань** (26 %).

Проте 28 % лише **іноді** визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ. Порівняно з минулим роком кількість таких учнів **дещо зменшилася** (рис. 2.99).

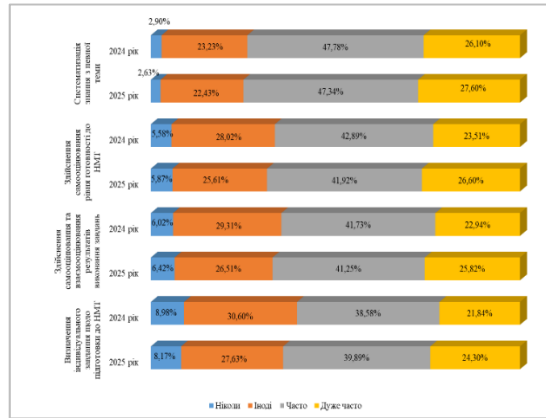

Рис. 2.99. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (продовження)

Дівчата частіше за хлопців віддають перевагу повторенню навчального матеріалу, розв'язуванню завдань ЗНО минулих років (більше третини – дуже часто), удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізу змісту тестових завдань минулих років (кожна третя), використанню відповідних інтернет-ресурси під час підготовки до НМТ (близько 30 %) – рис. 2.100.

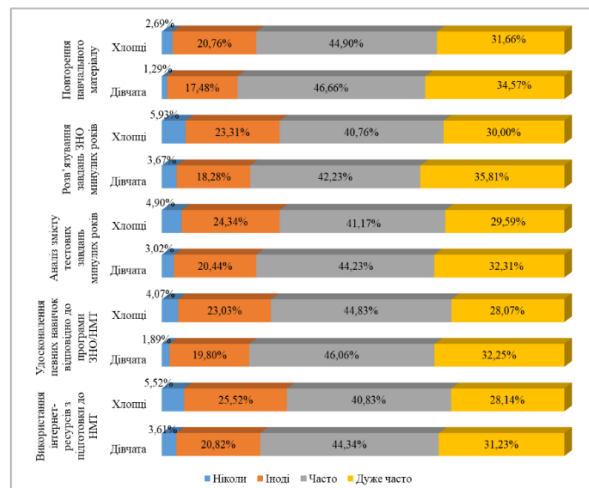

Рис. 2.100. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (за статтю)

Більше 25 % дівчат зазначили, що дуже часто під час підготовки до НМТ систематизують знання з певної теми, здійснюють самооцінювання рівня своєї готовності до НМТ, самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань. Проте хлопці рідше за дівчат визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ (22 %) – рис. 2.101.

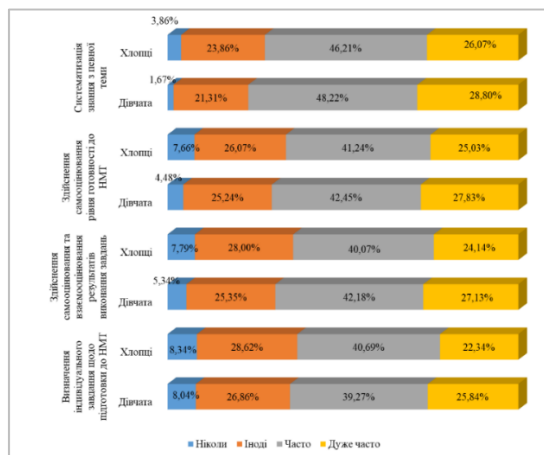

Рис. 2.101. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (за статтю) – продовження

Учні ЗЗСО міста Харкова **частіше розв'язують** завдання ЗНО минулих років (**більше третини – дуже часто**), **аналізують зміст тестових завдань минулих років (кожен третій)**, тоді як у сільській місцевості одинадятикласники **рідше** за своїх однолітків **повторюють навчальний матеріал (близько 30 %)** та працюють над **удосконаленням певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ (22 %)** – рис. 2.102.

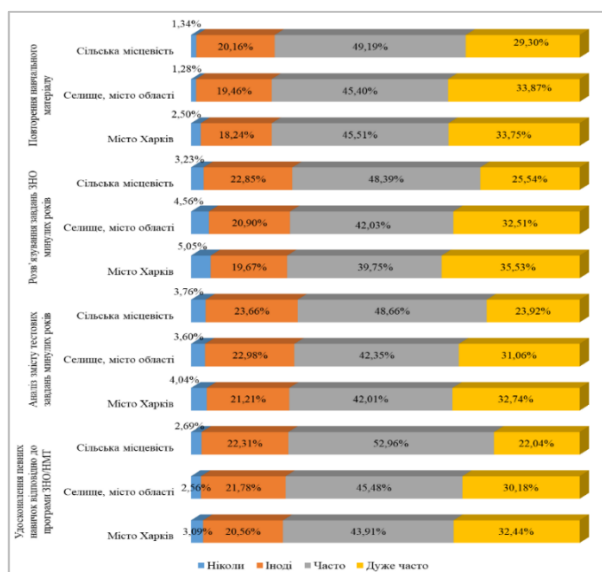

Рис. 2.102. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

Близько 30 % одинадятикласників у селищах, містах області, місті Харкові зазначили, що **дуже часто використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ**. Однак у сільській місцевості лише **кожен п'ятий** респондент визнав, що **дуже часто систематизує знання з певної теми, здійснює самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, кожен восьмий – самооцінювання рівня готовності до НМТ та визначає індивідуальне завдання щодо підготовки до НМТ** (рис. 2.103).

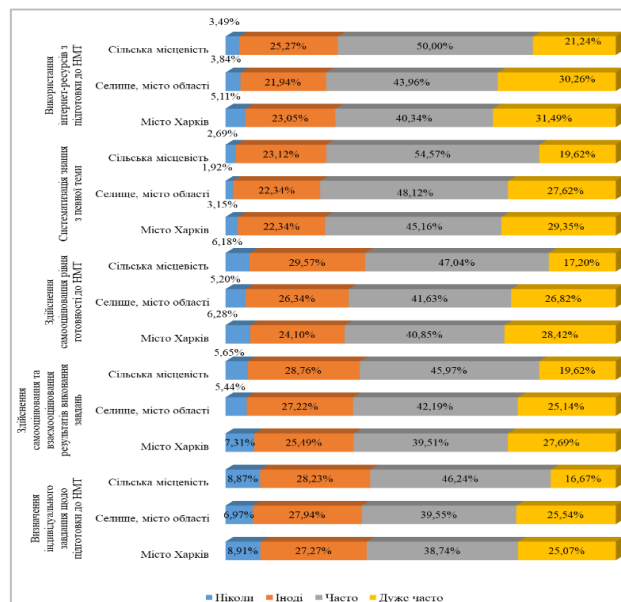

Рис. 2.103. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Понад чверть учасників дослідження зазначили, що на уроках математики дуже часто розв'язують завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів, текстові задачі, зокрема й прикладного характеру, рівняння, нерівності і системи рівнянь, раціональні рівняння з параметром та визначають кількісні характеристики геометричних фігур.

Порівняно з минулим роком кількість респондентів, які надали такі відповіді, **дещо збільшилася** (рис. 2.104).

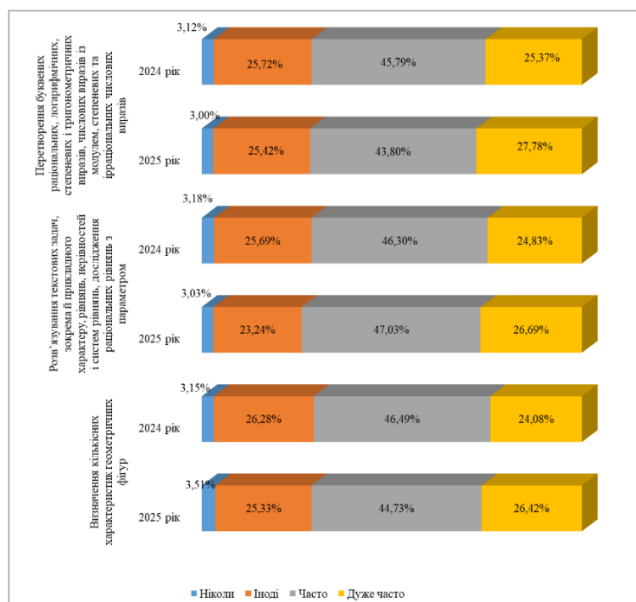

Рис. 2.104. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики

Кожен четвертий одинадцятикласник під час підготовки до НМТ дуже часто розв'язує завдання на класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі, визначення кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правила множення, аналіз інформації, наведеної

в графічній і текстовій формах, обчислення кількості відсотків від числа (дещо більше, ніж у минулому році).

Проте, як і в минулому році, **кожен третій** одинадцятикласник визнав, що лише *іноді* виконує завдання на побудову діаграм за відомим розподілом (рис. 2.105).

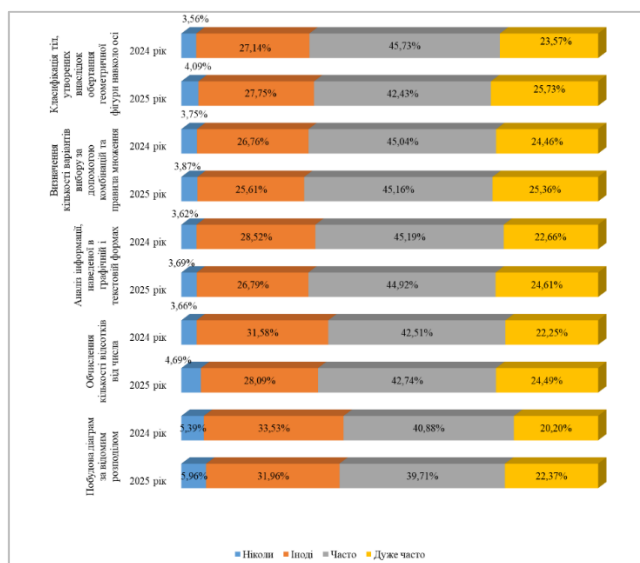

Рис. 2.105. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (продовження)

Дівчата дещо частіше за хлопців розв'язують завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів (29 % – дуже часто), визначення кількісних характеристик геометричних фігур, класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі (27 %).

Кожен четвертий респондент, як серед *дівчат*, так і *хлопців*, відповів, що *дуже часто* розв'язує текстові задачі, зокрема й прикладного характеру, рівняння, нерівності і системи рівнянь, раціональні рівняння з параметром (рис. 2.106).

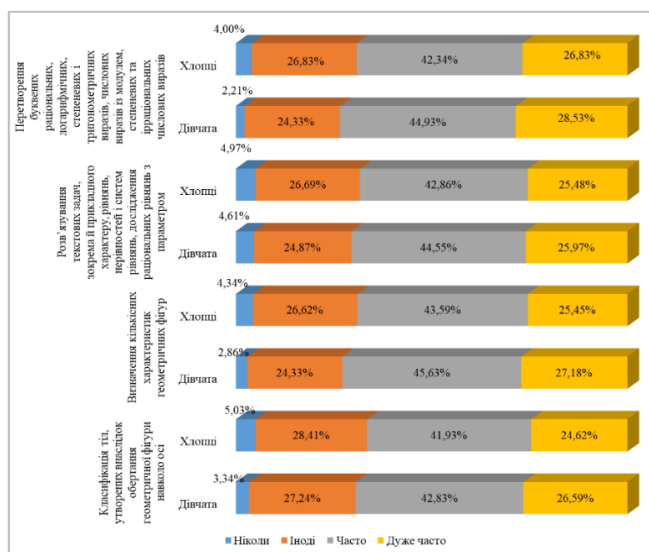

Рис. 2.106. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за статтю)

Хлопці рідше за дівчат виконують завдання на визначення кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правил множення (27 % – іноді), аналіз інформації, наведеній у графічній і текстовій формах (28 %), обчислення відсотків від числа (30 %).

Більше третини респондентів, як серед дівчат, так і серед хлопців, визнали, що лише іноді працюють із завданнями на побудову діаграм за відомим розподілом (кожна третя) – рис. 2.107.

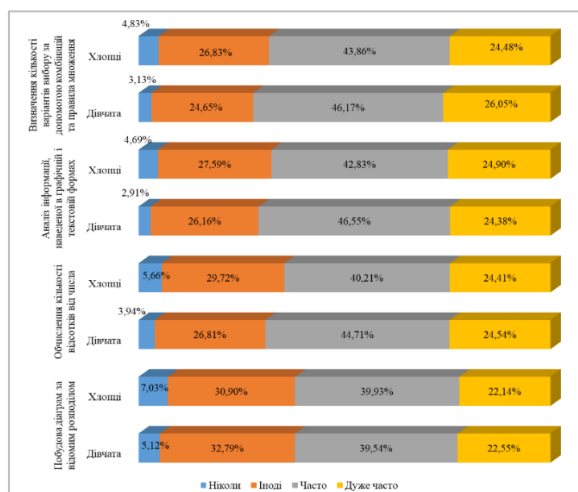

Рис. 2.107. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за статтю) – продовження

Понад 25 % учнів 11 класів ЗЗСО селищ, міст області та міста Харкова зазначили, що при підготовці до НМТ з математики дуже часто залучаються до виконання завдань на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів, визначення кількісних характеристик геометричних фігур, розв'язування текстових задач, зокрема й прикладного характеру, рівнянь, нерівностей і систем рівнянь, дослідження раціональних рівнянь з параметром.

У селищах, міст області учні 11 класів частіше розв'язують завдання класифікації тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі (27 % – дуже часто) – рис. 2.108.

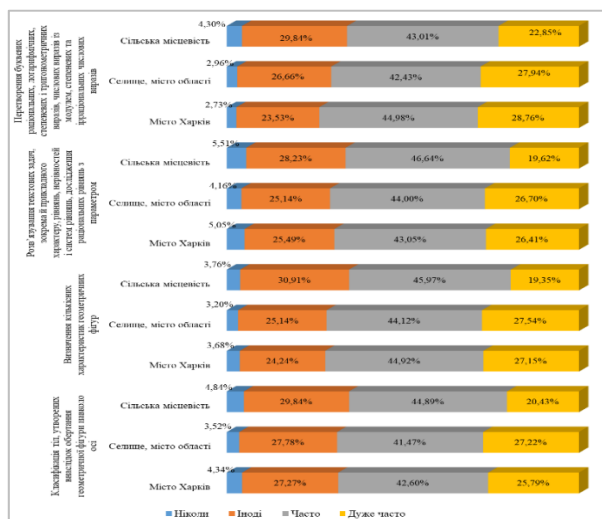

Рис. 2.108. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО)

У селищах, містах області та місті Харкові учням **частіше** пропонуються завдання на визначення кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правил множення, аналіз інформації, наведеної в графічній і текстовій формах, обчислення кількості відсотків від числа (кожен четвертий – дуже часто), тоді як у сільській місцевості **рідше** – завданням на побудову діаграми за відомим розподілом (кожен шостий) – рис. 2.109.

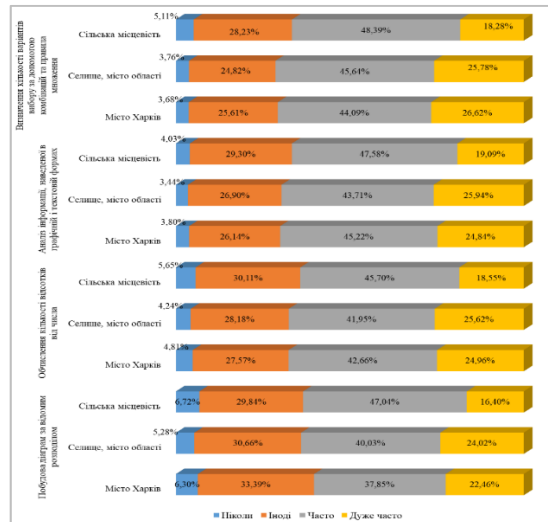

Рис. 2.109. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з математики (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

2.3. Історія України

2.3.1. Аналіз відповідей учителів історії України

Як і в минулому році, **майже всі** вчителі **історії України**, які взяли участь в опитуванні, зазначили, що ознайомлювали учнів 11 класів з процедурою проведення НМТ, змістом програми ЗНО/НМТ, кількістю та формами тестових завдань та завданнями ЗНО минулих років.

Проте **5 %** визнали, що не інформували учнів про демонстраційний тест з історії України. Це дещо менше, ніж у 2024 році (рис. 2.110).

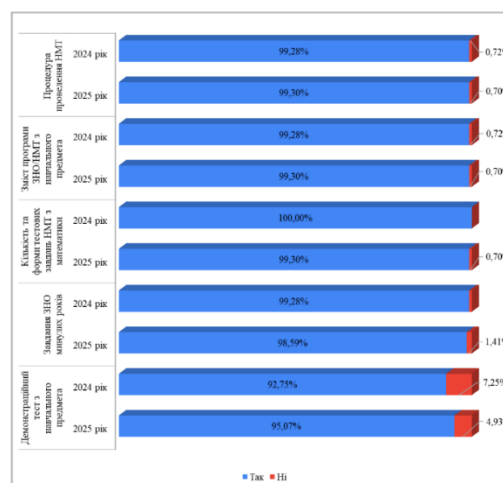

Рис. 2.110. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ

Усі вчителі *історії України* ЗЗСО сільської місцевості та міста Харкова інформували учнів 11 класів про процедуру проведення НМТ, кількість та форми тестових завдань НМТ з *історії України*. Також у сільській місцевості **всі** педагоги знайомили одинадцятикласників із завданнями ЗНО минулих років, а в місті Харкові – зі змістом програми ЗНО/НМТ з навчального предмета.

Разом із тим у селищах, містах області **кожен** дванадцятий респондент визнав, що не пропонував учням ознайомитися з демонстраційним тестом, розміщеним на сайті Українського центру оцінювання якості освіти (рис. 2.111).

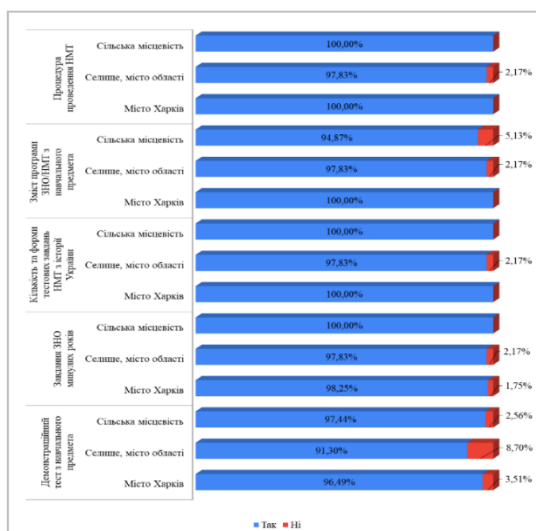

Рис. 2.111. Ознайомлення учнів 11 класів з питаннями проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найбільш ефективними формами підготовки до НМТ учителі *історії України* вважають розв'язуванню завдань ЗНО минулих років та проходження тренувального онлайн-тестування: середня оцінка респондентами зазначених показників за 5-бальною шкалою склала **близько 4,50**. Порівняно з минулим роком вона **підвищилася**.

У 2025 році педагоги **вищими** балами, ніж у минулому році, (від **4,00** до **4,31**) оцінили ефективність індивідуальних занять із шкільним учителем, репетитором, роботи за індивідуальним планом, позаурочних онлайн-занять з підготовки до НМТ у школі (рис. 2.112).

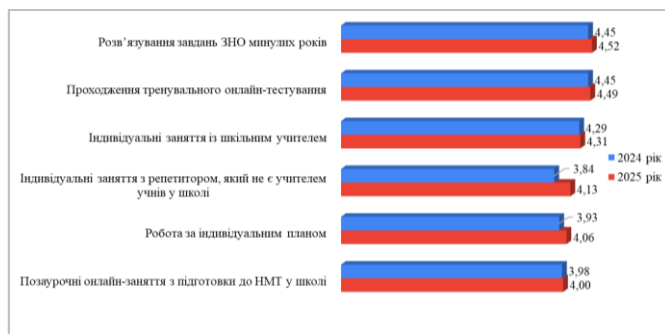

Рис. 2.112. Форми підготовки до НМТ з історії України, які вчителі вважають ефективними

Вищими балами, ніж у минулому році, учителі охарактеризували ефективність онлайн-курсів (3,94 бала), відеуроки з підготовки до НМТ (3,88),

курсів на базі закладу вищої освіти (3,78), самостійної підготовки учнів з використанням інтернет-ресурсів (3,74).

Нижчі оцінки порівняно з 2024 роком педагоги надали підготовці до НМТ під час онлайн-уроків (3,87), вебінарам з підготовки до НМТ (3,64) – рис. 2.113.

Рис. 2.113. Форми підготовки до НМТ з історії України, які вчителі вважають ефективними (продовження)

У селищах, містах області вчителі **історії України** оцінили **вище**, ніж у сільській місцевості та місті Харкові, ефективність розв’язування завдань ЗНО минулих років, проходження тренувального онлайн-тестування: середня оцінка показників за 5-бальною шкалою склала **понад 4,50 бала**.

Проте в місті Харкові педагоги охарактеризували **вищими** балами ефективність індивідуальних занять із шкільним учителем (4,39).

У сільській місцевості респонденти надали **найнижчі** оцінки роботі за індивідуальним планом (4,03), позаурочним онлайн-заняттям з підготовки до НМТ у школі та індивідуальним заняттям з репетитором, який не є учителем учнів у школі (нижче за 4,00) – рис. 2.114.

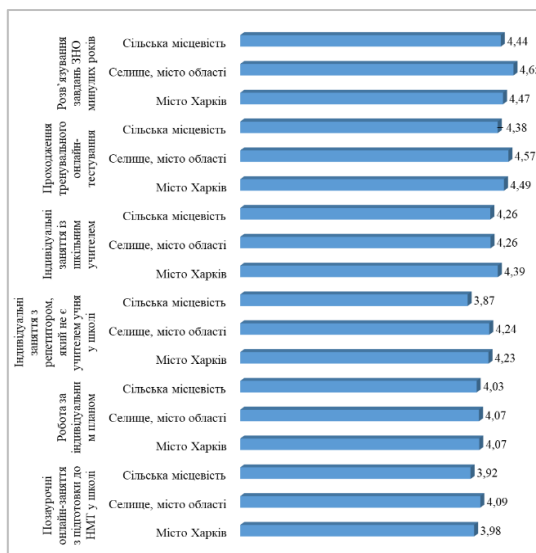

Рис. 2.114. Форми підготовки до НМТ з історії України, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)

Учителі **історії України** в селищах, містах області **вищими** балами охарактеризували ефективність відеоуроків з підготовки до НМТ (4,13), онлайн-курсів (4,07), підготовки до НМТ під час онлайн-уроків (3,93), самостійної підготовки до НМТ з використанням інтернет-ресурсів (3,78), у сільській місцевості – курсів на базі закладу вищої освіти та вебінарів з підготовки до НМТ (від 3,90 і більше) – рис. 2.115.

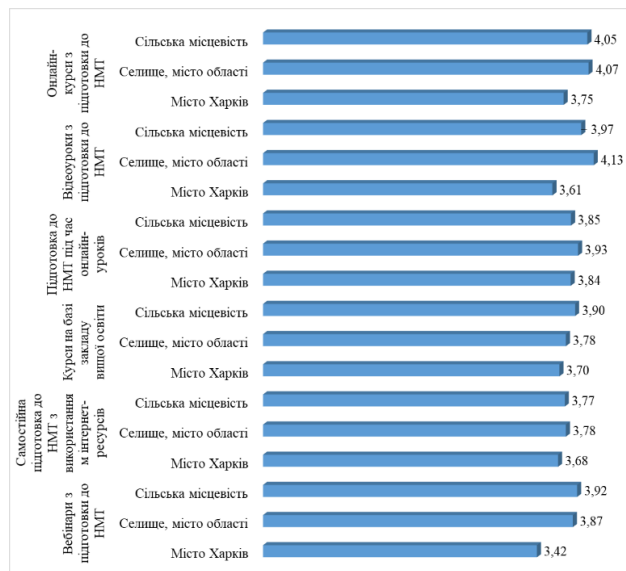

Рис. 2.115. Форми підготовки до НМТ з історії України, які вчителі вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

87 % учителів *історії України* зазначили, що для підготовки до НМТ пропонують учням 11 класів до використання платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (менше, ніж у 2024 році) та матеріали сайту Українського центру оцінювання якості освіти (стільки ж, як у 2024 році).

Як і в минулому році, **близько 80 %** респондентів віддають перевагу базам тестових завдань, **63 %** – дистанційним курсам та відеоурокам.

У 2025 році **частіше** педагоги стали пропонувати учням користуватися спільнотами (чат-ботами) з підготовки до ЗНО в месенджерах (27 %), **рідше** – матеріалами сайтів Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (55 %), Міністерства освіти і науки України (49 %), YouTube-каналом Українського центру оцінювання якості освіти (43 %).

Лише **кожен п'ятий (23 % – у 2024 році)** учитель визнав, що рекомендує учням для підготовки до НМТ матеріали сайту закладу освіти (рис. 2.116).

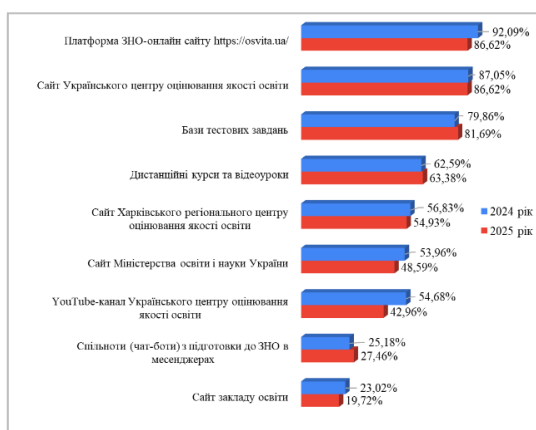

Рис. 2.116. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з історії України

У місті Харкові частіше віддається перевага сайту Українського центру оцінювання якості освіти (92 %), платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (**88 %**), дистанційним курсам та відеоурокам (65 %), у селищах, містах області – сайту Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти

(близько 60 %), а в сільській місцевості найрідше – дистанційним курсам та відеоурокам (близько 40 %) – рис. 2.117.

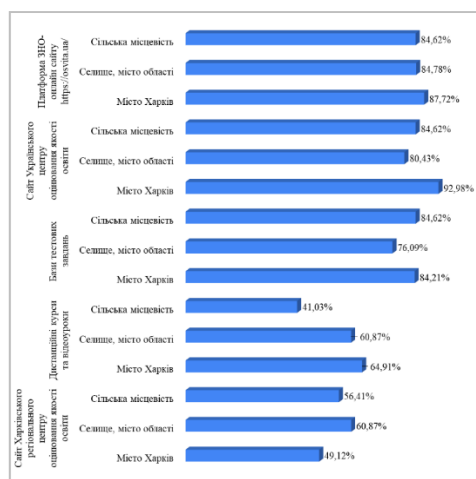

Рис. 2.117. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО)

Незалежно від місця розташування ЗЗСО від 57 % до 59 % педагогів вважають за доцільне використовувати під час підготовки до НМТ сайт Міністерства освіти і науки України.

70 % учителів у селищах, містах області учителів віддають пріоритет YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти, більше третини – спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах, а близько 40 % у місті Харкові – сайту закладу освіти (рис. 2.118).

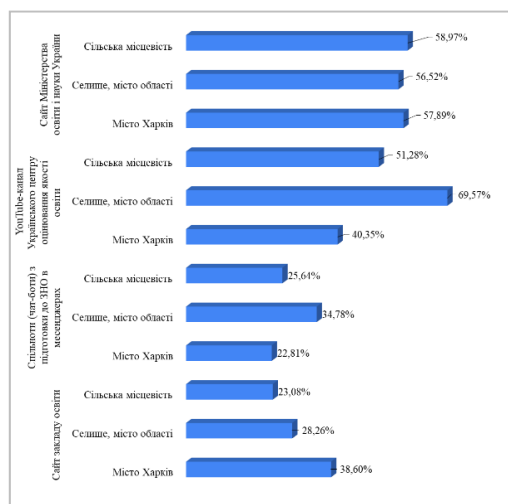

Рис. 2.118. Інтернет-ресурси, які вчителі пропонують учням 11 класів для підготовки до НМТ з історії України за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

Кожен третій учитель *історії України* відповів, що під час підготовки до НМТ на уроках дуже часто віддає перевагу розв'язуванню завдань НМТ минулих років, близько 30 % – удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ. Порівняно з минулим роком кількість педагогів, які надали такі відповіді, збільшилася.

Як і в минулому році, **кожен четвертий** педагог визнав, що дуже часто приділяє увагу використанню інтернет-ресурсів з підготовки до НМТ, повторенню навчального матеріалу.

Збільшилася кількість респондентів, які пропонують учням здійснити аналіз змісту тестових завдань минулих років (кожен четвертий) – рис. 2.119.

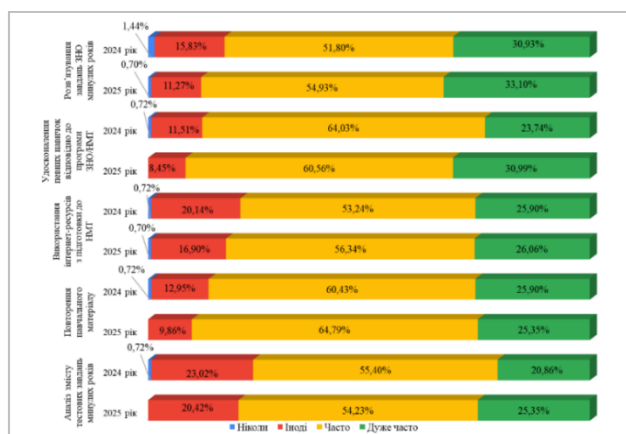

Рис. 2.119. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України

Збільшилася кількість учителів, які зазначили, що на уроках *історії України* одинадятикласники дуже часто систематизують знання з певної теми (кожен четвертий).

Разом із тим **близько 40 %** респондентів визнали, що лише *іноді* учні здійснюють самооцінювання рівня готовності до НМТ (кожен третій – у 2024 році), самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань та визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ (понад 40 % – у 2024 році) – рис. 2.120.

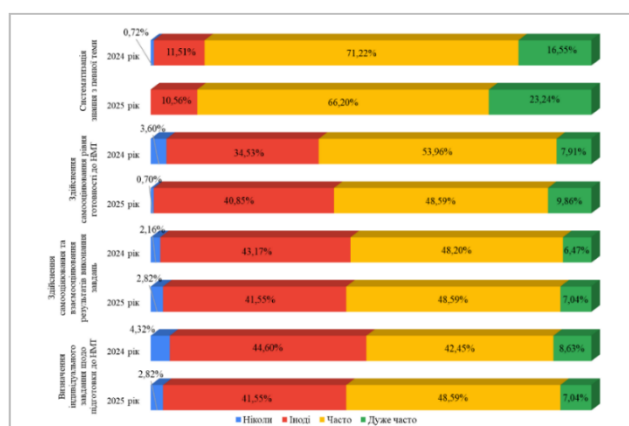

Рис. 2.120. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України (продовження)

У селищах, містах області вчителі *історії України* частіше віддають перевагу удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ (понад 40 % – дуже часто), розв'язування завдань ЗНО минулих років (близько 40 %), повторенню навчального матеріалу (більше третини), аналізу змісту тестових завдань минулих років (кожен третій), у сільській місцевості – використанню інтернет-ресурсів з підготовки до НМТ (близько 30 %) – рис. 2.121.

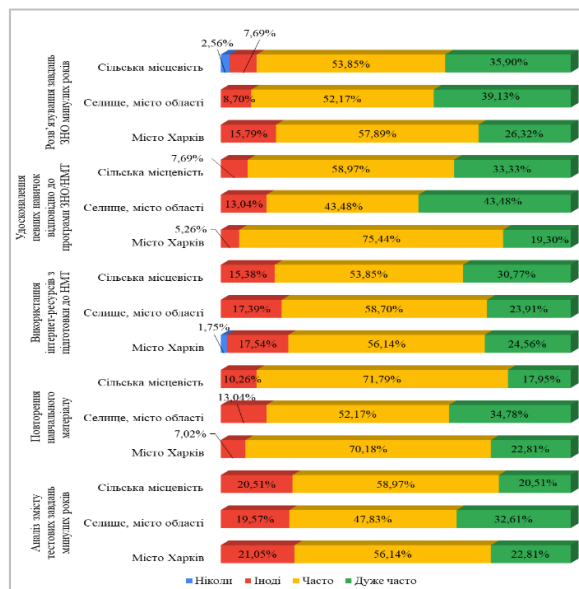

Рис. 2.121. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО)

Близько 30 % учителів у ЗЗСО селищ, міст області дуже часто пропонують учням завдання на систематизацію знання з певної теми, тоді як у місті Харкові понад 40 % лише іноді приділяють увагу самооцінюванню та взаємооцінюванню результатів виконання завдань, **кожен другий** – самооцінюванню рівня готовності до НМТ, а **більше половини** – визначенню індивідуальних завдань щодо підготовки до НМТ (рис. 2.122).

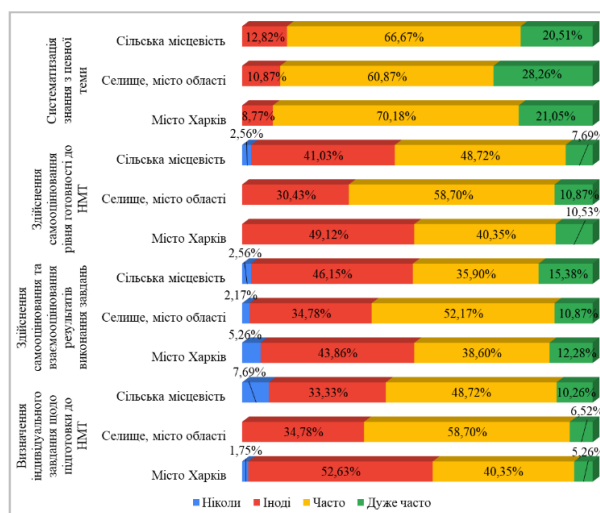

Рис. 2.122. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Кожен другий учитель *історії України* зазначив, що під час підготовки учнів 11 класів до НМТ дуже часто використовує на уроках завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів. У 2024 році таких педагогів було **більше половини**.

Збільшилася кількість респондентів, які дуже часто віддають перевагу завданням на візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії, аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин)

різного змісту (понад 40 %), розпізнавання історичних пам'яток (більше третини) – рис. 2.123.

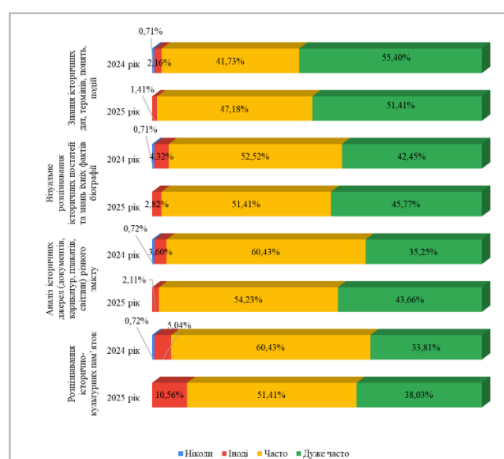

Рис. 2.123. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України

Зменшилася кількість педагогів, які під час підготовки до НМТ **дуже часто** пропонують учням завдання на визначення істотних характерних рис, складових, етапів, віх, подій, явищ і процесів минулого (майже третина), групування (класифікацію) історичної інформації за вказаною ознакою (кожен третій) та аналіз, розпізнавання картосхем (близько 30 %) – рис. 2.124.

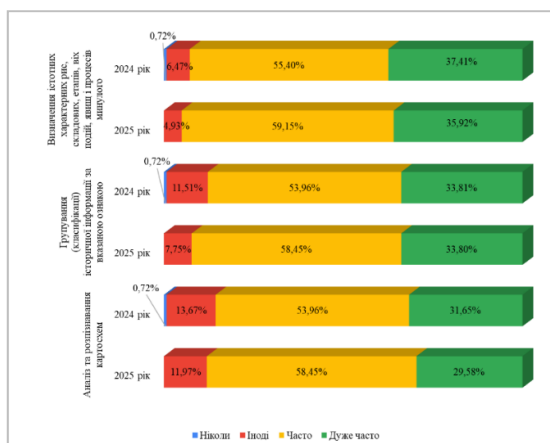

Рис. 2.124. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України (продовження)

Учителі у селищах, містах області **частіше**, ніж у сільській місцевості та місті Харкові, використовують у роботі з учнями завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів (близько 60 %), візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії, аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту (понад 50 %), розпізнавання історично-культурних пам'яток (майже половина) – рис. 2.125.

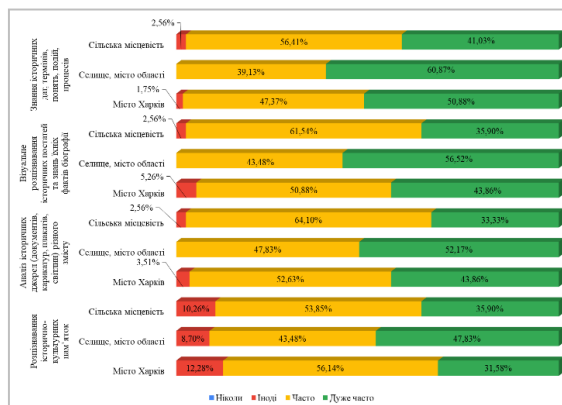

Рис. 2.125. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗС)

Більше половини учителів *селищ, міст області* зазначили, що *дуже часто* на уроках *історії України* віддають перевагу завданням на визначення істотних характерних рис, складових, етапів, віх подій, явищ і процесів минулого.

Разом із тим у *сільській місцевості* **кожен десятий** учитель лише *іноді* пропонує одинадцятикласникам завдання на групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою, а **15 %** – на аналіз та розпізнавання картосхем (рис. 2.126).

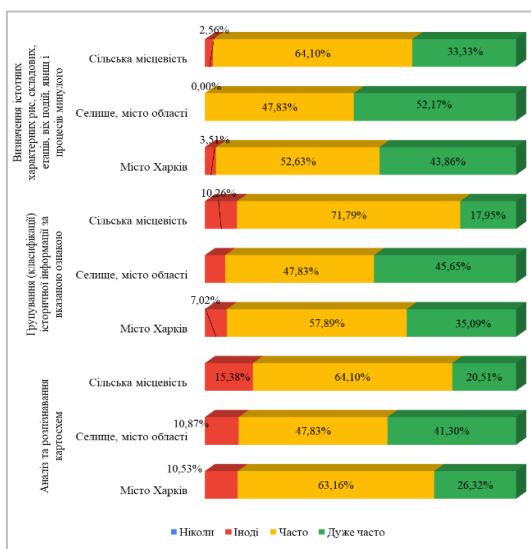

Рис. 2.126. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Понад **90 %** вчителів *історії України*, які взяли участь в анкетуванні, відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ. Порівняно з минулим роком їх кількість **майже не змінилася** (рис. 2.127).

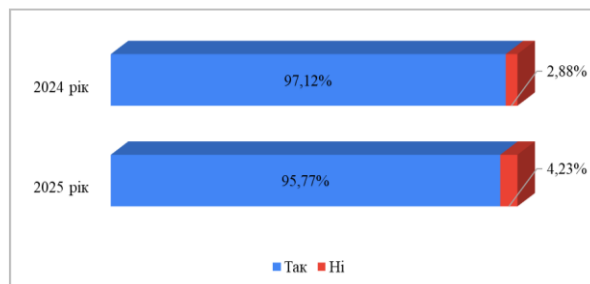

Рис. 2.127. Використання вчителями історії України матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ

У селищах, містах області **всі** вчителі зазначили, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2024 році. У сільській місцевості та місті Харкові таких педагогів було **понад 90 %** (рис. 2.128).

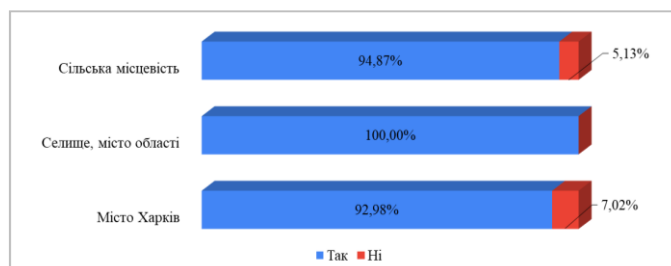

Рис. 2.128. Використання вчителями історії України матеріалів офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

Найчастіше вчителі **історії України** використовують матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ з метою розв'язування з учнями 11 класів наведених в офіційному звіті завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ, (три чверті) та тестування одинадятикласників (70 %). Порівняно з минулим роком кількість педагогів, які надали такі відповіді, зменшилася.

Зменшився відсоток респондентів, які віддають перевагу розв'язуванню з учнями 11 класів завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (дві третини). У 2025 році вчителі стали **частіше** приділяти увагу аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (близько 60 %), характеристикам сертифікаційних робіт НМТ (54 %), дещо рідше – результатам виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета (47 %) – рис. 2.129.

Рис. 2.129. Мета, з якою вчителі історії України використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ

Учителі ЗЗСО *селищ, міст області частіше* за педагогів *сільської місцевості та міста Харкова користуються матеріалами офіційного звіту за результатами НМТ для розв'язування з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (близько 90 %), аналогічних до наведених в офіційному звіті (80 %), тестування учнів 11 класів (більше три чверті)* – рис. 2.130.

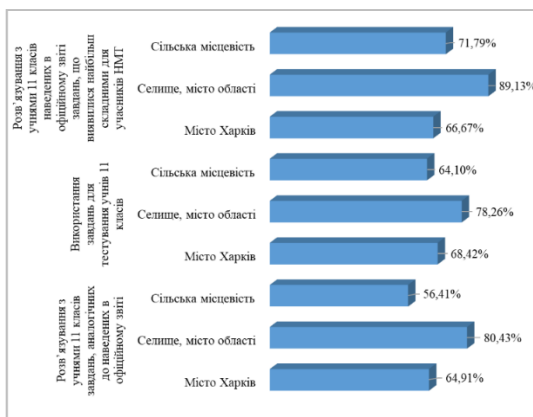

Рис. 2.130. Мета, з якою вчителі історії України використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

У *селищах, містах області більша кількість* педагогів віддає перевагу характеристикам сертифікаційних робіт НМТ (близько 60 %), тоді як у *сільській місцевості менше* вчителів приділяють увагу аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (54 %), у *місті Харкові – результатам виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета (40 %)* – рис. 2.131.

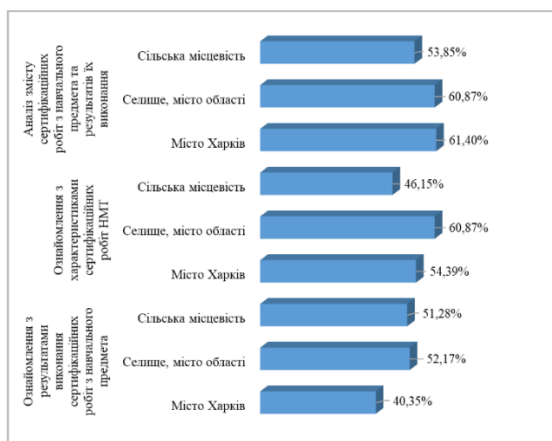

Рис. 2.131. Мета, з якою вчителі історії України використовують матеріали офіційного звіту за результатами НМТ (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

2.3.2. Аналіз відповідей учнів 11 класів

Як і в минулому році, **понад 90 %** учнів 11 класів зазначили, що поінформовані про процедуру проведення НМТ, кількість та форми завдань національного мультипредметного тесту, зміст програми ЗНО/НМТ.

Проте **кожен десятий** одинадцятикласник (**кожен одинадцятий** – у 2024 році) визнав, що не ознайомлений із завданнями ЗНО минулих років,

а **кожен дев'ятий** (кожен **десятий** – у 2024 році) з демонстраційним варіантом НМТ з історії України (рис. 2.132).

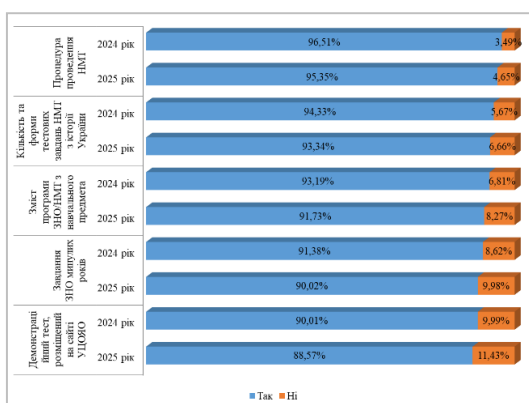

Рис. 2.132. Обізнаність учнів ІІ класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ

Дівчата краще за хлопців обізнані в **усіх** питаннях проведення ЗНО/НМТ (зокрема, у процедурі НМТ, кількості та формах тестових завдань НМТ з історії України).

Разом із тим **кожен восьмий хлопець** визнав, що не ознайомлений зі змістом програми ЗНО/НМТ, а 15% – із завданнями ЗНО минулих років та демонстраційним тестом з історії України (рис. 2.133).

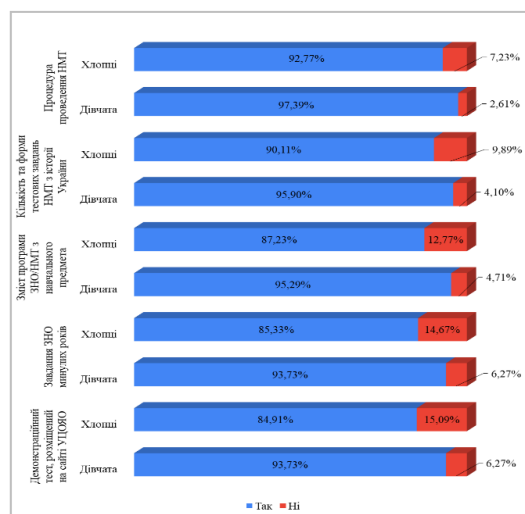

Рис. 2.133. Обізнаність учнів ІІ класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за статтю)

Незалежно від місця розташування ЗЗСО одинадцятикласники зазначили, що обізнані з процедурою проведення НМТ-2025.

У місті Харкові більше учнів поінформовані про кількість та форми тестових завдань НМТ з історії України у 2025 році (94 %), зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета (93 %).

Разом із тим **кожен дев'ятий** учень у селищі, місті області та сільській місцевості не ознайомлений із завданнями ЗНО минулих років, а **кожен восьмий** у селищі, місті області – із демонстраційним тестом з історії України (рис. 2.134).

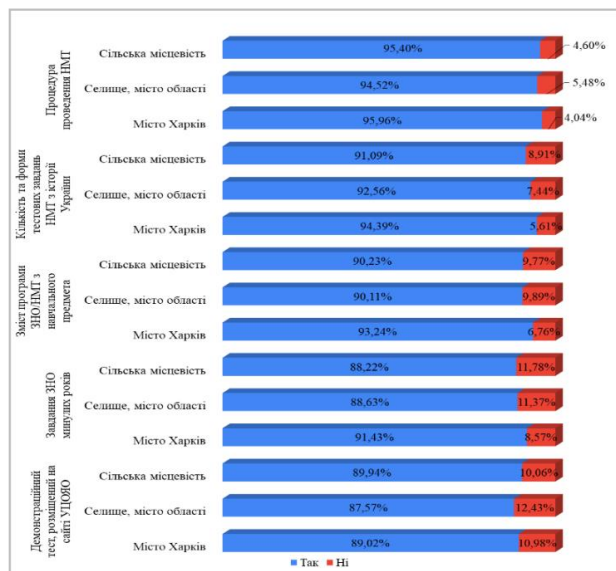

Рис. 2.134. Обізнаність учнів 11 класів у питаннях проведення ЗНО/НМТ (за місцем розташування ЗЗСО)

На думку одинадцятикласників, найбільш ефективними формами підготовки учнів 11 класів до НМТ є проходження онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років: середня оцінка респондентами зазначених показників за 5-бальною шкалою була **вищою за 4,00**. Порівняно з минулим роком вона **збільшилася**.

Порівняно з минулим роком учні **вищими** балами (від **3,80 до 3,84**) оцінили ефективність відеоуроків з підготовки до НМТ, індивідуальних занять з репетитором, який не є шкільним учителем, підготовки до НМТ під час онлайн-уроків, онлайн-курсів з підготовки до НМТ (рис. 2.135).

Рис. 2.135 Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними

Підвищилася оцінка учнями ефективності самостійної діяльності з використанням інтернет-ресурсів, вебінарів з підготовки до НМТ, позаурочних онлайн-занять з підготовки до НМТ у школі та склала **від 3,71 до 3,78 балів**.

Нижчими балами (від **3,67 і нижче**) учні охарактеризували роботу за індивідуальним планом, індивідуальні заняття зі шкільним учителем та курси на базі закладу вищої освіти. Однак у в 2025 році середня оцінка за цими показниками **зросла** (рис. 2.136).

Рис. 2.136. Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними (продовження)

Дівчата **вище** хлопців оцінюють ефективність **усіх** наведених нижче форм підготовки до НМТ з **історії України** (середня оцінка зазначених показників за 5-бальною шкалою склала **від 3,85 до 4,17**).

Найбільші відмінності у відповідях **дівчат і хлопців** – за оцінкою **ефективності розв’язування завдань ЗНО минулих років, відеоуроків та онлайн-курсів з підготовки до НМТ**: різниця в показниках склала **0,26** (рис. 2.137).

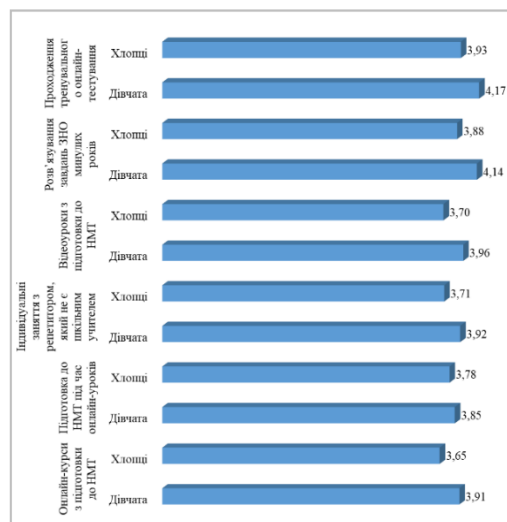

Рис. 2.137. Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю)

Більша кількість **дівчат**, ніж **хлопців**, вважають ефективними **самостійну підготовку до НМТ з використанням інтернет-ресурсів, вебінари з підготовки до НМТ (понад 3,80 бала), позаурочні онлайн-заняття з підготовки до НМТ у школі, роботу за індивідуальним планом (понад 3,70 бала), курси на базі закладу вищої освіти (3,61)**, тоді як **більша** кількість **хлопців** – **індивідуальні заняття зі шкільним учителем (3,68)** – рис. 2.138.

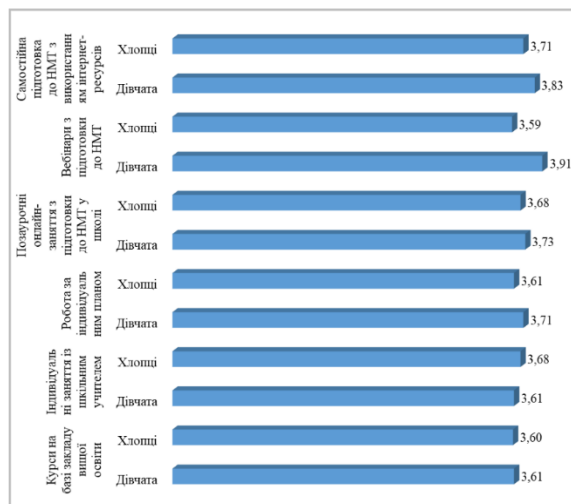

Рис. 2.138. *Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними (за статтю) – продовження*

Учні 11 класів міста Харкова **вище** за своїх однолітків у селищах, містах області, сільській місцевості оцінили ефективність **усіх** наведених на рисунку форм підготовки до НМТ з **історії України**, тоді як учні ЗЗСО сільської місцевості – **найнижче**.

Зокрема у **понад 4,10 бала** одинадятикласники міста Харкова охарактеризували проходження тренувального онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років, тоді як у сільській місцевості **нижче за 3,40 бала** – індивідуальні заняття з репетитором, який не є їхнім учителем (рис. 2.139).

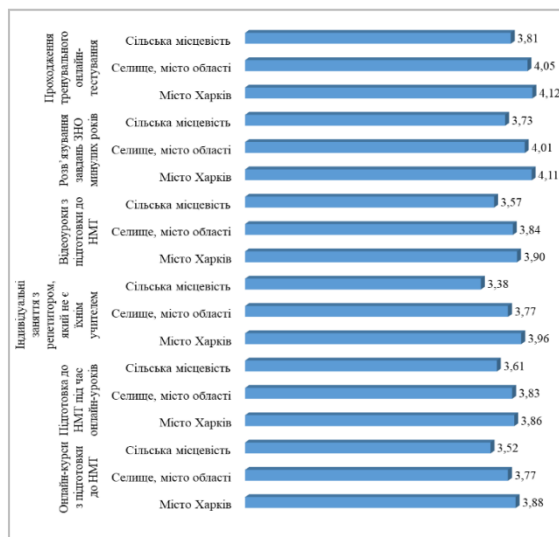

Рис. 2.139. *Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО)*

Учасники дослідження в селищах, містах області, місті Харкові **вище за 3,70 бала** оцінили самостійну підготовку до НМТ з використанням інтернет-ресурсів, вебінари з підготовки до НМТ, позаурочні онлайн-заняття з підготовки до НМТ у школі, тоді як у сільській місцевості **нижче за 3,50 бала** – індивідуальні заняття із шкільним учителем, роботу за індивідуальним планом, курси на базі закладу вищої освіти (рис. 2.140).

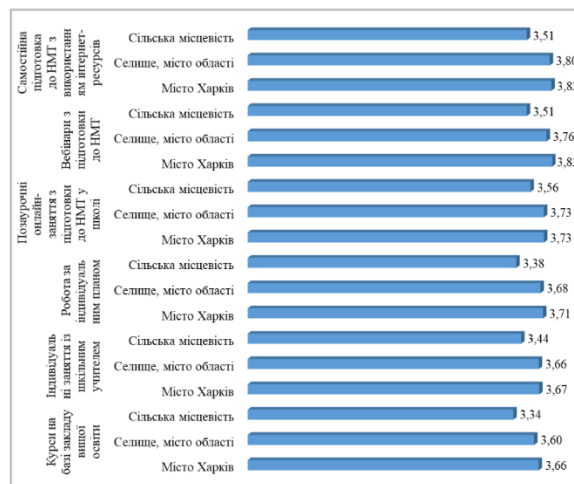

Рис. 2.140. Форми підготовки до НМТ з історії України, які учні 11 класів вважають ефективними (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Як і в минулому році, **три чверті** учнів зазначили, що готуються до НМТ з *історії України* під час онлайн-уроків, **понад 60 %** – шляхом перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ, розв'язування завдань ЗНО минулих років, **понад 50 %** – проходять онлайн-тестування та готується самостійно з використанням інтернет-ресурсів.

У 2025 році **збільшилася** кількість учнів, які віддають перевагу онлайн-курсам (**понад 40 %**), вебінарам з підготовки до НМТ (**близько 40 %**), індивідуальним заняттям з репетитором (**більше третини**), позаурочним заняттям з підготовки до НМТ у школі (**кожен третій**).

Разом із тим лише **кожен четвертий** працює за індивідуальним планом, **кожен п'ятий (18 % – у 2024 році)** – відвідує індивідуальні заняття зі шкільним учителем, **близько 16 %** – курси на базі закладу вищої освіти (рис. 2.141).

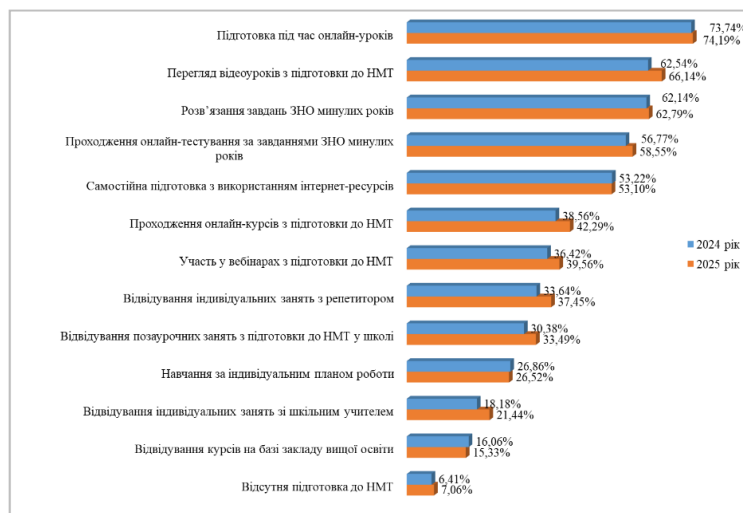

Рис. 2.141. Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з історії України

Три чверті хлопців готуються до НМТ з *історії України* під час онлайн-уроків, тоді як **понад 70 % дівчат** переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ, розв'язують завдання ЗНО минулих років.

Понад 40 % як **хлопців**, так і **дівчат** готуються до НМТ самостійно з використанням інтернет-ресурсів.

Разом із тим **менше 40 % хлопців проходять онлайн-тестування за завданнями ЗНО минулих років** та **відвідують онлайн-курси з підготовки до НМТ** (рис. 2.142).

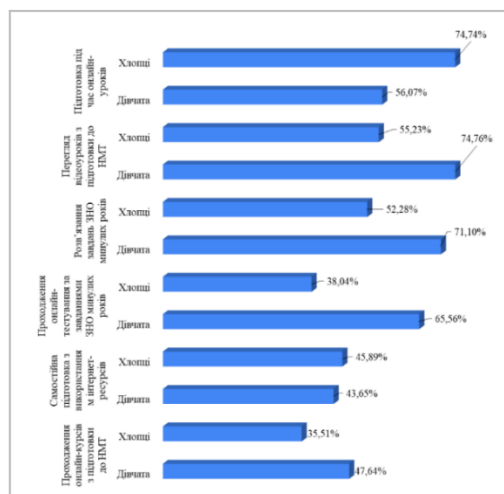

Рис. 2.142. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з історії України (за статтю)*

Дівчата частіше за хлопців беруть участь у вебінарах з підготовки до НМТ, відвідують індивідуальні заняття з репетитором (понад 40 %), позаурочні заняття з підготовки до НМТ у школі (більше третини), навчаються за індивідуальним планом (28 %), тоді як **хлопці – відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем (кожен четвертий) та курси на базі закладу вищої освіти (кожен шостий).**

Серед **хлопців більше тих, хто взагалі не готується до НМТ (6 %)** – рис. 2.143.

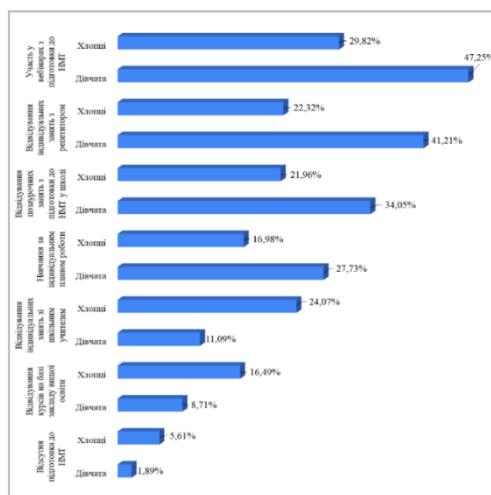

Рис. 2.143. *Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з історії України (за статтю) – продовження*

Незалежно від місця розташування ЗЗСО понад 70 % учнів 11 класів відповіли, що готуються до НМТ з історії України під час онлайн-уроків, а понад 60 % – розв'язують завдання ЗНО минулих років.

У селищах, містах області частіше віддається перевага перегляду відеуроків з підготовки до НМТ (близько 70 %), самостійній підготовці з використанням інтернет-ресурсів (54 %), у місті Харкові – онлайн-тестуванню

за завданнями ЗНО минулих років (близько 60 %), онлайн-курсам з підготовки до НМТ (44 %) – рис. 2.144.

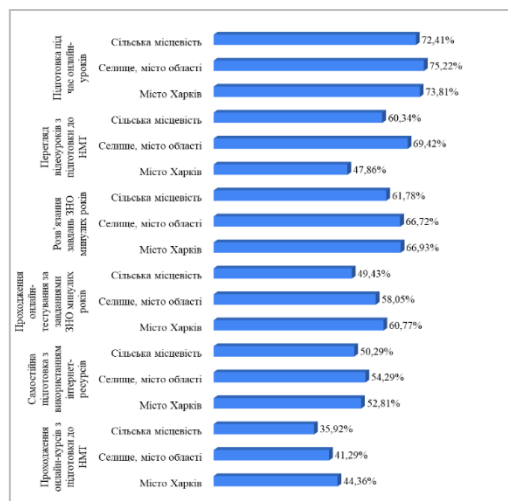

Рис. 2.144. Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО)

У місті Харкові більша кількість одинадцятикласників, ніж у сільській місцевості та селищах, містах області, індивідуально займається з репетитором (близько 40 %), у селищах, містах області – відвідує позаурочні заняття з підготовки до НМТ у школі (більше третини), навчається за індивідуальним планом (28 %), працює індивідуально зі шкільним учителем (кожен четвертий).

Однак у сільській місцевості учні рідше беруть участь у вебінарах з підготовки до НМТ (кожен третій), відвідують курси на базі закладу вищої освіти (кожен восьмий). У сільській місцевості більше учнів визнали, що взагалі не готуються до НМТ (рис. 2.145).

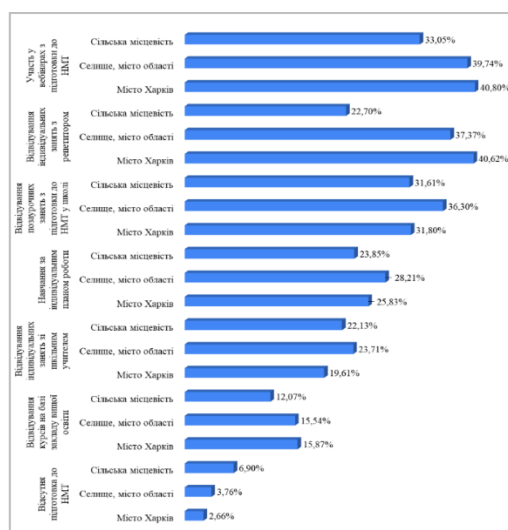

Рис. 2.145. Форми підготовки учнів 11 класів до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Майже дві третини одинадцятикласників використовують для підготовки до НМТ завдання, розміщені на платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, а більше третини – сайт Українського центру оцінювання якості освіти.

Збільшилася кількість учнів, які віддають перевагу базам тестових завдань (понад 50 %), дистанційним курсам, відеоматеріалам на YouTube-каналі Українського центру оцінювання якості освіти (понад 40 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Однак **зменшився** відсоток респондентів, які *під час підготовки до НМТ* звертаються до сайту Міністерства освіти і науки України (44 %).

Майже п'ята частина учнів використовує сайт закладу освіти, а **кожен одинадцятий** – узагалі не користується інтернет-ресурсами. Порівняно з минулим роком кількість таких одинадятикласників **майже не змінилася** (рис. 2.146).

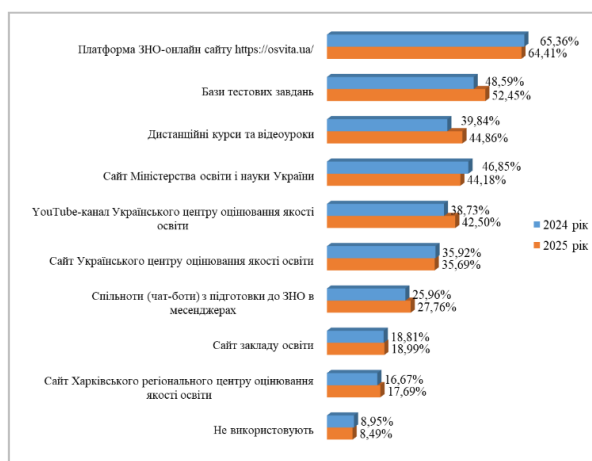

Рис. 2.146. Інтернет-ресурси, які пропонуються учням 11 класів для підготовки до НМТ з історії України

Більше дівчат, ніж хлопців, під час підготовки до НМТ обирають платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (понад 70 %), бази тестових завдань (близько 60 %), дистанційні курси та відеоуроки (кожна друга), сайт Міністерства освіти і науки України та YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти (близько 45 %) – рис. 2.147.

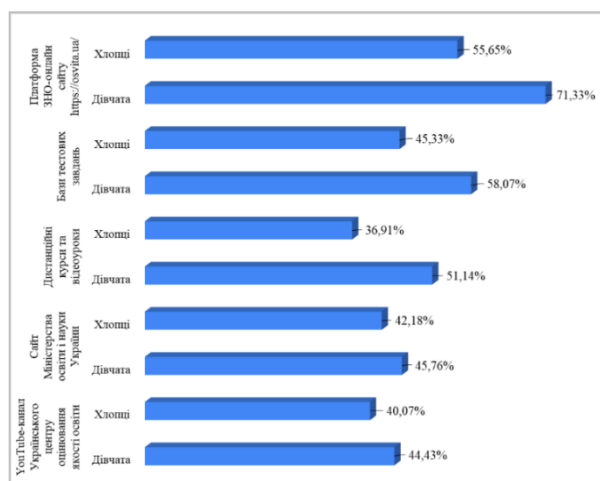

Рис. 2.147. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з історії України (за статтю)

Дівчата частіше за хлопців використовують сайт Українського центру оцінювання якості освіти (близько 40 %), спільноти (чат-боти) з підготовки до

ЗНО в месенджерах (кожна третя), тоді як хлопці – звертаються до сайтів Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти та закладу освіти (кожен п'ятий).

Серед хлопців кожен десятий учасник анкетування засвідчив, що взагалі не користується інтернет-ресурсами (рис. 2.148).

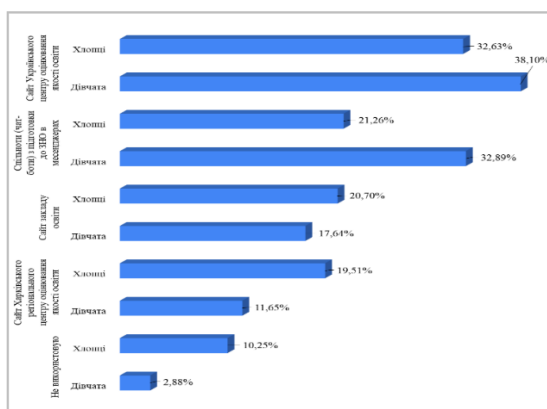

Рис. 2.148. Інтернет-ресурси, які використовують учні 11 класів для підготовки до НМТ з історії України за статтю (продовження)

У місті Харкові **більша** кількість учнів 11 класів, ніж у селищах, містах області, сільській місцевості, при підготовці до НМТ віддає перевагу платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (дві третини), дистанційним курсам та відеоурокам (47 %), **менша** – YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти (40 %).

Незалежно від місця розташування ЗЗСО **більше половини** одинадцятикласників обирають бази тестових завдань, **близько 45 %** – сайт Міністерства освіти і науки України (рис. 2.149).

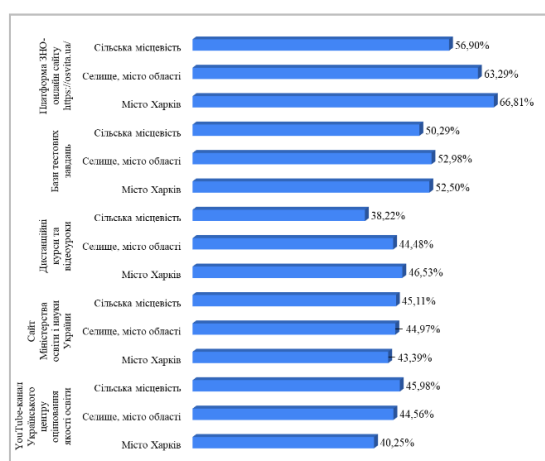

Рис. 2.149. Інтернет-ресурси, які використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО)

У сільській місцевості учні 11 класів **частіше**, ніж у селищах, містах області та місті Харкові, використовують сайт Українського центру оцінювання якості освіти (40 %), у селищах, містах області – спільноти (чат-боти) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %), сайт закладу освіти Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти (кожен п'ятий).

Кожен десятий учень у сільській місцевості визнав, що при підготовці до НМТ з історії України взагалі не застосовує інтернет-ресурси (рис. 2.150).

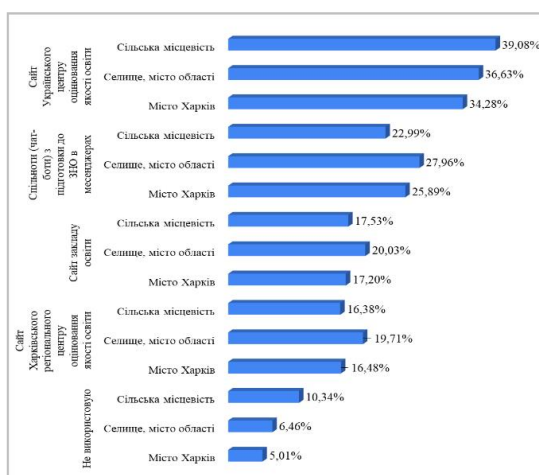

Рис. 2.150. Інтернет-ресурси, які використовуються учнями 11 класів для підготовки до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО) – продовження

Під час підготовки до НМТ з історії України кожен другий (стільки ж – у 2024 році) одинадцятикласник дуже часто та часто звертається за допомогою до шкільного вчителя, **47 % (44 % – у 2024 році)** – до репетитора.

Збільшилася кількість одинадцятикласників, які розраховують на допомогу однокласників (близько **30 %**), тоді як зменшилася кількість тих, хто віддає перевагу допомозі батьків, сестер, братів (22 %) –рис. 2.151.

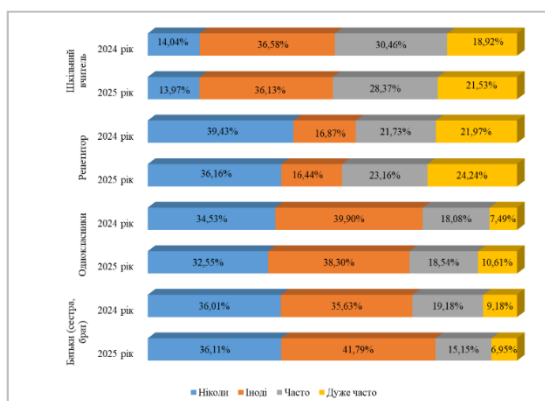

Рис. 2.151. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою при підготовці до НМТ з історії України

Більше половини хлопців при підготовці до НМТ дуже часто та часто розраховують на шкільного вчителя, а кожна друга дівчина – на репетитора.

Хлопці частіше за дівчат звертаються до однокласників (кожен четвертий) та батьків, сестер або братів (близько **30 %) – рис. 2.152.**

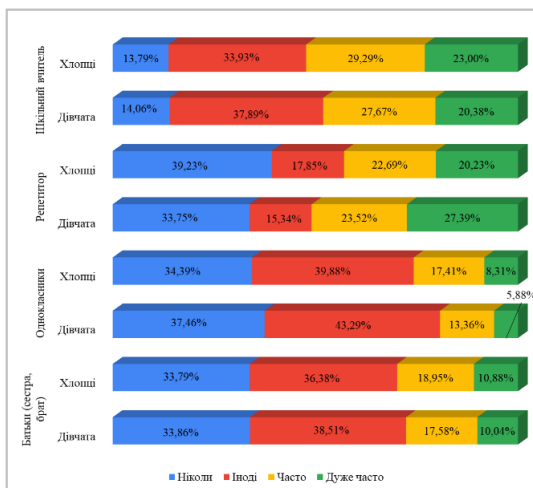

Рис. 2.152. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою до допомогу при підготовці до НМТ з історії України (за статтю)

У сільській місцевості, селищах, містах області учні 11 класів під час підготовки до НМТ з **історії України частіше** звертаються за допомогою до шкільного вчителя (відповідно **55 %** і **52 %** – дуже часто та часто), тоді як у місті Харкові – до репетитора (52 %).

Незалежно від місця розташування **близько 22 %** учнів 11 класів розраховують на допомогу однокласників, а **29 %** – рідних (батьків, сестер або братів) – рис. 2.153.

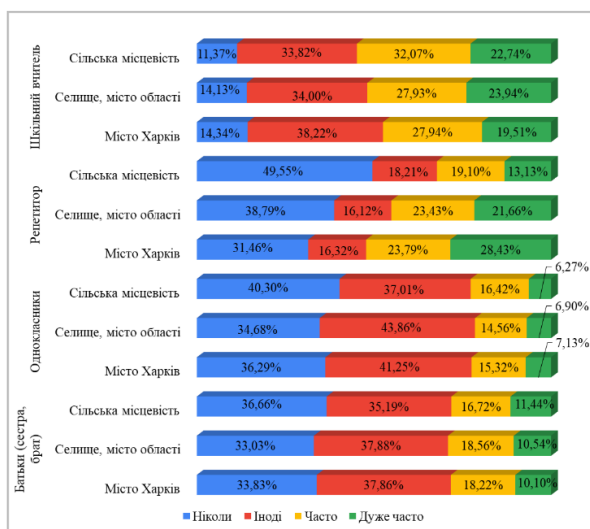

Рис. 2.153. До кого звертаються учні 11 класів за допомогою при підготовці до НМТ з історії України (за місцем розташування ЗЗСО)

Найчастіше одинадцятикласники під час підготовки до НМТ на уроках з **історії України** повторюють навчальний матеріал та розв'язують завдання ЗНО минулих років (кожен третій – дуже часто).

Збільшилася кількість респондентів, які відповіли, що дуже часто удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (близько 30 %) – рис. 2.154.

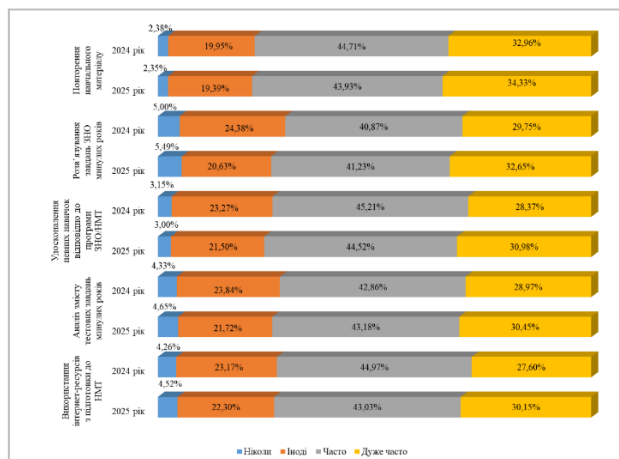

Рис. 2.154 Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України

Як і в минулому році, **близько 28 %** учнів 11 класів відповіли, що **дуже часто систематизують знання з певної теми**.

У 2025 році **збільшилася** кількість одинадятикласників, які здійснюють **самооцінювання рівня готовності до НМТ (27 %)**, **самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (26 %)**.

Проте **28 % (29 % – у 2024 році)** лише **іноді визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ**. Порівняно з минулим роком кількість таких учнів **майже не змінилася** (рис. 2.155).

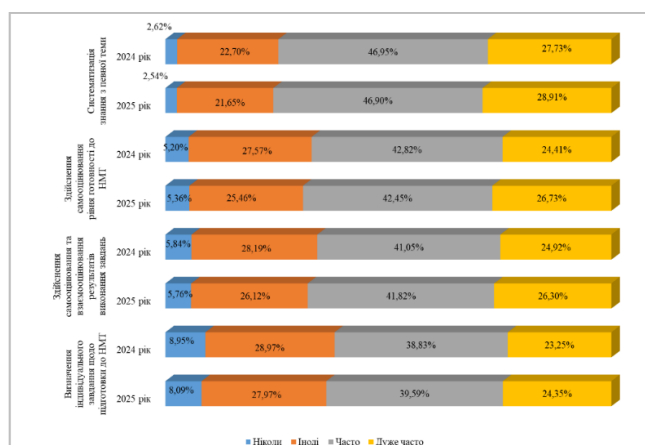

Рис. 2.155. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України (продовження)

Дівчата частіше за хлопців повторюють навчальний матеріал, розв'язують завдання ЗНО минулих років (більше третини), удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ (кожна третя) – рис. 2.156.

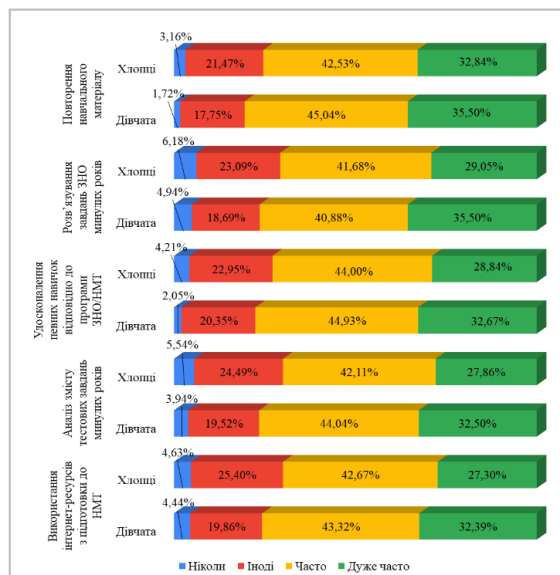

Рис. 2.156. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України за статтю

Близько 30 % дівчат дуже часто під час підготовки до ЗНО/НМТ систематизують знання з певної теми, 28 % – здійснюють самооцінювання рівня готовності до НМТ, самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань.

Разом із тим **близько 30 % хлопців лише іноді визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ** (рис. 2.157).

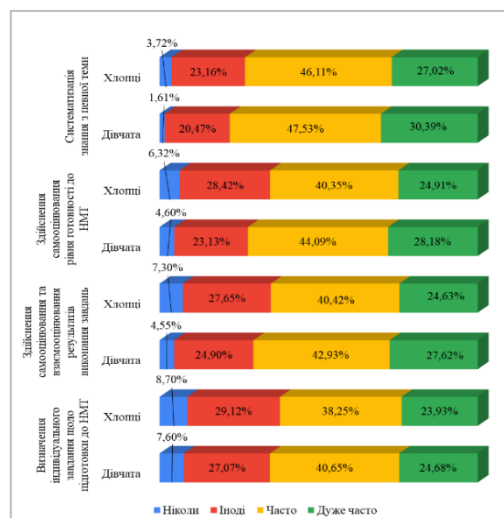

Рис. 2.157. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України за статтю (продовження)

Понад 30 % одинадятикласників незалежно від місця розташування ЗЗСО зазначили, що дуже часто при підготовки до НМТ повторюють навчальний матеріал.

Кожен третій учень 11 класів у ЗЗСО селищ, міст області, міста Харкова дуже часто розв'язує завдання ЗНО минулих років, більше 30 % – удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, близько 30 % – використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ. Серед учасників дослідження в сільській місцевості такі відповіді надав **кожен четвертий** учень (рис. 2.158).

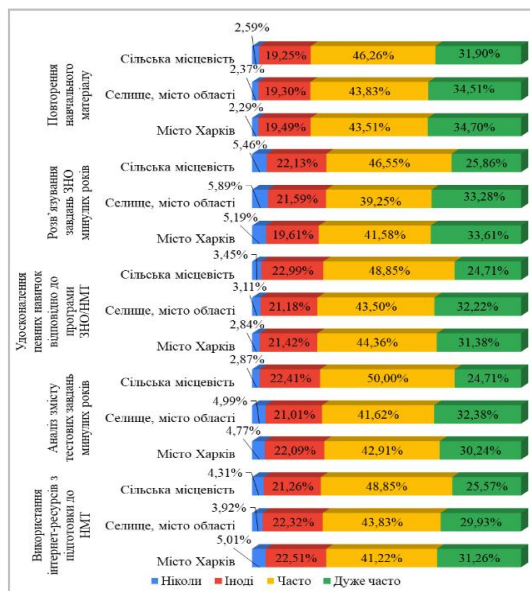

Рис. 2.158. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України за місцем розташування ЗЗСО

У селищах, містах області, місті Харкові учні **частіше** за своїх однолітків у сільській місцевості систематизують знання з певної теми (близько 30 %), здійснюють самооцінювання рівня готовності до НМТ, самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (близько 27 %).

Проте в сільській місцевості одинадцятикласники **рідше визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ (понад 30 % – іноді)** – рис. 2.159.

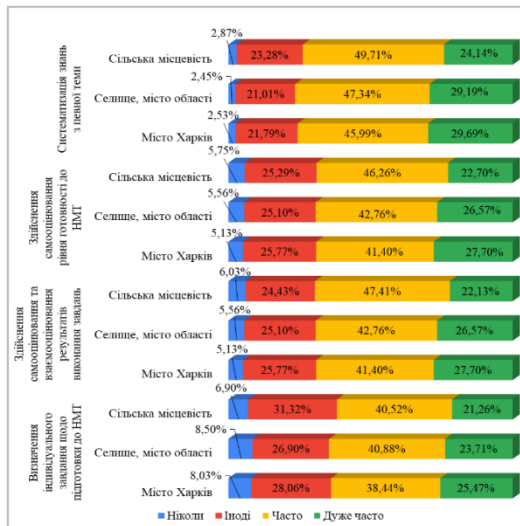

Рис. 2.159. Підготовка учнів 11 класів до НМТ з історії України за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

Понад третини респондентів зазначили, що на уроках **історії України** **дуже часто** розв'язують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів, кожен третій – на аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту, близько 30 % – на візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії, визначення істотних характерних рис, складових, етапів, віх, подій, явищ і процесів минулого. Порівняно з минулим роком кількість респондентів, які надали такі відповіді, **збільшилася** (рис. 2.160).

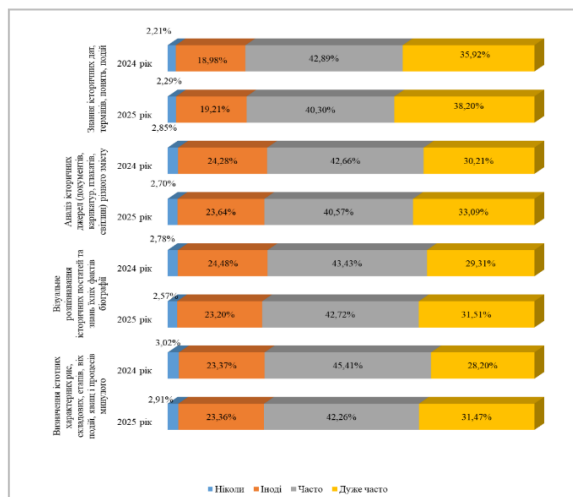

Рис. 2.160. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України

Також **близько 30 %** одинадцятикласників засвідчили, що *під час підготовки до НМТ на уроках історії України дуже часто* виконують завдання на розпізнавання історичних пам'яток, аналіз та розпізнавання картосхем, групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою, віднесення подій, ознак подій та явищ до певного історичного процесу. Це **більше**, ніж у минулому році (рис. 2.161).

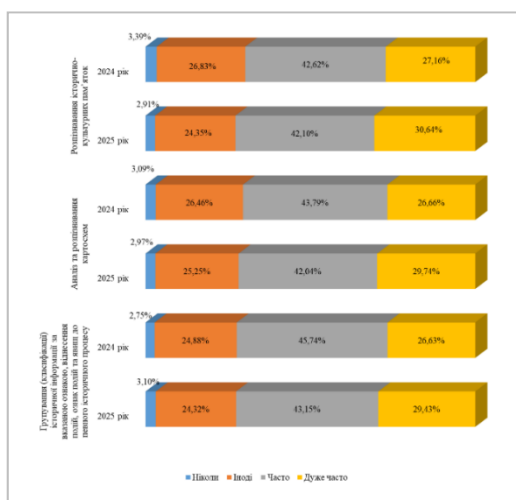

Рис. 2.161. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України (продовження)

Більше дівчат, ніж хлопців відповіли, що *під час підготовки до НМТ з історії України дуже часто* розв'язують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів (40 %), аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту (більше третини), візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії, визначення істотних характерних рис, складових, етапів, віх, подій, явищ і процесів минулого (кожна третя) – рис. 2.162.

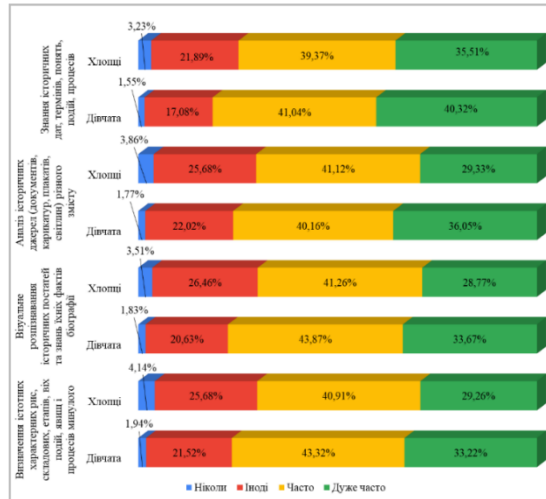

Рис. 2.162. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України за статтю

Серед **дівчат кожна третя** зазначила, що **дуже часто** виконує завдання на розпізнавання історично-культурних пам'яток, **понад 30 %** – на аналіз та розпізнавання картосхем та групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою. Серед **хлопців** такі відповіді надали **менше 30 %** учасників дослідження (рис. 2.163).

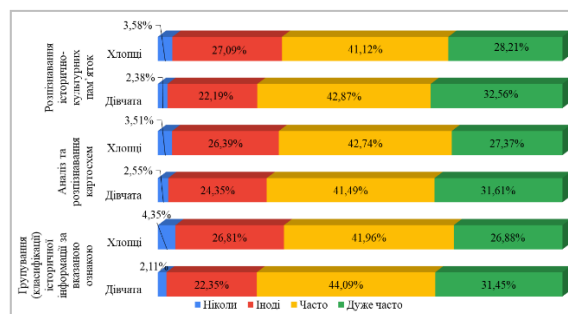

Рис. 2.163. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України за статтю (продовження)

У селищах, містах області, місті Харкові одинадзятикласники **частіше** за своїх однолітків у сільській місцевості розв'язують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів (більше третини – дуже часто), аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту (кожен третій), візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії та визначення історичних характерних рис, складових, етапів, віх подій, явищ і процесів минулого (близько 30 %) – рис. 2.164.

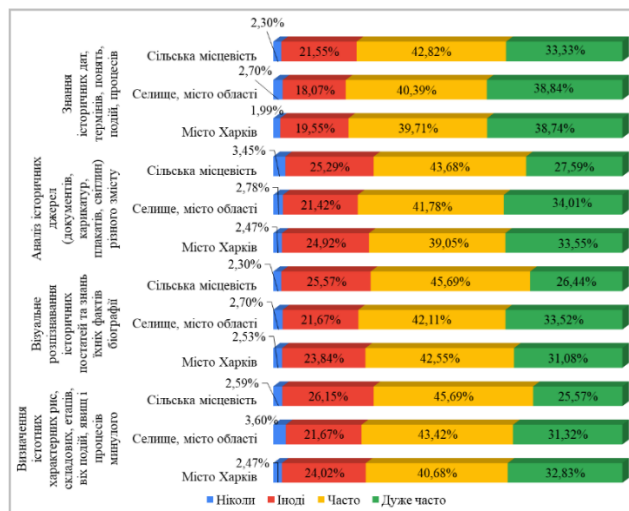

Рис. 2.164. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України за місцем розташування ЗЗСО

Близько 30 % учнів 11 класів ЗЗСО селищ, міст області та міста Харкова зазначили, що під час підготовки до НМТ дуже часто виконують завдання на розпізнавання історично-культурних пам'яток, аналіз та розпізнавання картосхем, групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою. Серед учасників дослідження у сільській місцевості такі відповіді надали менше 30 % респондентів (рис. 2.165).

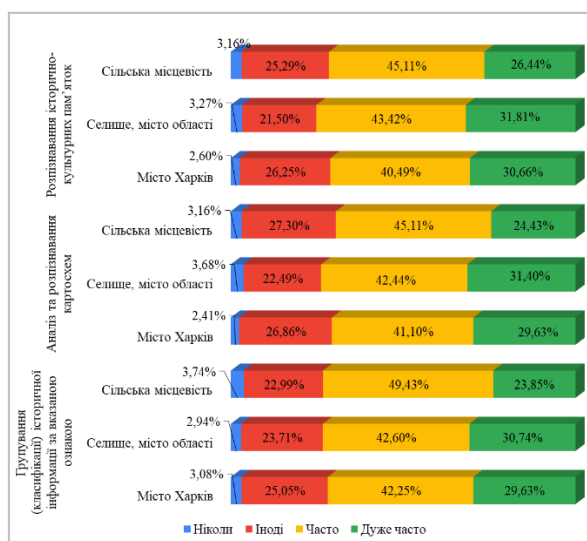

Рис. 2.165. Завдання, що пропонуються учням 11 класів на уроках для підготовки до НМТ з історії України за місцем розташування ЗЗСО (продовження)

Висновки до розділу 2

Українська мова

1. У 2025 році, як і в минулому, учителі **української мови та літератури** зазначили, що інформували одинадцятикласників про процедуру проведення НМТ, завдання ЗНО минулих років, зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета, кількість та форми тестових завдань НМТ. Це підтверджують результати анкетування учнів. Однак 12 % одинадцятикласників

визнали, що не ознайомлені із завданнями ЗНО минулих років (стільки ж – у 2024 році) та демонстраційним тестом (дещо більше, ніж у 2024 році).

❖ **Краще** обізнані в питаннях НМТ *дівчата*, ніж *хлопці*.

❖ У *сільській місцевості менша* кількість учнів поінформована про завдання ЗНО минулих років, а в місті Харкові – про демонстраційний тест з навчального предмета.

2. На думку вчителів та учнів 11 класів, **найбільш ефективними формами підготовки** до НМТ є проходження тренувального онлайн-тестування (середня оцінка складає відповідно 4,68 і 4,20) та розв'язування завдань ЗНО минулих років (4,68 і 4,20).

Порівняно з минулим роком оцінка ефективності зазначених форм підготовки вчителями **зменшилася**, тоді як одинадцятикласниками – **підвищилася**.

Менш ефективною формою підготовки до НМТ педагоги та учні вважають роботу за індивідуальним планом (особливо хлопці, учителі міста Харкова та учні сільської місцевості): середня оцінка складає відповідно 4,17 і 3,72.

❖ *Дівчата вище* за *хлопців* характеризують ефективність проходження тренувального онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальних занять з репетитором, тоді як хлопці – індивідуальних занять зі шкільним вчителем.

❖ У *сільській місцевості* вчителі надали **вищі оцінки** проходженню тренувального онлайн-тестування, розв'язуванню завдань ЗНО минулих років, підготовки до НМТ під час уроків, індивідуальним заняттям зі шкільним вчителем, а в місті Харкові – індивідуальним заняттям із репетитором.

❖ Учні *міста Харкова вищими балами* характеризують ефективність проходження тренувального онлайн-тестування, розв'язування завдань ЗНО минулих років, підготовки до НМТ під час уроків індивідуальні заняття зі шкільним вчителем та репетитором.

3. Як і в минулому році, одинадцятикласники зазначили, що **найчастіше** готуються до НМТ під час онлайн-уроків (три чверті), дещо рідше – шляхом розв'язування завдань ЗНО минулих років, перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ (дві третини). Однак лише **кожен четвертий** працює за індивідуальним планом.

У 2025 році **зменшилася** кількість одинадцятикласників, які відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем (кожен п'ятий), однак збільшився відсоток учнів, які займаються з репетитором (близько 40 %).

❖ *Хлопці частіше* за *дівчат* готуються до НМТ під час онлайн-уроків, індивідуально працюють зі шкільним учителем, тоді як дівчата – розв'язують завдання ЗНО минулих років, переглядають відеоуроки, відвідують заняття з репетитором та позаурочні заняття. Серед *хлопців більша* кількість респондентів визнала, що взагалі не готуються до НМТ.

❖ У *селищах, містах області* одинадцятикласники **частіше** за своїх однолітків віддають перевагу онлайн-урокам, позаурочним заняттям та навчанню за індивідуальним планом, у місті Харкові – розв'язуванню завдань ЗНО минулих років, проходженню онлайн-тестування за завданнями ЗНО

минулих років, відвідуванню індивідуальних занять з репетитором. Серед учнів сільської місцевості найбільше тих, хто взагалі не готується до НМТ.

4. Учні 11 класів при підготовці до НМТ з української мови найбільш активно використовують платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (дві третини), бази тестових завдань (53 %). Саме ці інтернет-ресурси найчастіше пропонують їм учителі.

Збільшилася кількість одинадятикласників, які віддають перевагу дистанційним курсам та відеоурокам (48 %), сайту Міністерства освіти і науки України (42 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Близько 30 % одинадятикласників користуються сайтом Українського центру якості освіти, тоді як його рекомендують учням **90 %** учителів. Лише **кожен шостий** учень звертається до сайту закладу освіти (його рекомендують **26 %** учителів).

7 % одинадятикласників визнали, що взагалі не використовують інтернет-ресурси. Таких відповідей було **більше** серед *хлопців* та учнів *сільської місцевості*.

❖ *Дівчата частіше* за *хлопців* віддають пріоритет платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, базам тестових завдань, дистанційним курсам та відеоурокам, YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти, сайтам Міністерства освіти і науки України, Українського центру оцінювання якості освіти, тоді як *хлопці* – сайту закладу освіти.

❖ Учні ЗЗСО у *місті Харкові частіше* обирають платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, дистанційні курси та відеоуроки, у селищах, містах області – бази тестових завдань, YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти, у сільській місцевості – сайт Міністерства освіти і науки України.

5. **Найчастіше** під час підготовки до НМТ з *української мови* учні 11 класів звертаються за допомогою до репетитора та шкільного вчителя (понад 40 % – дуже часто та часто). Порівняно з минулим роком кількість таких одинадятикласників **збільшилася**.

❖ На допомогу репетитора розраховують **більше дівчата**, учні ЗЗСО *міста Харкова*, а на шкільного вчителя – *хлопці* та учні ЗЗСО *сільської місцевості*.

6. На уроках *української мови* під час підготовки до НМТ одинадятикласники **найчастіше розв'язують завдання ЗНО минулих років (58 % учителів, 38 % учнів відповіли, що дуже часто)**, повторюють навчальний матеріал (67 % учителів, 36 % учнів), удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ (63 % учителів, 34 % учнів). Порівняно з минулим роком кількість одинадятикласників, які *дуже часто* залучаються до такої діяльності, **збільшилася**.

Збільшилася кількість одинадятикласників, які *дуже часто* аналізують зміст тестових завдань минулих років та використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ.

Рідше на уроках *української мови* учні здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (29 % учителів, 27 % учнів), самооцінювання їх рівня готовності до НМТ (16 % учителів, 27 % учнів).

Найрідше одинадцятикласники, як *хлопці* так і *дівчата*, визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ: **кожен одинадцятий** респондент/респондентка **не робили цього ніколи**. Особливо це спостерігається у *сільській місцевості* та *місті Харкові*.

❖ *Дівчата частіше* за *хлопців* розв'язують завдання ЗНО минулих років, повторюють навчальний матеріал, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, застосовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ.

❖ Учні ЗЗСО *міста Харкова частіше* за своїх однолітків у *селищах, містах області, сільській місцевості* розв'язують завдання ЗНО минулих років, тоді як у *сільській місцевості* одинадцятикласники **рідше** повторюють навчальний матеріал, аналізують зміст тестових завдань, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ, здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, самооцінювання рівня готовності до НМТ, визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ.

7. На уроках *української мови* з метою підготовки до НМТ учні **найчастіше** розв'язують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків (68 % учителів, 38 % учнів), правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації (дві третини вчителів, 36 % учнів), правильну вимову та написання слів (кожен другий учитель, 35 % учнів).

Порівняно з минулим роком кількість одинадцятикласників, які надали такі відповіді, **збільшилася**.

Менша увага на уроках *української мови* приділяється завданням на застосування знань у нових ситуаціях (кожен восьмий учитель, **кожен четвертий** учень відповіли, що *іноді*). Однак у 2025 році учні стали розв'язувати такі завдання **частіше**.

❖ **Більше дівчат**, ніж *хлопців* на уроках *української мови* дуже часто розв'язують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків, правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації та правильну вимову та написання слів, тоді як **більше хлопців** лише *іноді* виконують завдання на застосування знань у нових ситуаціях.

❖ У *селищах, містах області* та *місті Харкові* учні 11 класів **частіше** за своїх однолітків у *сільській місцевості* виконують завдання на обґрунтування вживання розділових знаків та правильну побудову речення, дотримання правил пунктуації, тоді як у *сільській місцевості* **рідше** – застосовують знання у нових ситуаціях (кожен четвертий).

8. **Понад 90 %** учителів *української мови та літератури* незалежно від місця розташування ЗЗСО, відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2025 році. Порівняно з минулим роком їх кількість **дещо зменшилася**.

Найчастіше педагоги застосовують зазначені матеріали з метою розв'язування з учнями 11 класів наведених в офіційному звіті завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (89 %).

Збільшилася кількість учителів, які віддають перевагу розв'язуванню завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (80 %), ознайомленню з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ та результатами їх виконання (56 %). Однак **рідше** вчителі стали використовувати завдання з офіційного звіту для тестування учнів (три чверті), здійснювати аналіз змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (60 %).

❖ У селищах, містах області **більша** кількість педагогів віддає пріоритет аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання, у сільській місцевості – ознайомленню з результатами виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета, а в місті Харкові – ознайомленню з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ.

Математика

9. У 2025 році, як і в минулому, учителі **математики** зазначили, що інформували одинадцятикласників про процедуру проведення НМТ, зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета, кількість та форми тестових завдань НМТ, завдання ЗНО минулих років. Це підтверджують результати анкетування учнів. Однак **10 %** одинадцятикласників визнали, що не ознайомлені із завданнями ЗНО минулих років (**стільки ж** – у 2024 році) та **12 %** – демонстраційним тестом (**10 %** – у 2024 році).

❖ **Краще** обізнані в питаннях НМТ *дівчата*, ніж *хлопці*.

❖ У сільській місцевості **менша** кількість учнів поінформована про завдання ЗНО минулих років, а в селищах, містах області, місті Харкові – про демонстраційний тест з навчального предмета.

10. На думку вчителів та учнів 11 класів, **найбільш ефективними формами підготовки** до НМТ є проходження тренувального онлайн-тестування (середня оцінка складає відповідно **4,39** і **4,06**) та розв'язування завдань ЗНО минулих років (**4,39** і **4,01**).

Порівняно з минулим роком оцінка ефективності зазначених форм підготовки одинадцятикласників **підвищилася**.

Менш ефективною формою підготовки до НМТ педагоги та учні вважають курси на базі закладу вищої освіти (особливо *дівчата*, учителі *селищ, міст області, міста Харкова* та учні *сільської місцевості*): середня оцінка складає відповідно **3,74** і **3,59**.

❖ *Дівчата* **вище** за *хлопців* характеризують ефективність проходження тренувального онлайн-тестування та розв'язування завдань ЗНО минулих років, індивідуальних занять з репетитором, тоді як *хлопці* – індивідуальних занять зі шкільним вчителем, підготовки до НМТ під час онлайн-уроків.

❖ У селищах, містах області вчителі надали **вищі оцінки** розв'язуванню завдань ЗНО минулих років та позаурочним онлайн-заняттям з підготовки до НМТ, місті Харкові – проходженню тренувального онлайн-

тестування та індивідуальним заняттям з репетитором, сільській місцевості – індивідуальним заняттям зі шкільним учителем.

❖ Учні міста Харкова вищими балами характеризують ефективність проходження тренувального онлайн-тестування, розв'язування завдань ЗНО минулих років, підготовки до НМТ під час уроків, індивідуальні заняття з репетитором.

11. Як і в минулому році, одинадятикласники зазначили, що **найчастіше** готуються до НМТ під час онлайн-уроків (три чверті), дещо рідше – шляхом розв'язування завдань ЗНО минулих років, перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ (понад 60 %). Однак лише **кожен четвертий** працює за індивідуальним планом.

У 2025 році **зменшилася** кількість одинадятикласників, які відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем (кожен п'ятий), однак збільшився відсоток учнів, які займаються з репетитором (понад 43 %).

❖ *Хлопці частіше за дівчат* навчаються індивідуально зі шкільним учителем, тоді як *дівчата – розв'язують завдання ЗНО минулих років, переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ, беруть участь в онлайн-тестуванні за завданнями ЗНО минулих років та готуються самостійно з використанням інтернет-ресурсів.* Серед *хлопців більша* кількість респондентів визнала, що взагалі не готується до НМТ.

❖ У селищах, містах області одинадятикласники **частіше** за своїх однолітків віддають перевагу онлайн-урокам, переглядають відеоуроки з підготовки до НМТ, розв'язують завдання ЗНО минулих років та проходять онлайн-тестування, працюють самостійно, місті Харкові – відвідують індивідуальні заняття з репетитором, проходять онлайн-курси з підготовки до НМТ. Серед учнів *сільської місцевості найбільше* тих, хто взагалі не готується до НМТ.

12. Учні 11 класів при *підготовці до НМТ з математики найбільш активно* використовують платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (дві третини), бази тестових завдань (кожен другий). Саме ці інтернет-ресурси **найчастіше** пропонують їм учителі.

Збільшилася кількість одинадятикласників, які віддають перевагу дистанційним курсам (понад 40 %), відеоматеріалам на YouTube-каналі Українського центру оцінювання якості освіти (близько 40 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Третина одинадятикласників користуються сайтом Українського центру якості освіти, тоді як його рекомендують учням **90 %** учителів. Лише **кожен шостий** учень звертається до сайту закладу освіти (його рекомендують **22 %** учителів).

9 % одинадятикласників визнали, що взагалі не використовують інтернет-ресурси. Таких відповідей було **більше** серед *хлопців та учнів сільської місцевості.*

❖ *Дівчата частіше за хлопців* віддають пріоритет платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, базам тестових завдань, дистанційним курсам та відеоурокам, YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти,

сайтам Міністерства освіти і науки України, тоді як хлопці – сайту закладу освіти та Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

❖ Учні ЗЗСО у місті Харкові **частіше** за своїх однолітків обирають платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, дистанційні курси та відеоуроки, у селищах, містах області – бази тестових завдань, YouTube-канал Українського центру оцінювання якості освіти, у сільській місцевості – сайт Міністерства освіти і науки України.

13. **Найчастіше** під час підготовки до НМТ з *математики* учні 11 класів звертаються за допомогою до репетитора та шкільного вчителя (**понад 48 %** – дуже часто та часто). Порівняно з минулим роком кількість таких одинадцятикласників **збільшилася**. На допомогу репетитора розраховують **більше дівчата**, учні ЗЗСО міста Харкова, а на шкільного вчителя – хлопці та учні ЗЗСО сільської місцевості, селищ, міст області.

14. На уроках *математики* під час підготовки до НМТ одинадцятикласники **найчастіше** розв'язують завдання ЗНО минулих років (**50 %** учителів, **33 %** учнів відповіли, що дуже часто), повторюють навчальний матеріал (**43 %** учителів, **33 %** учнів), удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ (**40 %** учителів, **30 %** учнів), аналізують зміст тестових завдань минулих років (**35 %** учителів, **31 %** учнів). Порівняно з минулим роком кількість одинадцятикласників, які *дуже часто* залучаються до такої діяльності, **збільшилася**.

Також **збільшилася** кількість одинадцятикласників, які *дуже часто* використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ та систематизують знання з певної теми.

Рідше на уроках *математики* учні здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (**17 %** учителів, **26 %** учнів), самооцінювання їх рівня готовності до НМТ (**17 %** учителів, **27 %** учнів).

❖ **Найрідше** одинадцятикласники, як хлопці так і дівчата, визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ: кожен дванадцятий респондент/респондентка не робили цього ніколи. Особливо це спостерігається у сільській місцевості та місті Харкові.

❖ **Дівчата частіше** за хлопців розв'язують завдання ЗНО минулих років, повторюють навчальний матеріал, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, застосовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ.

❖ Учні ЗЗСО міста Харкова та селищ, міст області **частіше** за своїх однолітків розв'язують завдання ЗНО минулих років та визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ, тоді як у сільській місцевості одинадцятикласники **рідше** повторюють навчальний матеріал, аналізують зміст тестових завдань, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ, здійснюють самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань, самооцінювання рівня готовності до НМТ.

15. На уроках *математики* з метою підготовки до НМТ учні **найчастіше** розв'язують завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із

модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів (43 % учителів, 28 % учнів), класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі (третина вчителів, 26 % учнів), визначають кількісні характеристики геометричних фігур (31 % учителів, 26 % учнів), аналізують інформацію, наведену в графічній і текстовій формах (31 % вчителів, 25 % учнів).

Порівняно з минулим роком кількість одинадцятикласників, які надали такі відповіді, **збільшилася**.

Менша увага на уроках *математики* приділяється завданням на побудову діаграм за відомим розподілом (43 % учителів, кожен третій учень відповіли, що іноді). Однак у 2025 році учні стали розв'язувати такі завдання **частіше**.

❖ **Більше дівчат, ніж хлопців** на уроках *математики* **дуже часто** розв'язують завдання на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів, визначення кількісних характеристик геометричних фігур, класифікацію тіл, утворених внаслідок обертання геометричної фігури навколо осі, тоді як більше хлопців лише іноді виконують завдання на визначення кількості варіантів вибору за допомогою комбінацій та правил множення, аналіз інформації, наведеної у графічній і текстовій формах, обчислення відсотків від числа.

❖ **У селищах, містах області та місті Харкові** учні 11 класів **частіше** за своїх однолітків у *сільській місцевості* залучаються до роботи із завданнями на перетворення буквених раціональних, логарифмічних, степеневих і тригонометричних виразів, числових виразів із модулем, степеневих та ірраціональних числових виразів, визначення кількісних характеристик геометричних фігур, розв'язування текстових задач, зокрема й прикладного характеру, рівнянь, нерівностей і систем рівнянь, дослідження раціональних рівнянь з параметром, тоді як у сільській місцевості рідше – виконують завдання на побудову діаграми за відомим розподілом (кожен шостий).

16. **Понад 90 %** учителів *математики* **незалежно від місця розташування ЗЗСО** відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2025 році. Порівняно з минулим роком їх кількість майже не змінилася. Найчастіше педагоги застосовують зазначені матеріали з метою розв'язування з учнями 11 класів наведених в офіційному звіті завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (88 %).

Збільшилася кількість учителів, які віддають перевагу розв'язанню з учнями 11 класів завдань, аналогічних до наведених в офіційному звіті (82 %), використанню цих завдань для тестування одинадцятикласників (три чверті), ознайомленню з характеристиками сертифікаційних робіт НМТ (62 %) та результатами їх виконання (57 %).

Однак **рідше** вчителі стали здійснювати аналіз змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (61 %).

❖ **У селищах, містах області та місті Харкові** **більша** кількість педагогів віддає пріоритет розв'язуванню з учнями 11 класів наведених в офіційному звіті завдань, що виявилися найбільш складними для учасників

НМТ-2024, у сільській місцевості та місті Харкові – використанню поданих в офіційному звіті завдань для тестування одинадятикласників.

Історія України

17. У 2025 році, як і в минулому, учителі *історії України* зазначили, що інформували одинадятикласників про процедуру проведення НМТ, завдання ЗНО минулих років, зміст програми ЗНО/НМТ з навчального предмета, кількість та форми тестових завдань НМТ. Це підтверджують результати анкетування учнів. Однак **11 %** одинадятикласників визнали, що не ознайомлені із демонстраційним тестом (10 % – у 2024 році).

❖ **Краще** обізнані в питаннях НМТ *дівчата*, ніж *хлопці*.

❖ У *сільській місцевості менша* кількість учнів поінформована про завдання ЗНО минулих років, а в *селищі, місті області та місті Харкові* – про демонстраційний тест з навчального предмета.

18. На думку вчителів та учнів 11 класів, **найбільш ефективними формами підготовки** до НМТ є проходження тренувального онлайн-тестування (середня оцінка складає відповідно 4,49 і 4,06) та розв'язування завдань ЗНО минулих років (4,50 і 4,03).

Порівняно з минулим роком оцінка ефективності зазначених форм підготовки **підвищилася** як серед учителів, так і серед учнів.

Менш ефективною формою підготовки до НМТ педагоги вважають вебінари з підготовки до НМТ (3,64), тоді як учні – курси на базі закладу вищої освіти (3,60).

❖ *Дівчата вище* за *хлопців* характеризують ефективність **усіх форм підготовки до НМТ з історії України**.

❖ У *сільській місцевості* вчителі надали **вищі оцінки** курсам на базі закладу вищої освіти, вебінарам з підготовки до НМТ, селищах, містах області – розв'язуванню завдань ЗНО минулих років, проходженню тренувального онлайн-тестування, відеоурокам з підготовки до НМТ, онлайн-курсам, підготовці до НМТ під час онлайн-уроків, самостійній підготовці до НМТ з використанням інтернет-ресурсів, місті Харкові – індивідуальним заняттям із шкільним учителем.

❖ Учні *міста Харкова вищими балами* характеризують ефективність проходження тренувального онлайн-тестування, розв'язування завдань ЗНО минулих років, відеоуроків та вебінарів з підготовки до НМТ, індивідуальних занять з репетитором, який не є їхнім учителем, онлайн-курсів з підготовки до НМТ, курсів на базі закладу вищої освіти.

19. Як і в минулому році, одинадятикласники зазначили, що **найчастіше** готуються до НМТ під час онлайн-уроків (три чверті), **дещо рідше** – шляхом розв'язування завдань ЗНО минулих років, перегляду відеоуроків з підготовки до НМТ (понад 60 %), проходять онлайн-тестування та готується самостійно з використанням інтернет-ресурсів (понад 50 %). Однак лише **кожен четвертий** працює за індивідуальним планом.

У 2025 році **дещо зменшилася** кількість одинадятикласників, які відвідують курси на базі закладу вищої освіти (15 %), однак **збільшився**

відсоток учнів, які відвідують онлайн-курси з підготовки до НМТ (понад 40 %), вебінари з підготовки до НМТ (близько 40 %), індивідуальні заняття з репетитором (більше третини), позаурочні заняття у школі (кожен третій).

❖ *Хлопці частіше за дівчат* готуються до НМТ під час онлайн-уроків, відвідують індивідуальні заняття зі шкільним учителем та курси на базі закладу вищої освіти, тоді як *дівчата* – переглядають відеоуроки, розв'язують завдання ЗНО минулих років, беруть участь у вебінарах з підготовки до НМТ, відвідують індивідуальні заняття з репетитором, позаурочні заняття з підготовки до НМТ у школі, навчаються за індивідуальним планом. Серед *хлопців* **більша** кількість респондентів визнала, що взагалі не готуються до НМТ.

❖ У *селищах, містах області* одинадцятикласники **частіше** за своїх однолітків віддають перевагу відеоурокам з підготовки до НМТ, самостійній підготовці з використанням інтернет-ресурсів, позаурочним заняттям з підготовки до НМТ у школі, навчанню за індивідуальним планом, у *місті Харкові* – онлайн-тестуванню за завданнями ЗНО минулих років, онлайн-курсам з підготовки до НМТ, індивідуальним заняттям з репетитором. Серед учнів *сільської місцевості* **найбільше** тих, хто взагалі не готується до НМТ.

20. Учні 11 класів при *підготовці до НМТ з історії України* **найчастіше** використовують платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> (**майже дві третини**), бази тестових завдань (52 %). Ці інтернет-ресурси пропонують їм **понад 80 %** учителів.

Збільшилася кількість одинадцятикласників, які віддають перевагу базам тестових завдань (більше половини), дистанційним курсам, відеоматеріалам на YouTube-каналі Українського центру оцінювання якості освіти (понад 40 %), спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %).

Понад третини одинадцятикласників користуються сайтом Українського центру якості освіти, тоді як учням його рекомендують **87 %** учителів. Лише **кожен п'ятий** учень звертається до сайту закладу освіти (його рекомендує **кожен п'ятий** учитель).

8 % одинадцятикласників визнали, що взагалі не використовують інтернет-ресурси. Таких відповідей було **більше** серед *хлопців* та учнів *сільської місцевості*.

❖ *Дівчата частіше за хлопців* віддають пріоритет платформі ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, базам тестових завдань, матеріалам дистанційних курсів та відеоурокам, сайту Міністерства освіти і науки України та YouTube-каналу Українського центру оцінювання якості освіти, сайту Українського центру оцінювання якості освіти, спільнотам (чат-ботам) з підготовки до ЗНО в месенджерах, тоді як *хлопці* – сайтам закладу освіти та Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

❖ Учні ЗЗСО у *місті Харкові* **частіше** за своїх однолітків обирають платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/>, дистанційні курси та відеоуроки, у *селищах, містах області* – спільноти (чат-боти) з підготовки до ЗНО в месенджерах (28 %), сайт закладу освіти Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти, у *сільській місцевості* – сайт Українського центру оцінювання якості освіти.

21. **Найчастіше** під час підготовки до НМТ з *історії України* учні 11 класів звертаються за допомогою до репетитора та шкільного вчителя (понад 40 % – дуже часто). Порівняно з минулим роком кількість таких одинадцятикласників **майже не змінилася**. На допомогу репетитора розраховують більше хлопців, учнів ЗЗСО міста Харкова, а на шкільного вчителя – однаково як хлопці, так і дівчата та учні ЗЗСО сільської місцевості, селищ, міст області.

22. На уроках *історії України* під час підготовки до НМТ одинадцятикласники **найчастіше** повторюють навчальний матеріал (25 % учителів, 35 % учнів відповіли, що дуже часто), розв'язують завдання ЗНО минулих років (33 % учителів, 33 % учнів), удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ (31 % учителів, 31 % учнів). Порівняно з минулим роком кількість одинадцятикласників, які *дуже часто* залучаються до такої діяльності, **збільшилася**.

Збільшилася кількість одинадцятикласників, які *дуже часто* удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ.

Рідше на уроках *історії України* учні здійснюють самооцінювання рівня готовності до НМТ (10 % учителів, 27 % учнів), самооцінювання та взаємооцінювання результатів виконання завдань (7 % учителів, 26 % учнів).

Найрідше одинадцятикласники визначають індивідуальні завдання щодо підготовки до НМТ: кожен одинадцятий хлопець та кожна тринадцята дівчинка не робили цього ніколи. Особливо це спостерігається у *селищах, містах області та місті Харкові*.

❖ *Дівчата частіше* за *хлопців* повторюють навчальний матеріал, розв'язують завдання ЗНО минулих років, удосконалюють певні навички відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізують зміст тестових завдань минулих років, використовують інтернет-ресурси з підготовки до НМТ.

❖ У *сільській місцевості* учні **рідше** за своїх однолітків у *селищах, містах області та місті Харкові* залучаються до різних форм підготовки до НМТ. Зокрема, це стосується розв'язування завдань ЗНО минулих років, удосконалення певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ, аналізу змісту тестових завдань минулих років, використання інтернет-ресурсів з підготовки до НМТ, систематизації знань з певної теми.

23. На уроках *історії України* з метою підготовки до НМТ учні **найчастіше** розв'язують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів (51 % учителів, 38 % учнів), аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту (44 % вчителів, 33 % учнів).

Порівняно з минулим роком кількість одинадцятикласників, які надали такі відповіді, **збільшилася**.

Менша увага на уроках *історії України* приділяється завданням на аналіз та розпізнавання картосхем (кожен дев'ятий учитель, кожен четвертий учень відповіли, що іноді). Однак у 2025 році учні стали розв'язувати такі завдання **частіше**.

❖ **Більше дівчат, ніж хлопців** на уроках *історії України* дуже часто розв'язують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів, аналіз історичних джерел (документів, карикатур, плакатів, світлин) різного змісту, візуальне розпізнавання історичних постатей та знань їхніх фактів біографії, визначення істотних характерних рис, складових, етапів, віх, подій, явищ і процесів минулого.

❖ У *селищах, містах області та місті Харкові* учні 11 класів **частіше** за своїх однолітків у *сільській місцевості* виконують завдання на знання історичних дат, термінів, понять, подій, процесів, тоді як у сільській місцевості рідше – розв'язують завдання на аналіз та розпізнавання картосхем, групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою.

24. **Усі** учителі *історії України* *селищ, міст області та понад 90 %* – *сільської місцевості, міста Харкова* відповіли, що використовували матеріали офіційного звіту за результатами проведення НМТ у 2025 році. Порівняно з минулим роком їх кількість дещо зменшилася. Найчастіше педагоги застосовують зазначені матеріали з метою розв'язування з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ (75 %). **Збільшилася** кількість учителів, які віддають перевагу аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання (близько 60 %), характеристикам сертифікаційних робіт НМТ (54 %). Однак **рідше** вчителі стали використовувати завдання, що містяться в офіційному звіті, для тестування учнів (70 %), розв'язувати аналогічні до них завдання (68 %), ознайомлювати з результатами виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета (47 %).

❖ У *селищах, містах області* **більша** кількість педагогів віддає пріоритет розв'язуванню з учнями 11 класів завдань, що виявилися найбільш складними для учасників НМТ, тоді як у сільській місцевості менше вчителів приділяють увагу аналізу змісту сертифікаційних робіт з навчального предмета та результатів їх виконання, у місті Харкові – ознайомленню з результатами виконання сертифікаційних робіт з навчального предмета.

Висновки

1. У **березні 2025 року** відповідно до *регіонального освітнього проєкту «Моніторинг навчальних витрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області»* відбувся II етап регіонального моніторингового дослідження *готовності учнів 11 класів до вступних випробувань*, у межах якого:

- досліджено динаміку результатів виконання учнями 11 класів завдань формату НМТ з української мови, математики, історії України;
- проаналізовано особливості підготовки учнів 11 класів до національного мультипредметного тесту.

2. У регіональному моніторинговому дослідженні *готовності учнів 11 класів до вступних випробувань* взяли участь **понад 3 тис.** учнів 11 класів та **474** учителі *української мови та літератури, математики, історії України.*

3. Результати тестування учнів 11 класів з *української мови, математики, історії України* порівняно з минулим роком **погіршилися.**

4. **Поглибилися навчальні розриви** за результатами тестування з *української мови* та *математики* за статтю та місцем розташування ЗЗСО; зменшилися – з *історії України* за статтю, що пояснюється *більш вираженою тенденцією до погіршення результатів тестування*, яку демонструють дівчата.

5. **Відмінності** в результатах тестування з *історії України* одинадцятикласників по ЗЗСО міста Харкова та сільської місцевості зменшилися, а по ЗЗСО міста Харкова та селищ, міст області – **посилилися**.

6. **Найбільші труднощі** одинадцятикласники мали під час виконання завдань з:

- *української мови* – на вміння правильно розставляти розділові знаки в простому реченні, розпізнавати складні речення різних типів;

- *математики* – на властивості функцій, заданих формулою, обчислення визначеного інтеграла (з алгебри); застосування означення та властивостей прямокутника та трикутника, обчислення площі повної поверхні конуса (з геометрії);

- *історії України* – на розпізнавання картосхем; встановлення відповідності між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом, для якого воно було характерним; хронологічну послідовність історичних подій (роботу з цитованими документами); групування інформації відповідно до діяльності об'єднань інтелігенції в другій половині XIX ст. та історичного періоду в процесі розпізнавання та аналізу картосхеми.

7. Для підготовки до НМТ учні **найчастіше** використовують платформу ЗНО-онлайн сайту <https://osvita.ua/> , бази тестових завдань, тоді як **узагалі їх не застосовують 8 %**.

8. На уроках при підготовці до НМТ **віддається перевага** розв'язуванню завдань ЗНО минулих років, повторенню навчального матеріалу, удосконаленню певних навичок відповідно до програми ЗНО/НМТ, тоді як **менша увага** приділяється самооцінюванню та взаємооцінюванню результатів виконання завдань, самооцінюванню рівня готовності до НМТ, визначенню індивідуальних завдань щодо підготовки до НМТ.

9. Потребують **більшої уваги** при підготовці до НМТ завдання з:

- *української мови* – на застосування знань у нових ситуаціях;
- *математики* – на побудову діаграм за відомим розподілом;
- *історії України* – на аналіз та розпізнавання картосхем, групування (класифікації) історичної інформації за вказаною ознакою.

10. Активніше готуються до НМТ *дівчата*, ніж *хлопці*.

11. Існують **відмінності** у підготовці до НМТ за *місцем розташування ЗЗСО*.

Центр моніторингу якості освіти пропонує ознайомитися з аналітичними матеріалами за підсумками регіонального моніторингового дослідження готовності учнів 11 класів до вступних випробувань та використовувати їх при плануванні діяльності у 2025/2026 навчальному році. Особливу увагу необхідно надавати реалізації гендерного підходу в навчанні: зменшенню розривів щодо успішності хлопців і дівчат.